

สัญลักษณ์แห่งการเปลี่ยนแปลง

โดย

นางสาวสุธินี อินทนี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาเครื่องเคลือบดินเผา

ภาควิชาเครื่องเคลือบดินเผา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2554

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

สัญลักษณ์แห่งการเปลี่ยนแปลง

โดย

นางสาวสุธินี อินทนี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาเครื่องเคลือบดินเผา

ภาควิชาเครื่องเคลือบดินเผา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2554

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

SYMBOL OF CHANGE

By

Sutinee Intanee

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

MASTER OF FINE ARTS

Department of Ceramics

Graduate School

SILPAKORN UNIVERSITY

2011

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้วิทยานิพนธ์เรื่อง “ สัญลักษณ์แห่งการเปลี่ยนแปลง ”
เสนอโดย นางสาวสุธินี อินทนี เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเครื่องเคลือบดินเผา

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ชารัตนวงศ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประเสริฐ พิชยะสุนทร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรรณา กองสุข

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุกกา ปาลเปรม)

...../...../.....

..... กรรมการ

(ศาสตราจารย์เกียรติคุณเสริมศักดิ์ นาคบัว)

...../...../.....

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประเสริฐ พิชยะสุนทร)

...../...../.....

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กรรณา กองสุข)

...../...../.....

52153314 : สาขาวิชาเครื่องเคลือบดินเผา

คำสำคัญ : สัญลักษณ์แห่งการเปลี่ยนแปลง

ศุภินี อินทนี : สัญลักษณ์แห่งการเปลี่ยนแปลง

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผศ.ประเสริฐ พิชยะสุนทร และ ผศ.กรรณา กองสุข. 84 หน้า.

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นการสร้างสรรค์ประติมากรรมเครื่องปั้นดินเผาประเภทประติมากรรมลอยตัว ซึ่งนำเสนอผลงานที่แสดงออกถึงความรู้สึกที่มีต่อการเปลี่ยนแปลง เมื่อมีอารมณ์ใหม่ สิ่งใหม่เข้ามาแทนที่ ความไม่เที่ยง ไม่แน่นอน ความรู้สึกทุกข์ ความรู้สึกหดหู่ใจ ที่เปลี่ยนแปลงจากการพิจารณา แสดงให้เห็นถึงกฎธรรมชาติที่เกิดขึ้นเหล่านี้เป็นแรงบันดาลใจให้เกิดจินตนาการในการสร้างสรรค์ผลงาน สื่อสะท้อน “การเปลี่ยนแปลงของสังขารเชิงสัญลักษณ์” ตามแนวคิดของข้าพเจ้าที่สามารถสื่อแสดงเพื่อให้เห็นถึงความหมายภายใน จากการพิจารณาอย่างมีสติ เพื่อเพิ่มคุณค่าในการเตือนสติเพื่อนมนุษย์ในการดำรงอยู่ในโลกแห่งการเปลี่ยนแปลง

ผลงานสำเร็จมีจำนวน 5 ชิ้น โดยแบ่งตามหมวดของโครงสร้าง ของรูปทรงเรขาคณิต ได้แก่ รูปทรงสี่เหลี่ยม จำนวน 2 ชิ้น รูปทรงสามเหลี่ยม 1 ชิ้น รูปทรงวงกลม 1 ชิ้น และวงรี 1 ชิ้น ซึ่งแต่ละชิ้นมีรายละเอียดของเนื้อหา และรูปทรงที่ต่างกัน

เทคนิคการตกแต่งผลงาน ใช้การตกแต่งด้วยการเผาด้วยอุณหภูมิและบรรยากาศที่แตกต่างกัน ได้แก่ เผาที่อุณหภูมิ 1100 องศาเซลเซียส บรรยากาศรีดักชัน จำนวน 3 ชิ้น และเผาที่อุณหภูมิ 1100 บรรยากาศออกซิเดชัน จำนวน 2 ชิ้น ผลงานสำเร็จมีจำนวน 5 ชิ้น โดยแบ่งตามหมวดของโครงสร้าง ของรูปทรงเรขาคณิต ได้แก่ รูปทรงสี่เหลี่ยม จำนวน 2 ชิ้น, รูปทรงสามเหลี่ยม 1 ชิ้น, รูปทรงวงกลม 1 ชิ้น และวงรี 1 ชิ้น ซึ่งแต่ละชิ้นมีรายละเอียดของเนื้อหา และรูปทรงที่แตกต่างกัน

ภาควิชาเครื่องเคลือบดินเผา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2554

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1..... 2.....

52153314 : CERAMICS

KEYWORD : SYMBOL OF CHANGES

SUTINEE INTANEE: SYMBOL OF CHANGES.

DEPARTMENT ASSIST. PROF. OF THEESIS : PROF. PRASERT PITCHAYASOONTHON
AND ASST.PROF.KORNTHANA KONGSUK.. 84 PP.

Thesis, the creation of sculpture pottery in Round-Relief is presented to the emotions of changes. When new emotions, things come instead. Inaccuracy, instability, suffering, depression becomes to change from consideration that shows the natural law happened for inspiration to make creation of the imagination media. “the transformation of symbolic body” in my concept that can show the inner meaning from the consideration by consciousness, add value in reminding people to live in the world of changes.

The successful working of 5 pieces in sections of structure of geometry includes 2 pieces of rectangular form, a piece of triangular form, a piece of circle and a piece of cone. Each of pieces has details and forms in differentiation

The technique of decorative working is firing in different temperature and atmosphere. Firing 3 pieces at 1100 degrees in reduction atmosphere and 2 pieces at 1100 degrees in oxidation atmosphere. The successful working of 5 pieces in sections of structure of geometry includes 2 pieces of rectangular form, a piece of triangular form, a piece of circle and a piece of cone. In each of pieces has details and forms in differentiation

Department of Ceramics

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2010

Student's signature

Thesis Advisors' signature 1. 2.

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่อบรมสั่งสอนให้วิชาความรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ศาสตราจารย์เกียรติคุณเสริมศักดิ์ นาคบัว ที่ให้คำปรึกษาในการสร้างสรรค์ผลงาน

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประเสริฐ พิษยะสุนทร ที่ให้คำปรึกษาในการสร้างสรรค์ผลงาน คอยคอยเอาใจใส่ดูแล ชี้แนะแนวทาง รวมทั้งดักเตือนและกระตุ้นในเรื่องของวินัยในการทำงาน

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ภรณา กองสุขที่ให้คำปรึกษาในการสร้างสรรค์ผลงาน ตลอดจนแนะนำแนวทางพระพุทธศาสนาเพื่อใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างมีสติ

ขอขอบคุณครอบครัว ที่เป็นกำลังใจ คอยรับฟังปัญหา ให้สิทธิในการตัดสินใจของข้าพเจ้าอย่างเต็มที่มาโดยตลอด และสนับสนุนทุนทรัพย์ในการศึกษา

ขอขอบคุณ “มูลนิธิรัฐบุรุษพลเอกเปรม ติณสูลานนท์” ผู้สนับสนุนทุนส่งเสริมการศึกษาสร้างสรรค์ศิลปะ ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ขอขอบคุณวิทยาลัยช่างศิลป์นครศรีธรรมราช อาจารย์ทุกท่านที่อบรมสั่งสอนให้วิชาความรู้ปลูกฝังพื้นฐานที่ดีที่สุดสำหรับการศึกษาในสาขาศิลปะ

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ในภาควิชาเครื่องเคลือบดินเผาทุกท่านที่สนับสนุนช่วยเหลือในการทำงานจนลุล่วง และเป็นกำลังใจที่ดีเสมอมา

ขอขอบคุณเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ ในภาควิชาเครื่องเคลือบดินเผาทุกคนที่คอยสนับสนุนช่วยเหลือให้คำปรึกษา แลกเปลี่ยนความรู้ , แนะนำและช่วยเหลือทั้งเรื่องการดำเนินชีวิต ตลอดจนในการทำงานจนสำเร็จลุล่วง ซึ่งเป็นกำลังใจที่มีค่าตลอดการใช้ชีวิตในรั้วของมหาวิทยาลัยศิลปากรแห่งนี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	2
สมมติฐานจากการศึกษา.....	2
ขอบเขตของการศึกษา.....	3
ขั้นตอนการศึกษา.....	3
วิธีการศึกษา.....	4
แหล่งข้อมูล.....	4
อุปกรณ์ที่ใช้ในการค้นคว้า.....	4
ค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ใช้ในการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 ข้อมูลและที่มาของการสร้างสรรค์.....	6
ข้อมูลด้านศิลปะ.....	7
แรงบันดาลใจ ที่มาของแนวความคิด.....	7
ที่มาของแนวความคิด.....	11
อิทธิพลทางศิลปะ.....	14
ความบัลลาลใจจากศิลปกรรม.....	14
หลักการจัดองค์ประกอบศิลป์ในการสร้างสรรค์ผลงาน.....	17
ข้อมูลสัญลักษณ์กับศิลปะสร้างสรรค์การออกแบบ.....	19
ข้อมูลด้านเทคนิคในการสร้างสรรค์.....	25
เนื้อดินปั้น (Clay Body).....	25

บทที่	หน้า
เทคนิคการขึ้นรูป (Forming).....	26
การเผาตกแต่ง (Firing).....	27
3 ขั้นตอนการดำเนินงานและการสร้างสรรค์ผลงาน.....	28
ขั้นตอนการดำเนินงาน.....	28
วิเคราะห์ข้อมูลแนวความคิดและรูปแบบ.....	28
การร่างแบบ 2 มิติ.....	29
การสร้างแบบจำลอง 3 มิติ.....	34
การทดลองเนื้อดิน.....	40
การเตรียมดินปั้น.....	45
การขยายแบบงาน.....	45
4 การวิเคราะห์ผลงาน.....	56
รูปร่างและรูปทรง (Shape & Form).....	56
ปริมาตร (Volume).....	58
มวล (Mass).....	59
น้ำหนักของแสงเงา (Tone).....	60
ลักษณะพื้นผิว (Texture).....	61
ที่ว่าง (Space).....	63
ผลงานสำเร็จชิ้นที่ 1.....	66
ผลงานสำเร็จชิ้นที่ 2.....	68
ผลงานสำเร็จชิ้นที่ 3.....	70
ผลงานสำเร็จชิ้นที่ 4.....	72
ผลงานสำเร็จชิ้นที่ 5.....	74
5 บทสรุปผลของการดำเนินงานและข้อเสนอแนะ.....	76
สรุปผลการดำเนินงาน.....	76

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ที่มาและแรงบัลดาลใจ.....	76
การค้นหารูปแบบวิธีการแสดงออกถึงแนวความคิด.....	77
การวิเคราะห์ข้อมูลด้านเทคนิคในการสร้างสรรค์.....	77
ปัญหาและแนวทางแก้ไข.....	78
ข้อเสนอแนะ.....	81
บรรณานุกรม.....	83
ประวัติผู้วิจัย.....	84

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 แสดงอิริยาบถพักผ่อนคลายร้อน ของฝูงช้างหลังการชักลากไม้.....	7
2 แสดงถึงโครงสร้างที่สูงใหญ่,แข็งแรง และสมบูรณ์เปี่ยมด้วยพลังกำลัง.....	7
3 ส่วนบนท้าย และหางที่บ่งบอกถึงความสมบูรณ์ของกล้ามเนื้อ.....	8
4 งวง และการใช้งวงในการหยิบจับสิ่งของ.....	8
5 นัยน์ตาช้าง.....	9
6 แสดงลักษณะที่เกี่ยวพันของผิวหนังช้าง.....	9
7 ภาพแสดงผิวหนังช้าง.....	9
8 แสดงถึงภาพเหตุการณ์สำคัญที่ส่งผลต่อความรู้สึกความหดหู่ใจที่ส่งผลกระทบต่อ กับอารมณ์ที่เกิดต่อ เรื่องของกฎแห่งการเปลี่ยนแปลง, ความไม่เที่ยงและความไม่คงที่	10
9 ผลงานประติมากรรม Henry Moore“Forman Squadrata”.....	16
10 ผลงานประติมากรรม Henry Moore “Looking Piece”.....	16
11 รูปภาพของจิตรกรรมที่อยู่ในถ้ำ The cave of Lascaux.....	19
12 สัญลักษณ์ของสมัยของฟาโรห์ในอาณาจักรอียิปต์.....	21
13 สัญลักษณ์ที่เป็น3และ2 มิติ ที่เกิดจากความคิดเชิงปรัชญาทางความเชื่อที่มี ต่อศาสนา.....	23
14 การนำเสนอแนวความคิดเชิงคณิตศาสตร์ เรื่องการลงตาและทางความคิด.....	23
15 งานศิลปะร่วมสมัยช่วงปี 9 ที่เกิดจากการนำวัตถุต่างชนิดให้มาอยู่รวมกันเป็น สัญลักษณ์.....	23
16 ภาพ ก- ฉ. แบบร่าง 2 มิติ การค้นหารูปแบบร่างในระยะที่ 1	30
17 แสดงการจัดวางหาตำแหน่งและทิศทางในการจัดหาลูกประกอบในดวงงาน...	31
18 ภาพ ก.- ฉ. แบบร่าง 2 มิติ การค้นหารูปแบบร่างในระยะที่ 2.....	32
19 ภาพ ก.- ฉ. แบบร่าง 2 มิติ การค้นหารูปแบบร่างในระยะที่ 3	32
20. ภาพ ก.- ช. แบบร่าง 2 มิติ การค้นหารูปแบบร่างในระยะที่ 4	33
21. ภาพ ก.- ฎ. แบบร่าง 3 มิติ การค้นหารูปแบบในระยะที่ 1.....	34
22 ภาพ ก.- ฉ. แบบร่าง 3 มิติ ระยะที่ 2	35
23 ภาพ ก.- ฎ. แบบร่าง 3 มิติ ระยะที่ 3	36

ภาพที่	หน้า
24 ภาพ ก.- ฎ. แบบร่าง 3 มิติ ระยะที่ 4	37
25 ภาพ ก.- ฎ. แบบร่าง 3 มิติ ระยะที่ 5	38
26 ผลงานแบบจำลองชุดศิลปนิพนธ์ หัวข้อ “สัญลักษณ์แห่งการเปลี่ยนแปลง” จำนวน 5 ชิ้น	39
27 ผลการทดลองเนื้อดินทั้ง 36 สูตรผ่านการเผาอุณหภูมิ 1000 องศาเซลเซียส...	44
28 ภาพ ก.-ข. แสดงการขึ้นรูปชิ้นงานที่มีโครงสร้างจากรูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า...	46
29 ภาพ ก.- ข .แสดงการขึ้นรูปชิ้นงานที่มีโครงสร้างจากรูปทรงครึ่งวงกลม.....	47
30 ผลงานดินดิบ ชั้นที่ 1 ด้านที่1.....	48
31 ผลงานดินดิบ ชั้นที่ 1 ด้านที่2.....	48
32 ผลงานดินดิบ ชั้นที่ 2 ด้านที่1.....	48
33 ผลงานดินดิบ ชั้นที่ 2 ด้านที่ 2	49
34 ผลงานดินดิบ ชั้นที่ 3	49
35 ผลงานดินดิบ ชั้นที่ 4 ด้านที่1	49
36 ผลงานดินดิบ ชั้นที่ 4 ด้านที่ 2	50
37 ภาพแสดงการคว้านดินด้านในของชิ้นงานบริเวณที่มีความหนา ลดอัตราเสี่ยงต่อการแตกร้าว	50
38 ภาพแสดงผลงานใช้ฟองน้ำรองในส่วนที่รับน้ำหนัก	51
39 ภาพแสดงการนำชิ้นงานบรรจุเข้าเผา	52
40 ภาพแสดงชิ้นงานหลังการเผา อุณหภูมิ 1100 องศาเซลเซียส บรรยากาศรีดักชัน	52
41 แสดงตำแหน่งการวางชิ้นงานในเตา คำนวณถึงรูปทรงของของชิ้นงาน, จุดรับน้ำหนัก เพื่อลดอัตราความเสี่ยงต่อการแตกร้าว	53
42 สีของเนื้อดินที่ผ่านการเผาในอุณหภูมิ1100 องศาเซลเซียส บรรยากาศรีดักชัน.	53
43 ภาพแสดงชิ้นงานหลังการเผาภาพแสดงชิ้นก่อนเผา	54
44 ภาพการวิเคราะห์รูปทรง ,งานสำเร็จชิ้นที่ 1.....	57
45 การวิเคราะห์ปริมาตร,งานสำเร็จชิ้นที่ 2	58
46 ภาพการวิเคราะห์งานสำเร็จชิ้นที่ 3	59
47 ภาพการวิเคราะห์น้ำหนักแสงและเงา ,งานสำเร็จชิ้นที่ 4	61

ภาพที่	หน้า
48 ภาพแสดงสีและรายละเอียดของพื้นผิวของผลงานชิ้นที่ 1	62
49 ภาพแสดงสีและรายละเอียดของพื้นผิว ของผลงานชิ้นที่ 2	62
50 ภาพแสดงสีและรายละเอียดของพื้นผิว ของผลงานชิ้นที่ 3	62
51 ภาพแสดงสีและรายละเอียดของพื้นผิว ของผลงานชิ้นที่ 4	62
52 ภาพการวิเคราะห์พื้นที่ว่าง งานสำเร็จชิ้นที่ 5 (ด้านบน)	64
53 ภาพการวิเคราะห์พื้นที่ว่าง งานสำเร็จชิ้นที่ 5 (ด้านข้าง)	65
54 สัญลักษณ์แห่งการเปลี่ยนแปลง 1.....	66
55 ผลงานสำเร็จชิ้นที่ 1ด้านที่2.....	67
56 ผลงานสำเร็จชิ้นที่ 1ด้านที่ 3	67
57 สัญลักษณ์แห่งการเปลี่ยนแปลง2.....	68
58 ผลงานสำเร็จชิ้นที่ 1 ด้านที่ 1	69
59 ผลงานสำเร็จชิ้นที่ 2 ด้านที่ 2	69
60 สัญลักษณ์แห่งการเปลี่ยนแปลง 3.....	70
61 ผลงานสำเร็จชิ้นที่ 2 ด้านที่ 2	71
62 ผลงานสำเร็จชิ้นที่ 2 ด้านที่ 2	71
63 สัญลักษณ์แห่งการเปลี่ยนแปลง 4	72
64 ผลงานสำเร็จชิ้นที่ 4 ด้านที่ 2	73
65 ผลงานสำเร็จชิ้นที่ 4 ด้านที่ 3	73
66 สัญลักษณ์แห่งการเปลี่ยนแปลง 5.....	74
67 ผลงานสำเร็จชิ้นที่ 2 ด้านที่ 2	75
68 ผลงานสำเร็จชิ้นที่ 2 ด้านที่ 2	75
69 รอยแตกร้าวที่เกิดขึ้นในลักษณะของการระเบิดออกจากตัวชิ้นงาน	78
70 ผลงานที่เกิดการเสียหายหลังจากการเผา	78
71 ภาพการเปลี่ยนทิศทางจากแนวตั้งให้อยู่ในแนวนอนเพื่อกระจายน้ำหนักให้ลดลง	79
72 ภาพแสดงผลงานใช้ฟองน้ำรองในส่วนที่รับน้ำหนักในส่วนที่จูดรับน้ำหนัก ของชิ้นงานเพื่อลดอัตราเสี่ยงต่อการแตกร้าว	79

ภาพที่	หน้า
73 ภาพแสดงการใช้อิฐทนไฟรองตรงจุดรับน้ำหนัก เพื่อหนุนรับน้ำหนักที่ อาจเกิดขึ้นอย่างฉับพลันเมื่อขึ้นงานหัดตัวระหว่างการเผา.....	80
74 แสดงตำแหน่งการวางชิ้นงานในเตา คำนึงถึงรูปทรงของของชิ้นงาน,จุดรับน้ำหนัก เพื่อลดอัตราความเสี่ยงต่อการแตกร้าว.....	80
75 ภาพตัวอย่างชิ้นงานที่มีจุดรองรับน้ำหนักน้อยเสี่ยงต่อการแตกร้าว.....	80
76 การตกแต่งชิ้นงานหลังเผาแกร่งด้วยเครื่องขัดฟ้า เพื่อลดความคมของบริเวณพื้นผิว เพื่อความปลอดภัยต่อการสัมผัสผลงานที่สมบูรณ์	81

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา (Statement and Significance of the Problem)

ตามหลักพุทธธรรมที่ว่า สิ่งทั้งหลายเกิดจากส่วนประกอบต่างๆ มาประกอบกันแค่ในช่วงเวลาหนึ่งเท่านั้น แต่แท้จริงแล้ว ล้วนเกิดดับต่อกันไปเรื่อยๆ ไม่มีความเที่ยง ไม่คงที่ หรือดำเนินต่อไป อย่างน้อยที่สุดเราจะต้องยอมรับความจริงถึงความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เช่น ความเจ็บปวด ความแก่ชรา ความพลัดพรากจากบุคคลอันเป็นที่รัก ตลอดจนทุกสิ่งทุกอย่างที่ต่างรายล้อมอยู่รอบตัวเรานั้น ย่อมจะต้องพบและเผชิญกับกฎแห่งการเปลี่ยนแปลง ความทุกข์ก็ดี ความหزنก็ดี เป็นเพียงแต่ความรู้สึกเท่านั้น ไม่ใช่ตัว ไม่ใช่ตน ไม่ใช่เรา ไม่ใช่ของเราเป็นเพียงอุปาทานเท่านั้น อุปาทานว่าเราหزن อุปาทานว่าเราทุกข์จริง ๆ แล้วมันก็เปลี่ยนแปลงได้ และจะเปลี่ยนไปเอง เมื่อมีอารมณ์ใหม่เข้ามาแทนที่ เพราะมันเป็น อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา เราทุกข์ เราหزن เพราะอุปาทานความยึดมั่นนั้นแหละอาศัยความอดทน อดกลั้น เพ่งพิจารณาความไม่เที่ยง ไม่แน่นอน แล้วความรู้สึกทุกข์ ความรู้สึกหزنใจ ก็จะเปลี่ยนแปลงเพราะ สรรพสิ่งทั้งปวง ไม่ใช่ตัวไม่ใช่ตนแล้วเราจะรู้ชัดขึ้น

สำหรับตัวข้าพเจ้าแล้วเรื่องราวที่ต้องเผชิญหน้ากับการเปลี่ยนแปลงหลายต่อหลายเหตุการณ์ ทั้งที่เกิดโดยตรงกับตัวข้าพเจ้าและเกิดจากบุคคลรอบข้าง ต่างล้วนส่งผลทางความรู้สึกให้ตัวข้าพเจ้าตระหนักถึงเรื่องสังขารในเรื่อนี้มากยิ่งขึ้น สิ่งที่ข้าพเจ้าได้สัมผัสได้ใกล้ชิดและให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงของสังขารเรื่อนี้ ได้อย่างชัดเจนที่สุด คือ “ช้ำ” ซึ่งเป็นอีกหนึ่งชีวิตที่เปรียบเสมือนสมาชิกในครอบครัว จากการสังเกตความเปลี่ยนแปลงลักษณะทางกายภาพที่มองเห็นได้อย่างชัดเจนในรายละเอียดของส่วนต่างๆของช้ำ ความหนาและร่องรอยความเหี่ยวบนผิวหนังที่แสดงออกให้เห็นถึงอายุ ทิศทางการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อ ที่เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา หรือแม้กระทั่งการตาย ซึ่งการกลับไปเยือนบ้านเกิดในแต่ละครั้ง ทำให้ข้าพเจ้าคิดและเริ่มพิจารณา ถึงความหزنใจที่ส่งผลกระทบกับอารมณ์ที่เกิดต่อภูมิลำเนาเหล่านี้ ตามที่กล่าวมาข้างต้น ทั้งหมดนี้ล้วนเป็นส่วนสำคัญที่ส่งผลทางความคิดของข้าพเจ้าที่มีต่อช้ำ และนำเอา ช้ำ เป็นตัวแทนสัญลักษณ์ทางความคิดจากทัศนคติของข้าพเจ้า

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น เป็นแรงบันดาลใจให้ข้าพเจ้านำความรู้สึกที่มีต่อการเปลี่ยนแปลง เมื่อมีอารมณ์ใหม่หรือสิ่งใหม่เข้ามาแทนที่ ความไม่เที่ยง ไม่แน่นอน ความรู้สึกทุกข์ ความรู้สึกหดหู่ใจ ที่เปลี่ยนแปลงจากการพิจารณา

การสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้า คือการได้นำรูปทรงที่สามารถแสดงความรู้สึก ถึงความหนักแน่น,ความแข็งแรง ผสมผสานกับรูปทรงในธรรมชาติจาก อวัยวะต่างๆ ของช้าง เช่น ดวงตา ที่มองแล้วรู้สึกหดหู่ กระดูก ผิวหนังหรือร่องรอยที่แสดงออกให้เห็นถึงอายุ จังหวะและทิศทางการเคลื่อนไหวที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องของช้างมาเป็นสื่อในการสร้างสรรค์ โดยจัดองค์ประกอบทางศิลปะ และกลั่นกรองความรู้สึกจากตัวข้าพเจ้า สู่อารมณ์สร้างสรรค์ผลงาน ประติกรรมเครื่องเคลือบดินเผา แสดงให้เห็นถึงกฎธรรมชาติดังที่กล่าวมา เป็นแรงบันดาลใจให้เกิดจินตนาการในการสร้างสรรค์ผลงาน สื่อสะท้อน “การเปลี่ยนแปลงเชิงสัญลักษณ์”

ตามแนวคิดของข้าพเจ้าที่สามารถสื่อแสดงเพื่อให้เห็นถึงความหมายภายใน จากการพิจารณาอย่างมีสติ และเพื่อเตือนสติเพื่อนมนุษย์ในการดำรงอยู่ในโลกแห่งการเปลี่ยนแปลง ในรูปแบบผลงานประติมากรรมเครื่องปั้นดินเผา เป็นสื่อในการสร้างสรรค์ผลงาน

ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา (Goal and Objective)

1. เพื่อศึกษาและทำความเข้าใจกับหลักธรรมคำสอนในพระพุทธศาสนาเบื้องต้น เพื่อนำไปใช้ ในการดำเนินชีวิต
2. เพื่อสร้างผลงานประติมากรรมเครื่องปั้นดินเผาที่มีแรงบันดาลใจจาก ช้างที่สามารถสื่อแสดงเพื่อให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงในสรรพสิ่ง ในรูปแบบผลงานประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผา เป็นสื่อในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ
3. เพื่อสร้างผลงานประติมากรรม จากการทดลองใช้รูปทรงคันทาวิธีการแสดงออก โดยนำรูปแบบตามหลักองค์ประกอบศิลป์ เพื่อให้เกิดความงามและสื่อได้ตามแนวความคิดที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงเชิงสัญลักษณ์

สมมติฐานจากการศึกษา (Hypothesis to be tested)

การสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผา ที่แสดงถึงความรู้สึกถึงความไม่เที่ยงของสิ่งทั้งปวง ซึ่งเป็นกฎสำคัญของธรรมชาติ สื่อสะท้อนถึง “การเปลี่ยนแปลงเชิงสัญลักษณ์” ตามจินตนาการและแรงบันดาลใจทางความคิดของข้าพเจ้าที่สามารถแสดงออกถึงความหมายภายในให้ผู้ชมเกิดความคิด ทำให้รู้สึกถึงความไม่แน่นอน และก่อให้เกิดสติในการดำรงอยู่ในโลกแห่งการ

เปลี่ยนแปลง ขึ้นรูปด้วยดินพื้นบ้าน จำนวน 5 ชิ้น เพื่อเป็นมุมมองหนึ่งแก่ผู้ชมผลงานนำไปพิจารณาและเตือนสติถึงการดำรงชีวิตอยู่ในโลกแห่งการเปลี่ยนแปลง

ขอบเขตของการศึกษา (Scope of Delimitation on the Study)

1. สร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมที่แสดงถึงมาจัดวางองค์ประกอบศิลป์เพื่อให้สื่อตามแนวความคิดความรู้สึกที่มีต่อการเปลี่ยนแปลง เมื่อมีอารมณ์ใหม่,สิ่งใหม่เข้ามาแทนที่ ความไม่เที่ยง ไม่แน่นอน ความรู้สึกทุกข์ ความรู้สึกหดหู่ใจ ที่เรียนรู้และเข้าใจได้จากการพิจารณา
2. เนื้อดินปั้นที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์ประติมากรรมมีส่วนผสมดังนี้

2.1 ดินแดง จังหวัดราชบุรี	70 %
2.2 ดินขาวระนอง	10%
2.3 ทราย	20%
3. ตกแต่งเพื่อให้ผลงานมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยเผาที่อุณหภูมิ 1100 องศาเซลเซียส ทั้งในบรรยากาศ Oxidation บรรยากาศ Reduction
4. การสร้างสรรค์ผลงานใช้เทคนิคการขึ้นรูปด้วยมือ
5. จำนวนผลงานสร้างสรรค์ประติมากรรมเครื่องดินเผา ประกอบด้วยผลงานทั้งหมด 5 ชิ้น ขนาดชิ้นงาน 70 -100 เซนติเมตร โดยประมาณ

ขั้นตอนการศึกษา

1. ศึกษารวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่สนับสนุนแนวความคิดและการสร้างความชัดเจนในผลงาน
2. วิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดนำมาประกอบกันแนวความคิด วิเคราะห์ จัดวางองค์ประกอบศิลป์
3. สร้างแบบร่างสองมิติ และแบบจำลองสามมิติ
4. ศึกษา ทดลองอัตราส่วนผสมของเนื้อดิน เคลือบ และทดลองเผาชิ้นงานในอุณหภูมิต่างๆ เพื่อนำมาปรับและเลือกใช้ให้เหมาะสมต่อการสร้างสรรค์
5. สร้างสรรค์ผลงานจริง โดยขยายจากแบบจำลองสามมิติ
6. สรุปผลงานการสร้างสรรค์ ปัญหา ข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการ

7. นำเสนอผลงานประติมากรรม ทั้งภาคการสร้างสรรค์ และภาคเอกสารประกอบการวิเคราะห์

วิธีการศึกษา

การสร้างสรรคผลงานชุดนี้ข้าพเจ้าแบ่งวิธีการศึกษาเป็น 3 ขั้นตอน เพื่อให้ได้ผลงานที่สื่อได้ตามแนวความคิดที่กำหนด โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 นำรูปทรงเรขาคณิต เช่น รูปทรงสี่เหลี่ยม โดย ใช้รูปทรงที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน รูปทรงที่ต่อเนื่องกัน รูปทรงที่ซ้อนกัน รูปทรงที่ผนึกเข้าด้วยกัน รูปทรงที่แทรกเข้าหากัน รูปทรงที่สานเข้าด้วยกัน หรือ รูปทรงที่บิดพันกัน การนำรูปเรขาคณิต รูปอินทรีย์ และรูป อิสระมาประกอบเข้าด้วยกัน

ขั้นตอนที่ 2 นำทฤษฎีองค์ประกอบศิลป์เข้ามาประกอบกับข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 มาคลี่คลาย จัดวาง และสร้างรูปทรงใหม่ เพื่อให้สื่อได้ตามแนวความคิดเพื่อเห็นถึงความเคลื่อนไหว และเปลี่ยนแปลงของรูปทรง ตามแนวความคิดของเรื่องที่มาสื่อแทนความคิด “การเปลี่ยนแปลงเชิงสัญลักษณ์” ทำให้รู้สึกถึงความไม่แน่นอน มาเป็นหลักในการออกแบบสร้างสรรค์รูปทรงผลงานประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผา

ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์และนำเสนอผลงาน

แหล่งข้อมูล

1. ศึกษาจากประสบการณ์ของข้าพเจ้าเอง
2. ศึกษาข้อมูลจากสื่อและข่าว เช่น หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ เป็นต้น
3. ศึกษาจากหนังสือ ตำราต่างๆที่เกี่ยวข้องกับโครงการ
4. ศึกษาจากผลงานศิลปะที่เกี่ยวข้อง

อุปกรณ์ที่ใช้ในการค้นคว้า

1. กล้องถ่ายภาพเพื่อบันทึกภาพเก็บข้อมูล
2. คอมพิวเตอร์เพื่อบรรวบรวมข้อมูลและจัดทำเอกสารประกอบโครงการ
3. หนังสือ ตำรา และเอกสารอ้างอิง
4. อุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ และผลิตผลงานเครื่องปั้นดินเผา

ค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ใช้ในการวิจัย

ประมาณ 42,500 บาท

1. วัสดุ และวัสดุดิบ	15,000	บาท
2. อุปกรณ์,เครื่องมือ	3,000	บาท
3. เชื้อเพลิง (แก๊สหุงต้ม)	4,500	บาท
4. การจัดการแสดงผลงาน	15,000	บาท
5. การจัดทำเอกสาร	5,000	บาท

นิยามศัพท์เฉพาะ

สัญลักษณ์ (Symbol) ความหมาย โดยพื้นฐานหมายถึง สิ่งที่ใช้แทนความหมายของอีกสิ่งหนึ่ง หรือถ้าจะกล่าวให้ลึกลงไปอีก สัญลักษณ์ หมายถึง วัตถุ, อักษรรูปร่าง, หรือสีอันซึ่งใช้ในการสื่อความหมายหรือแนวความคิดให้มนุษย์เข้าใจไปในทางเดียวกัน อาจจะเป็นรูปธรรมหรือนามธรรมก็ได้ ในทางปรัชญามักมีคำนิยามว่า ทุกสิ่งทุกอย่างในธรรมชาติ สามารถแทนได้ด้วยสัญลักษณ์ทั้งสิ้น

(พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542)

สัญลักษณ์ ในความหมายของข้าพเจ้าหมายถึง รูปทรงที่ใช้แทนความรู้สึกถึงสรรพสิ่งที่เกิดความเปลี่ยนแปลง แสดงให้เห็นถึงสัจธรรมของธรรมชาติ และสื่อให้รู้สึกถึงความไม่แน่นอน, ความเปลี่ยนแปลงและความเคลื่อนไหว, คลื่นคลาย หรือเสื่อมสลายไปในทิศทางที่ หมุนวนออกมาหรือเข้าไป โดย ถ้ามองเข้าไปจะเห็นพลังความเคลื่อนไหวที่เกิดขึ้นอย่างไม่สิ้นสุด

บทที่ 2

ข้อมูลและที่มาของการสร้างสรรค์

การศึกษาสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผาหัวข้อ “สัญลักษณ์แห่งการเปลี่ยนแปลง” (Symbol of change) ซึ่งนำเสนอเรื่องของความเปลี่ยนแปลง ที่มาของการสร้างสรรค์ผลงาน ผู้ศึกษาได้นำแนวความคิดจากสองส่วนมาเชื่อมโยงกัน โดยสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบประติมากรรมลอยตัว การดำเนินงานในขั้นตอนต่าง ๆ ตามแนวความคิดจนจบสิ้นกระบวนการจะต้องนำข้อมูลหลาย ๆ ด้านมาประกอบ เพื่อสนับสนุนการศึกษาและสร้างสรรค์ผลงาน โดยแบ่งตามประเภทของข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลด้านศิลปะและการออกแบบ

- 1.1 แรงบันดาลใจ ที่มาของแนวความคิด
- 1.2 ที่มาของแนวความคิด
- 1.3 อิทธิพลทางศิลปิน
- 1.4 หลักการจัดองค์ประกอบศิลป์ในการสร้างสรรค์ผลงาน

2. ข้อมูลสัญลักษณ์กับศิลปะสร้างสรรค์การออกแบบ

3. ข้อมูลด้านเทคนิคในการสร้างสรรค์

- 3.1 เนื้อดินปั้น (Clay Body)
- 3.2 เทคนิคการขึ้นรูป (Forming)
- 3.3 การเผาตกแต่ง (Firing)

ซึ่งข้อมูลข้างต้นมีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อมูลด้านศิลปะและการออกแบบ

1.1 แรงบันดาลใจ ที่มาของแนวความคิด

แรงบันดาลใจ เป็นที่มาของแนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน ประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผา ในหัวข้อ “การเปลี่ยนแปลงเชิงสัญลักษณ์” เกิดจากประสบการณ์ของข้าพเจ้าที่

ประสบพบเจอกับความเปลี่ยนแปลงหลายต่อหลายเหตุการณ์ ที่ทั้งที่เกิดโดยตรงกับตัวข้าพเจ้าและเกิดจากบุคคลรอบข้าง ต่างล้วนส่งผลทางความรู้สึกให้ผู้ศึกษาตระหนักถึงเรื่องสัจธรรมในเรื่องนี้มากยิ่งขึ้น สิ่งที่ข้าพเจ้าได้สัมผัสหรือใกล้ชิดและให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงของสัจธรรมเรื่องนี้ ได้อย่างชัดเจนที่สุด คือ “ช้าง” ซึ่งเป็นอีกหนึ่งชีวิตที่เปรียบเสมือนญาติพี่น้องภายในครอบครัว ดำรงอยู่และเติบโตไปพร้อมกับช่วงจังหวะชีวิต

ภาพที่ 1 แสดงอิริยาบถพักผ่อนคลายร้อน ของฝูงช้างหลังการชักลากไม้

ภาพที่ 2 แสดงถึงโครงสร้างที่สูงใหญ่,แข็งแรง และสมบูรณ์เปี่ยมด้วยพลังกำลัง

ซึ่งการกลับไปเยือนบ้านเกิดในแต่ละครั้ง ทำให้ข้าพเจ้าคิดและเริ่มพิจารณา ถึงความหตุใจที่ส่งผลกระทบต่ออารมณ์ที่เกิดต่อภูมิลักษณ์เหล่านี้ ทั้งหมดนี้ล้วนเป็นส่วนสำคัญที่ส่งผลทางความคิดของข้าพเจ้าที่มีต่อช้าง และนำเอา ช้าง เป็นตัวแทนสัญลักษณ์ทางความคิดจากทัศนคติของข้าพเจ้า แสดงให้เห็นถึงภูมิลักษณ์ตามแนวคิดของข้าพเจ้าที่สามารถสื่อแสดงเพื่อให้เห็นถึงความหมายภายในคือการได้นำรูปทรงที่สามารถแสดงความรู้สึก ถึงความหนักแน่น ความแข็งแรง ผสมผสานกับรูปทรงในธรรมชาติ ของช้างเพื่อให้ความรู้สึกถึงสิ่งมีชีวิต

อวัยวะส่วนต่างๆ ของช้างที่นำมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน

ช้างไทยจะมีใบหูใหญ่ หัวกลม หลังแอ่น ปลายงวงมีอวัยวะคล้ายนิ้วมือเพียงอันเดียว มีงาทั้งตัวผู้และตัวเมีย ส่วนช้างไทยมีใบหูเล็ก หัวโหนกออกเป็นสองพู หลังโค้ง ปลายงวงมีอวัยวะคล้ายนิ้วสองอัน และมีงาเฉพาะในตัวผู้

ภาพที่ 3 ส่วนบั้นท้าย และหางที่บ่งบอกถึงความสมบูรณ์ของกล้ามเนื้อ

ภาพที่ 4 งวง และการใช้งวงในการหยิบจับสิ่งของ

งวง นับเป็นอวัยวะที่น่าทึ่งที่สุด เพราะใช้ได้สารพัดประโยชน์ เป็นทั้งจมูก มือ และนิ้ว รวมทั้งหูดูดน้ำ งวงช้างไม่มีกระดูกแข็งอยู่ภายใน แต่มีกล้ามเนื้ออยู่มากถึง 40,000 มัด งวงช้างจึงอ่อนนุ่มและสามารถหยิบจับอะไรเล็กๆ ได้ ทั้งยังทำให้ช้างแข็งแรงจนสามารถยกน้ำหนักได้เป็นร้อย กิโลกรัม งวงยังเต็มไปด้วยประสาทมากมายที่ใช้รับกลิ่นสัมผัส ในกรณีที่ช้างตาบอดพบว่างวงยังเป็นเสมือนไม้เท้าที่ช่วยนำทาง งวงยังทำหน้าที่เป็นท่อ ใช้ดูดน้ำมาสาครดลำตัวให้คลายร้อน เพราะงวงช้างจุน้ำได้ถึงราว 10 ลิตร และยังสูบดินฝุ่นขึ้นพ่นกันแมลงรบกวนได้อีกด้วย เนื่องจากงวงเป็นอวัยวะที่ไวต่อความรู้สึกและมีผลต่อความเป็นตาย

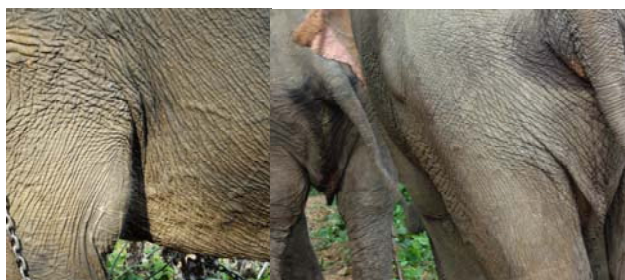
ภาพที่ 5 นัยน์ตาช้าง

มีขนาดเล็กมาเมื่อเทียบกับรูปร่างอันสูงใหญ่ แต่ก็สามารถที่จะมองเห็นสิ่งต่างๆ ได้ชัดเจนดี โดยช้างสามารถที่จะเห็นได้ดีในระยะทางประมาณ 25-30 หลา แต่ในระยะประมาณ 50 หลาขึ้นไป ช้างจะเริ่มมองเห็นไม่ค่อยชัด แต่ถ้ามีการเคลื่อนไหวจะสามารถรู้ได้

ภาพที่ 6 แสดงลักษณะที่ช่วยย่นของผิวหนังช้าง

ผิวหนังช้าง1 เชือก ใน มีความแตกต่างกันในช่วงเวลา 3 ปี ซึ่งมีความหย่อนคล้อยลงอย่างเห็นได้ชัด

ภาพที่ 7 ภาพแสดงผิวหนังช้าง ผิวหนังช้างจะมีความหนาของผิวหนังตามส่วนต่างๆ ของร่างกายไม่เท่ากัน ผิวหนังช้างมักมีความหนาดั้งแต่ 0.5-1 นิ้ว ช้างที่มีสุขภาพดีผิวหนังจะมีรอยย่นคล้ายกับ

ผิวหนังหนา และมีสีเข้ม ซึ่งรู็รอยย่นที่เกิดขึ้น เกิดจากการเคลื่อนไหวในแต่ละอิริยาบถที่เกิดขึ้นซ้ำๆกัน เป็นเวลานานและอายุที่มากขึ้น

ภาพที่ 8 แสดงถึงภาพเหตุการณ์สำคัญที่ส่งผลต่อความรู้สึกความหดหู่ใจที่ส่งผลกระทบต่ออารมณ์ที่เกิดต่อ เรื่องของกฎแห่งการเปลี่ยนแปลง, ความไม่เที่ยงและความไม่คงที่

จากการสังเกตความเปลี่ยนแปลงลักษณะทางกายภาพที่มองเห็นได้อย่างชัดเจนในรายละเอียดของส่วนต่าง ๆ ของช้าง ความหนาและร่องรอยความเหี่ยวย่นบนผิวหนังที่แสดงออกให้เห็นถึงอายุ ทิศทางการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อ ที่เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา หรือแม้กระทั่งการตาย ซึ่งการกลับไปเยือนบ้านเกิดในแต่ละครั้ง ทำให้ข้าพเจ้าคิดและเริ่มพิจารณา ถึงความหดหู่ใจที่ส่งผลกระทบต่ออารมณ์ที่เกิดต่อกฎธรรมชาติเหล่านี้ ตามที่กล่าวมาข้างต้น ทั้งหมดนี้ล้วนเป็นส่วนสำคัญที่ส่งผลทางความคิดของข้าพเจ้าที่มีต่อช้าง และนำเอา ช้าง เป็นตัวแทนสัญลักษณ์ทางความคิดจากทัศนคติ

การสร้างสรรคผลงานของผู้ศึกษา คือ การได้นำรูปทรงที่สามารถแสดงความรู้สึก ถึงความหนักแน่น,ความแข็งแรง ผสมผสานกับรูปทรงในธรรมชาติจาก อวัยวะต่างๆ ของช้าง เช่นดวงตา ที่มองเห็นแล้วรู้สึกหดหู่,กระดูก,ผิวหนังหรือร่องรอยที่แสดงออกให้เห็นถึงอายุ จังหวะและทิศทางการเคลื่อนไหวที่เกิดซ้ำกันอย่างต่อเนื่องของช้างมาเป็นสื่อในการสร้างสรรค์ โดยจัดองค์ประกอบทางศิลปะ และกลั่นกรองความรู้สึกจากตัว สู่การสร้างสรรคผลงานประติกรรมเครื่องเคลือบดินเผา

แสดงให้เห็นถึงกฎของธรรมชาติดังที่กล่าวมา เป็นแรงบันดาลใจให้เกิดจินตนาการในการสร้างสรรค์ผลงาน สื่อสะท้อน “การเปลี่ยนแปลงเชิงสัญลักษณ์”

1.2 ที่มาของแนวความคิด

ข้าพเจ้าสนใจเรื่อง กฎของธรรมชาติ จากหนังสือคู่มือมนุษย์ของท่านพุทธทาสภิกขุ ซึ่งได้บรรยายคำสอนของพระพุทธเจ้าซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์หัวข้อ สัญลักษณ์แห่งการเปลี่ยนแปลง และผู้ศึกษาได้น้อมนำหลักธรรมเหล่านั้นมาพิจารณาถึงความรู้สึกรู้สึกที่มีต่อความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในชีวิตเป็นแรงบันดาลใจ และกลั่นกรองเป็นแนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ ซึ่งจะมีเนื้อหาดังต่อไปนี้

ไตรลักษณ์หมายถึงลักษณะทางธรรมชาติ 3 ประการ ที่พระพุทธองค์ทรงเห็นธรรมชาติ และนำมาสอนให้มวลมนุษย์เข้าใจคือ “อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา” ซึ่งสั้นและเข้าใจได้ดีที่สุด อนิจจังคือ ทุกสิ่งทุกอย่างไม่เที่ยง เป็นอนิจจัง ซึ่งเป็นกฎของธรรมชาติ ไม่ว่าอะไรก็ไม่ยั่งยืนคงอยู่ ดูโลกที่เราอยู่นี้ก็เปลี่ยนสภาพมาหลายครั้งหลายครา ที่เคยเป็นภูเขาที่กลายเป็นทะเลจมอยู่ใต้น้ำ และคงเปลี่ยนต่อไปจนถึงวันหนึ่งก็อาจเปลี่ยนไปจนหมดสภาพของความเป็นโลก ตัวเราเองก็ไม่มีอะไรคงสภาพ แม้แต่ธรรมชาติของพระพุทธองค์เองก็อยู่ในกฎเกณฑ์เดียวกันจะยืนยงอยู่ได้ประมาณห้าพันปีซึ่งอาจเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของมนุษย์หรือของธรรมชาติของโลก ซึ่งพุทธศาสนาเองก็ได้มีเกิดดับมาหลายครั้งก่อนหน้านี้อแล้ว เพราะมีพระพุทธเจ้ามาก่อนแล้วหลายพระองค์ นอกจากเรื่องทางกายภาพที่เป็นอนิจจังแล้ว ทุกสิ่งไม่เที่ยง แม้เรื่องทางอารมณ์ความรู้สึกนึกคิด สุขความทุกข์ ยิ่งไม่เที่ยงมากขึ้น เปลี่ยนแปลงให้เราเห็นได้ทุกวัน ชาวพุทธจึงต้องระลึกไว้เสมอว่า ทุกสิ่งไม่เที่ยง” เพื่อไม่ให้ลืมน มีสิ่งเดียวที่เที่ยงคือความไม่เที่ยง

กฎที่สำคัญข้อที่สอง ของไตรลักษณ์ก็คือ “ทุกขัง” หมายถึงว่าทุกสิ่งเป็นทุกข์ ในส่วนของความสุขเองก็มีทุกข์แฝงอยู่ กล่าวจะไม่ยั่งยืน เปลี่ยนแปรไป ซึ่งเรื่องของทุกข์นี้ได้เขียนไว้แล้ว ทุกข์จึงเป็นองค์ประธานของพุทธศาสนาเพราะเป็นกฎของธรรมชาติ

ไตรลักษณ์ คือลักษณะสามัญของสิ่งทั้งหลายทั้งปวง ประกอบไปด้วยลักษณะสามประการ ได้แก่ อนิจจัง ทุกขัง และอนัตตา

1.2.1 อนิจจัง แปลว่า ไม่เที่ยง ทุกสิ่งทุกอย่างมีความเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ไม่มีสิ่งใดคงที่ คงสภาพเดิมไว้ได้

1.2.2 ทุกขัง แปลว่า เป็นทุกข์ สิ่งทั้งหลายมีลักษณะเป็นทุกข์ดูแล้วน่าสังเวชใจ

1.2.3 อนัตตา แปลว่า ไม่ใช่ตัวตนทุกสิ่งทุกอย่าง ไม่มีลักษณะอันใดที่ยึดถือได้ว่าเป็นตัวเราของเรา เมื่อเข้าใจเรื่องนี้ดีแล้วก็จะมีความรู้สึ่ว่าทุกสิ่งทุกอย่างไม่ใช่ตัวตน ทุกสิ่งทุกอย่างไม่ใช่ของตน

เรื่องไตรลักษณ์นี้ถ้าพิจารณาให้เข้าใจลึกซึ้งแล้วจะรู้ว่า ไม่มีอะไรที่น่ายึดถือ ไม่มีอะไรที่น่าจะเอา จะมี จะเป็น เมื่อเห็นแล้วว่าความมี ความเป็น ในสิ่งใดใดก็ตามเป็นสิ่งหลอกลวง เป็นแค่ภาพมายา นั่นแหละคือการเห็น อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา อย่างแท้จริง มีคำที่รวมเอาความหมายดังกล่าวมารวมเอาไว้คำหนึ่งคือคำว่า สุญญตา แปลว่า ความเป็นของว่าง ความว่างจากความเป็นตัวตน ว่างจากการยึดถือว่า ตัวเรา ของเรา ทุกอย่างเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ไม่มีสิ่งใดยั่งยืนถาวร ล้วนเต็มไปด้วยลักษณะที่น่าสังเวชใจ ไม่น่าเข้าไปยึดถือเอา มีแต่ความเปลี่ยนแปลงผันแปรไปตามธรรมชาติ

การทำความเข้าใจเกี่ยวกับ อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา นั้นต้องศึกษาว่าอะไรเป็นต้นเหตุที่ทำให้เราเกิดความอยาก และเข้าไปยึดติดกับสิ่งเหล่านั้น กิเลสที่เป็นการยึดถือในสิ่งต่างๆ ในพุทธศาสนา เรียกว่า อุปาทาน แปลว่าการยึดติด ซึ่งมีอยู่ 4 ประการดังนี้

1.2.4.1 กามุปาทาน คือการยึดมั่นในของรักใคร่ ซึ่งเป็นธรรมดาของมนุษย์ที่นิยมชมชอบในสิ่งที่น่ารัก น่าพอใจ ไม่ว่าจะเป็น รูป รส กลิ่น เสียง และสัมผัส เพราะเมื่อคนเราเกิดมาก็ได้สัมผัสของกามารมณ์แล้วก็ลุ่มหลงกับมันและเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ เราจึงควรศึกษาทำความเข้าใจเพื่อป้องกันการเข้าไปยึดติดกับมันซึ่งจะนำไปสู่ความสูญเสีย เพราะคนเราจะรักกัน โกรธกัน เกลียดกัน อิจฉาริษยา กัน หรือฆ่าตัวเองตาย ก็มีเหตุมาจากกามารมณ์ทั้งสิ้น การที่มนุษย์ดิ้นรนแสวงหาสิ่งใดก็ตาม ก็เพราะว่ามนุษย์มีความอยาก มีความใคร่ที่จะได้สิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้วก็ไปแสวงหาสิ่งที่เป็น รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส มาบำเรอความสบายใจแก่ตน แม้แต่การทำบุญถือศีลฐานให้ไปสวรรค์ ซึ่งก็เป็นความหวังในกามารมณ์ทั้งสิ้น และความวุ่นวายของโลกเกิดจากกามารมณ์นี้เอง

1.2.4.2 ทิฏฐุปาทาน คือการยึดติดในทิฐิ หรือ ความคิดเห็นเดิมๆ ของตนเอง เนื่องจากมนุษย์ได้รับการอบรมสั่งสอนให้มีความคิดเห็นเป็นของตนเอง การยึดติดในความคิดเห็นของตนเองนั้นมันเป็นไปตามธรรมชาติของมนุษย์อยู่แล้ว แต่ถ้ายึดติดถึงขั้นคือดิ่งหรือคือร้อนแล้วก็จะกลายเป็นโทษ ความคิดเห็นที่ดื้อรั้นนั้นเกิดจากหลายสาเหตุ เช่น ขนบธรรมเนียมประเพณี หรือ ทัศนคติที่อบรมสั่งสอนกันมาจากความไม่รู้หรือ อวิชชา เช่น เห็นว่าสิ่งนี้ สิ่งนั้นน่ายึดถือ เทียงแท้ถาวร เป็นความสุขเป็นตัวตน แทนที่จะคิดว่าเป็นอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา อะไรที่ตนเชื่อหรือยึดถือก็จะคิดว่าถูกเสมอไป หรือแม้จะรู้ว่าผิดก็ไม่ยอมรับ ความคิดที่ดื้อดิ่งนั้นเป็นอุปสรรคต่อความเจริญด้านทัศนคติของมนุษย์ที่เปลี่ยนแปลงจากความคิดเห็นผิดๆ แต่เดิมมา

1.2.4.3. สัมผัสอุปาทาน คือ การยึดติดในกิจวัตรที่มุ่งไปในทางที่ผิด การยึดมั่นยึดถือในพฤติกรรมที่สืบทอดกันมาอย่างมกมาย หรือความขลัง ความศักดิ์สิทธิ์ การนับถือเครื่องรางของขลัง หรือความเชื่อเรื่องเคล็ดต่างๆ เช่น การเสกน้ำล้างหน้าตอนตื่นเช้า จะกินจะนอนก็มีเคล็ดพิธีรีตอง การเชื่อผีสาวเทวดา การเชื่อในสิ่งศักดิ์สิทธิ์อย่างมกมายไร้เหตุผล หากจะปฏิบัติธรรมก็ปฏิบัติตามประเพณีที่ตามตำราสืบทอดต่อกันมา มิได้ทราบแก่นแท้ของการปฏิบัติที่แท้จริง

1.2.4.4. อัตตวาอุปาทาน คือ การยึดมั่นในความเป็นตัวตน การยึดมั่นว่าตัวตนเป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากสิ่งมีชีวิตทั้งหลายย่อมจะรู้สึกว่ามันเป็นตัวตนของมันอยู่ เพราะเป็นสัญชาตญาณขั้นต้นของสิ่งมีชีวิต และยังเป็นพื้นฐานของสัญชาตญาณอื่น เช่น สัญชาตญาณการกิน การต่อสู้ป้องกันตัว การหลบหนีภัย การสืบพันธุ์ ล้วนแต่อาศัยสัญชาตญาณแห่งความรู้สึกแห่งการเป็นตัวตนทั้งสิ้น เมื่อสิ่งมีชีวิตนั้นๆ ยึดมั่นว่ามีตัวตนแล้วจึงไม่อยากจะตาย จึงไปหาอาหารมาหล่อเลี้ยงร่างกาย ต้องต่อสู้เพื่อความอยู่รอด อยากสืบพันธุ์เพื่อดำรงเผ่าพันธุ์เอาไว้ การยึดถือว่ามีตัวตนมีอยู่ประจำในตัวของสิ่งมีชีวิตทั้งหลาย เพื่อจะให้ดำรงชีวิตอยู่ได้ แต่มันก็เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดทุกข์ เช่น ทุกข์ในการหาอาหาร ทุกข์ในการต่อสู้ หรือทุกข์ในการสืบพันธุ์ หรือทำอะไรต่างๆ ซึ่งเป็นรากฐานแห่งความทุกข์ดังที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ว่า สิ่งต่างๆ ที่คนเอาอุปาทานเข้าไปยึดถืออยู่นั้นแหละคือตัวความทุกข์ หรือเป็นมูลเหตุแห่งทุกข์ หรือร่างกายและจิตใจที่คนเอาอุปาทานเข้าไปยึดมั่นนั้นแหละเป็นทุกข์ อัตตวาอุปาทานนั้นเป็นต้นกำเนิดแห่งชีวิตและเป็นต้นกำเนิดแห่งความทุกข์ ดังคำว่า “ชีวิตคือความทุกข์ – ความทุกข์คือชีวิต” ดังนั้นมนุษย์ควรทำความเข้าใจเรื่อง อัตตวาอุปาทานให้ดี เพราะเป็นมูลฐานแห่งชีวิต เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เราจึงควรหาวิธีควบคุมมันให้ได้

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น เป็นแรงบันดาลใจให้ข้าพเจ้านำความรู้สึกที่มีต่อการเปลี่ยนแปลง เมื่อมีอารมณ์ใหม่, สิ่งใหม่เข้ามาแทนที่ ความไม่เที่ยง ไม่แน่นอน ความรู้สึกทุกข์ ความรู้สึกหดหู่ใจ ที่แปลเปลี่ยนจากการพิจารณา

กฎธรรมชาติดังที่กล่าวมา เป็นแรงบันดาลใจให้เกิดจินตนาการในการสร้างสรรค์ผลงาน ชื่อสะท้อน “การเปลี่ยนแปลงเชิงสัญลักษณ์” กลั่นกรองความรู้สึกจากตัวข้าพเจ้า สู่อารมณ์สร้างสรรค์ ผลงาน ประดิษฐ์เครื่องเคลือบดินเผา แสดงให้เห็นถึง ตามแนวคิดของข้าพเจ้าที่สามารถสื่อแสดงเพื่อให้เห็นถึงความหมายภายใน จากการพิจารณาอย่างมีสติ และเพื่อเตือนสติเพื่อนมนุษย์ในการดำรงอยู่ในโลกแห่งการเปลี่ยนแปลงทั้งในสรรพสิ่ง ทุกสิ่งทุกอย่างไม่เที่ยง เป็นอนิจจัง ซึ่งเป็นกฎของธรรมชาติ ไม่ว่าอะไรก็ไม่ยั่งยืนคงอยู่

1.3 อิทธิพลทางศิลปะ

รูปทรง(form) คือ ส่วนที่เป็นรูปธรรมของงานศิลปะ รูปทรงเป็นตัวกลางและตัวการสำคัญ ที่สื่อความหมายจากศิลปินไปสู่ผู้ดู และด้วยรูปทรงเพียงอย่างเดียวศิลปินก็สามารถสื่อความหมายได้อย่างสมบูรณ์ รูปทรงจึงมีความสำคัญจนกล่าวได้ว่ารูปทรงคือศิลปะ

ศิลปะ คือการเป็นตัวแทนของสิ่งมีชีวิต (art representation) อาริสโตเติล (Aristotle) นักปรัชญาชาวกรีก ศิษย์ของเพลโต ได้คลี่คลายทัศนคติการเลียนแบบในศิลปะของเพลโตว่า ศิลปินอาจเลียนแบบรูปทรง(form) ที่เป็นกลางทั่วไป ที่เพื่อจะแสดงแก่นสารที่มีอยู่ในสิ่งต่างๆ มากกว่าจะเลียนแบบในลักษณะทางกายภาพในสิ่งนั้นๆ ศิลปินแสดงรูปทรงไม่ได้แสดงสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะ ศิลปินต้องมองเข้าไปเฉพาะในสิ่งนั้นๆ เพื่อแสดงรูปทรงของสิ่งนั้น ประติมากรรมจะแสดงบุคลิกภาพของคนที่นั่งเป็นแบบออกมาในงานมากกว่าจะแสดงรูปลักษณะภายนอกของแบบที่ปรากฏในขณะนั้น และในทำนองเดียวกัน ศิลปินทั้งหลายต่างพยายามค้นหารูปทรงที่เป็นแก่นแท้ของสิ่งต่างๆ เช่น สิ่งโต ม้า หรือแม้กระทั่งเก้าอี้ รองเท้าหรือสภาพทางสังคม หรือกิจกรรมต่างๆ มนุษย์ รูปทรงคือ ความจริงที่ต่างจากความเป็นลักษณะส่วนตัวโดยเฉพาะของสิ่งต่างๆ รูปทรงของมนุษย์ คือ ความจริงที่ต่างจากลักษณะของนายดำ นายขาว แต่ศิลปินจำเป็นต้องเลียนแบบนายดำ นายขาว เพื่อที่จะได้รูปทรงที่เป็นแก่น หรือความจริงของมนุษย์ ศิลปะจึงไม่ใช่การเลียนแบบธรรมชาติ (ชะลูด นิ่มเสมอ 2534 : 5)

ศิลปะ คือ สิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น เพื่อแสดงออกถึงอารมณ์ความรู้สึก ปัญญาความคิด และความงาม

ศิลปะ คือ รูปทรง (art as form) โรเจอร์ ฟราย (Roger Fry)

รูปทรงนั้นแสดงออกถึงอารมณ์ หรือปัญญาหรือความงามด้วยตนเอง รูปทรงหมายถึง โครงสร้างที่มีระเบียบ มีความงามประกอบด้วยทัศนธาตุซึ่งได้แก่ เส้น , น้ำหนัก ,ที่ว่าง, ปริมาตร,สี และพื้นผิว

ความบัลดาลใจจากศิลปกรรม

ศิลปินที่ส่งอิทธิพลต่อผลงาน Henry Moore ผลงานประติมากรรมของ เฮนรี มัวร์ เป็นผลงานประติมากรรมกึ่งนามธรรม (semi abstract) ที่มีที่มาจากรูปร่างมนุษย์ นำมาพัฒนาตัดทอนเป็นผลงานประติมากรรมลอยตัว (round relief) และกลุ่มของผลงาน(group sculpture)

รูปทรงเกิดจากการฝึกของรูปทรงและทัศนธาตุทางศิลปะ (visual element) ซึ่งทัศนธาตุแต่ละตัวที่ เฮอร์นีย์ มัวร์ นำมาใช้ มีความหมาย (concept) รูปทรง (form) ประกอบกันขึ้นด้วยมวล (mass) ขนาดใหญ่ พื้นที่ว่าง (space) ทั้งภายนอกรูปทรงและภายในรูปทรง จังหวะของช่องว่างที่สัมพันธ์กับ ปริมาตร ความงามและความลงตัวของการจัดองค์ประกอบและการใช้ทัศนธาตุต่างๆที่ เฮอร์นีย์ มัวร์ เลือกใช้ จังหวะของการวางโครงหลักของรูปทรง โครงสร้างองค์ประกอบกับความสัมพันธ์กับ ช่องว่างภายใน ภายนอก รวมไปถึงการใช้พื้นผิว(texture) ที่ได้ถูกนำมาใช้อย่างลงตัวและสอดคล้อง สัมพันธ์กับช่องว่างรูปทรง รวมไปถึงองค์ประกอบที่ลงตัวกับแนวความคิด ได้ก่อให้เกิดรูปทรงที่มีความหมายและความงามตามสุนทรียภาพในผลงานประติมากรรม

ภาพที่ 9 ผลงานประติมากรรม Henry Moore“Forman Squadrata”

ที่มา ; Henry Moore, David Michinson and Julian stallabrass (London: Fcadcmj Editions ,1992), 81

ผลงานของ เฮอร์นีย์ มัวร์ เป็นผลงานที่เป็นแท่งตันและการประกอบกันของมวลขนาดใหญ่ ในการสัมผัสความงามตามสุนทรียภาพผู้รับชมต้องเดินไปรอบๆตัวผลงาน 360 องศาทั้ง 3 มิติ ซึ่งถือเป็นความพิเศษของผลงาน เฮอร์นีย์ มัวร์ ซึ่งผลงานประติมากรรมจะมีความงามในทุกมุมรอบด้าน ทุกๆด้านจะมีความแตกต่างขององค์ประกอบ ไม่มีด้านไหนที่ทำให้เข้าใจได้ว่าไม่สมบูรณ์ ทุกด้านทุกมุมล้วนสมบูรณ์งดงามขององค์ประกอบทางประติมากรรมและงดงามตาม สุนทรียภาพ ที่กล่าวได้ว่าพ้นจากความงามของรูปคนเหมือนจริง (realistic) เข้าสู่ผลงาน ประติมากรรมทั้งงดงามด้วย องค์ประกอบ (composition) มวลว่างและรูปทรง มีลักษณะกึ่งนามประ ธรรม (semi abstract) และนามธรรม (abstract)

รูปทรงกับพื้นที่ว่าง (form - space) คือความงาม ที่สัมผัสได้ในผลงานของ เฮอร์นีย์ มัวร์ ไม่ว่าจะเป็นรูปทรงเดี่ยวที่มีมวลขนาดใหญ่ จังหวะการการผลึกตัวของระนาบ การรวมตัวของมวล ขนาดเล็กและมวลขนาดใหญ่ รูปทรงภายนอกที่มีอากาศโอบล้อมอยู่ จังหวะการทำงานของช่องว่าง

ภายใน ก่อให้เกิดความงามในรูปทรง 3 มิติ รวมไปถึงผลงานที่มีขนาดใหญ่เหนือระดับสายตาทำให้เกิดความรู้สึกน่าทึ่ง อลังการ เนื่องจากขนาดมีผลกับความรู้สึกของมนุษย์เวลาชมผลงานตามหลักจิตวิทยา

ที่ว่าง (space) ในผลงานของเฮนรี มัวร์ เป็นทัศนธาตุที่สำคัญที่สำคัญที่ศิลปินเลือกใช้ได้อย่างชำนาญและลงตัว ทำให้ตัวผลงานมีรูปทรงไม่หนักและก่อให้เกิดมวลอากาศเคลื่อนไหวลื่นไหลนำพาสายตาเข้าไปสัมผัสผลงาน ส่วนโค้ง ความลึก ความตึงเป็นผลของการเคลื่อนไหวของอากาศ ของที่ว่างภายในและที่ว่างภายนอก ที่ว่างที่เป็นตัวกำหนดขอบเขตของรูปทรงยังก่อให้เกิดองค์ประกอบที่สมบูรณ์และสวยงาม

ภาพที่ 10 ผลงานประติมากรรม Henry Moore “Looking Piece”

ที่มา ; Henry Moore, David Michinson and Julian Stallabrass (London: Fcademy Editions, 1992), 92

เนื้อแท้ของวัสดุ Henry Moore เลือกใช้วัสดุที่มีความงามและคุณค่าในตัววัสดุ คือ วัสดุที่มีความงามและคุณค่าในตัวมันเองและเมื่อนำวัสดุที่เฮนรี มัวร์ เลือกนำมาใช้ ในผลงาน เช่น หินอ่อน (marble) สัมฤทธิ์ (bronz) ไม้ (wood) วัสดุเหล่านี้มีความงามและคุณค่าในตัววัสดุเมื่อถูกเลือกนำมาใช้สร้างสรรค์ผลงานประติมากรรม วัสดุเหล่านี้จะส่งเสริมแนวความคิด และตัวผลงานประติมากรรมความลงตัว (composition) และมีความสัมพันธ์ในรูปทรงที่ประกอบไปด้วยมวลขนาดใหญ่และขนาดเล็ก เส้นโค้ง แผ่น ระนาบ พื้นผิว ช่องว่างของมวลอากาศ ภายในอกรูปทรงและภายในรูปทรง จากส่วนประกอบทั้งหมดที่ศิลปินได้นำมาสร้างสรรค์ จัดวาง ด้วยองค์ประกอบที่สมบูรณ์ ลงตัวมีความงามรอบด้านและมีเอกภาพ

1.4 หลักการจัดองค์ประกอบศิลป์ในการสร้างสรรค์ผลงาน

การสร้างผลงานศิลปะไม่ว่าเป็นสาขาใดก็ตาม จะต้องยึดหลักการในการจัดวางองค์ประกอบของรูปทรงเพื่อให้ได้ผลงานที่สมบูรณ์มีความงามตามแบบฉบับของศิลปะสาขานั้นๆ จะต้องศึกษาเรื่ององค์ประกอบศิลป์ให้เข้าใจถ่องแท้เสียก่อน และเมื่อจะสร้างสรรค์ผลงานศิลปะก็สามารถเลือกเอาทฤษฎีหรือหลักการจัดองค์ประกอบศิลป์ที่เหมาะสมกับผลงานนั้น การสร้างสรรค์ผลงานของ ผู้ศึกษาในโครงการนี้ เลือกใช้หลักการจัดองค์ประกอบศิลป์ที่เหมาะสมกับผลงานดังนี้

1.2.1ดุลยภาพ (Balance) คือ สภาพแห่งความเสมอกันหรือเท่ากัน หรือความพอดีของการจัดองค์ประกอบของรูปทรงซึ่งมีอยู่ 3 แบบคือ

1.2.2ดุลยภาพแบบสมมาตร (Symmetrical Balance หรือ Formal Balance) เป็นดุลยภาพที่เท่ากัน ในการจัดวางรูปทรงที่มีสองด้านเท่ากันหรือเป็นการจัดวางรูปทรงที่เท่ากัน ห่างจากจุดศูนย์กลางอย่างเท่าๆกัน แสดงถึงความนิ่ง มั่นคง

1.2.3ดุลยภาพแบบอสมมาตร (Asymmetrical Balance หรือ Informal Balance) เป็นดุลยภาพ ที่ไม่เท่ากันด้วยรูปทรงแต่ให้ความพอดีกันในความรู้สึก ภาพของรูปทรงห่างจากจุดศูนย์กลางไม่เท่ากัน ขนาดของรูปทรงไม่เท่ากันแต่จัดวางให้เกิดดุลยภาพที่มีลักษณะเคลื่อนไหวไม่หยุดนิ่ง คุมชีวิต

1.2.4ดุลยภาพจากรัศมีวงกลม (Radial Balance) เป็นการสร้างดุลยภาพที่เกิดจากจุดศูนย์กลางของวงกลมที่มีรัศมีแผ่กระจายไปรอบทิศทาง

การเลือกดุลยภาพแบบใดมาใช้นั้นก็ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของผลงาน นอกจากนั้นดุลยภาพ (Balance) ในความหมายของข้าพเจ้ายังมีความหมายครอบคลุมถึงความพอเหมาะพอดีกันของแนวคิด รูปทรง และเทคนิคที่นำมาใช้สร้างสรรค์ผลงานอย่างลงตัว

1.2.5 ความเคลื่อนไหว (Movement) เป็นการสร้างรูปทรงให้แสดงถึงการเคลื่อนที่ ขยับ ไม่อยู่นิ่ง แสดงความรู้สึกว่ามีชีวิต แสดงให้เห็นจุดเริ่ม จุดจบ หรือการเคลื่อนไปอย่างไม่มีจุดจบ สิ่งที่เป็นสื่อถึงความเคลื่อนไหวได้แก่ จุด เส้น ขนาด น้ำหนัก ทิศทางของรูปทรง

1.2.6 ความขัดแย้ง (Contrast) เป็นการแสดงความแตกต่างกันของส่วนต่างๆของรูปทรง ความเป็นปฏิกิริยากันในความรู้สึกที่ถ่ายทอดผ่านรูปทรงสู่สายตาผู้ชม สิ่งที่เราจะนำมาสร้างหรือกำหนดให้เกิดความขัดแย้งได้แก่ ทิศทางของเส้นหรือรูปทรงที่แตกต่างกัน สีคู่ตรงข้ามหรือสีต่างวรรณะ พื้นผิวที่หยาบกับพื้นผิวที่ละเอียด พื้นผิวที่ด้านหรือพื้นผิวที่มันวาว น้ำหนักอ่อนกับน้ำหนักเข้ม

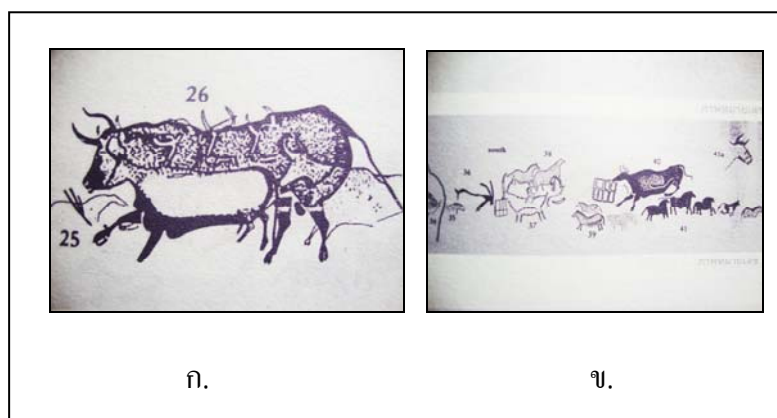
ขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ วัสดุธรรมชาติกับวัสดุสังเคราะห์ การจัดองค์ประกอบทางศิลปะที่ใช้หลักการของความขัดแย้งในสัดส่วนที่เหมาะสมก็ยังสามารถทำให้เกิดจุดเด่นแก่ชิ้นงานด้วย

1.2.7 สัดส่วน (Proportion) การสร้างสัดส่วนเป็นการเปรียบเทียบหรือสร้างความสัมพันธ์กันของขนาดแต่ละส่วนของรูปทรง ความสัมพันธ์กันของขนาดของรูปทรงกับพื้นที่ว่าง (Space) หรือแม้แต่สัดส่วนของขนาดของผลงานกับขนาดพื้นที่ฐานหรือพื้นที่ติดตั้งผลงาน สัดส่วนที่พอเหมาะพอดีทำให้เกิดความงามในองค์ประกอบโดยรวมของผลงานศิลปะในสมัยอารย-ธรรมกรีกช่วงหรือสถาปนิกได้คิดค้นสี่เหลี่ยมผืนผ้าที่มีสัดส่วนสวยงามสมบูรณ์ มีความกว้าง : ความยาวเท่ากับ 1 : 1.618 เรียกว่าสัดส่วนทอง หรือ Golden Section หากจะสังเกตสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวเรา เช่น แจกันที่มีคอ สัดส่วนระหว่างขนาดของตัวแจกันกับขนาดของคอแจกัน เมื่อสัดส่วนเปลี่ยนไปก็ให้ความรู้สึกที่เปลี่ยนไปเช่นกัน เราสามารถสร้างสัดส่วนจากสิ่งเหล่านี้ได้แก่ ระยะหรือความยาวของแต่ละส่วน ขนาดของพื้นที่แต่ละส่วนในผลงานที่มีลักษณะเป็น 2 มิติ ปริมาตรของแต่ละส่วนของผลงานที่มีลักษณะเป็น 3 มิติ ทั้งนี้รวมถึงพื้นที่ว่างด้วย สัดส่วนจะสวยงามหรือไม่ขึ้นอยู่กับความสามารถและการจัดการกับรูปทรงด้วยทฤษฎีทางศิลปะ และประสบการณ์ของศิลปินผู้สร้างสรรค์ผลงานแต่ละคน

1.2.8 เอกภาพ (Unity) ความเป็นเอกภาพ หมายถึง ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ความเป็นส่วนร่วมให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั้งทางด้านเนื้อหา และด้านองค์ประกอบ เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันสื่อสารไปยังผู้ชมผลงาน สามารถมองเจาะลึกไปถึงแนวความคิดและจุดประสงค์ของการสร้างสรรค์ผลงานได้ การสร้างเอกภาพในผลงานนั้นสร้างได้โดยตั้งประเด็นหลักที่ชัดเจนเป็นเรื่องเดียวแล้วเอาองค์ประกอบอื่นมาสนับสนุน หรือถ้าการสร้างสรรค์ผลงานนั้นมีประเด็นหลักมากกว่าหนึ่งประเด็นก็ต้องใช้ตัวเชื่อมประสานหลอมรวมประเด็นต่างๆ ให้กลายเป็นหนึ่งเดียวและชัดเจนขึ้นเป็นเนื้อหาที่มีเอกภาพ สำหรับในด้านการจัดองค์ประกอบศิลป์นั้น ผลงานจะมีเอกภาพหรือไม่จะต้องขึ้นอยู่กับการจัดการทัศนธาตุ (Visual Element) ให้เกิดความลงตัว ให้ความรู้สึกละเอียดเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของรูปทรง ไม่เกิดความรู้สึกขัดแย้งเมื่อชมผลงาน วิธีการสร้างเอกภาพในองค์ประกอบศิลป์นั้นทำได้โดยนำเอาทัศนธาตุที่เหมือนกันเช่น จุด เส้น พื้นผิวที่เหมือนกันหรือลึกลับ สีที่เป็นวรรณะเดียวกัน เส้นที่มีทิศทางไปในทางเดียวกัน หรือเส้นที่มีทิศทางมุ่งเข้าไปหาจุดศูนย์กลางเดียวกัน แต่ถ้าการสร้างสรรค์ผลงานไม่เป็นดังที่กล่าวมาข้างต้น ผลงานต้องมีความขัดแย้งกันของทัศนธาตุด้วย การสร้างเอกภาพใน

2. ข้อมูลสัญลักษณ์กับศิลปะสร้างสรรค์การออกแบบ

เมื่อพูดถึงสัญลักษณ์หลายคนจะเกิดคำถามขึ้นในใจว่า สัญลักษณ์คืออะไร อะไรคือสัญลักษณ์ เกิดขึ้นอย่างไร จะพบเห็นสัญลักษณ์ได้ที่ใด รู้ได้อย่างไรว่าสิ่งใดคือสัญลักษณ์ จากคำถามที่ยกตัวอย่างมานี้คือคำถามที่ผู้เขียนเชื่ออย่างยิ่งว่า จะต้องเกิดขึ้นอย่างแน่นอนและก็มีอาจหลีกเลี่ยงได้ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอธิบายความหมายของคำว่า สัญลักษณ์ ให้เกิดความเข้าใจร่วมกันเนื่องจากว่าผลงานศิลปะในอดีตรวมมาจนถึงปัจจุบัน เราจะพบเห็นรูปสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ซ่อนอยู่บนภาพไม่ว่าจะเป็นตัวอักษรภาพผสมตัวอักษรผลงานศิลปะที่เป็น 2 มิติ อันได้แก่ภาพเขียนจิตรกรรมบนฝาผนัง , จิตรกรรมบนผืนผ้าใบและอื่นที่อยู่บนระนาบกว้างกับยาว และ 3 มิติ อันได้แก่ ผลงานที่กินพื้นที่ในอากาศสามารถมองได้รอบด้านอันได้แก่ รูปเคารพต่าง ๆ หรือสื่อแสดงเรื่องราวที่ใช้เทคนิคต่าง ๆ ในสร้างสรรค์ขึ้นมาซึ่งสามารถมองได้รอบด้านดังที่กล่าวมานั้นล้วนแล้วแต่ได้นำเอาสิ่งต่าง ๆ เข้ามาผสมผสานลงไปในตัวของผลงาน อย่างมีความกลมกลืนแนบเนียน

ภาพที่ 11 รูปภาพของจิตรกรรมที่อยู่ในถ้ำ The cave of Lascaux

เมื่อมองย้อนกลับไปเพื่อคิดทางประวัติศาสตร์ เราจะพบเห็นสัญลักษณ์ที่นำเข้ามาใช้กันเป็นครั้งแรกเริ่มจากหลักฐานที่ค้นพบทางโบราณคดี คือ การใช้สัญลักษณ์ที่เป็นรูปของตัวของมนุษย์เอง และรูปของสัตว์อย่างง่าย ๆ ที่เกี่ยวข้องจากการได้ไปล่าเข้ามาเป็นอาหารหรือล่าเพื่อแสดงความเป็นผู้ล่าที่แข็งแรงของเผ่าดังรูปภาพของจิตรกรรมที่อยู่ในถ้ำ The cave of Lascaux at Middle Magdalenian ซึ่งจัดได้ว่าเป็นการเปิดประวัติศาสตร์หน้าแรกของโลกจากการใช้ รูปเหมือนมนุษย์และสัตว์มาเป็นสื่อผ่านทางเดินเข้าสู่ยุคอุตสาหกรรม อย่างไรก็ตามในการยกตัวอย่างมานี้ ไม่ได้หมายความว่าทุกคนจะต้องเชื่อว่า เป็นการใช้ออกมาเป็นสัญลักษณ์หากแต่ผู้เขียนกำลังจะกล่าวต่อไปว่า ภาพลักษณ์ที่กล่าวนั้นได้ถูกถ่ายทอดให้กับคนต่อคน รุ่นต่อรุ่น จากความเรียบง่ายจนกลายเป็น

ความสลับซับซ้อนมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งก่อนที่จะกล่าวต่อไปเพื่อให้การอธิบายมีความสมเหตุสมผล โดยจะยกคำว่า สัญลักษณ์ ที่มีความหมายในภาษาต่างชาติที่เราพบเห็นกันอยู่บ่อย ๆ กันก่อนคือคำว่า

SIGN : A sign is a mark or shape that always has a particular meaning, for example in mathematics or music/ a movement of your arms, hands or head which is intended to have a particular meaning.

SYMBOL :

1. A symbol is a shape or design that is used to represent something such as an idea. / Picasso painted a red circle as a symbol of the Revolution.
2. Something that seems to represent a society or aspect of life. Because it is very typical of it.
3. Number , letter , or shape that represents an item in a calculation of formula¹.

จากความหมายที่หยิบมานั้นซึ่งทั้ง 2 คำ มีความหมายที่แทบไม่ต่างกันแต่ถ้าสังเกตจะพบว่า คำแรกนั้นมีนัยของความหมายที่เชื่อมโยง เกี่ยวกันกับรูปธรรมทางความหมายเชิงวิทยาศาสตร์ ส่วนคำที่สองนั้น มีความหมายเชิงคุณค่าทางความคิดและจินตนาการซึ่ง ถ้าย้อนกลับมาทบทวนถึงความหมายที่เราท่านทำความเข้าใจกันด้วยตนเองอย่างง่าย ๆ กันเสียก่อนว่าสัญลักษณ์คืออะไร เช่น คำว่าสัญญา หมายถึง สัญญาหรือข้อตกลงระหว่างคน 2 คน หรือมากกว่านี้ก็ไม่ผิดอะไรตกลงร่วมกัน ส่วนคำว่า ลักษณะ นั้นหมายถึง รูป หรือสิ่งที่มองเห็นหรือสัมผัสได้ด้วย อายุคนละ 5 คือ ตา หู จมูก ลิ้น กาย และธรรมารมณ์สามารถจำแนกสัญลักษณ์ในงานศิลปะได้ 4 ลักษณะ คือ

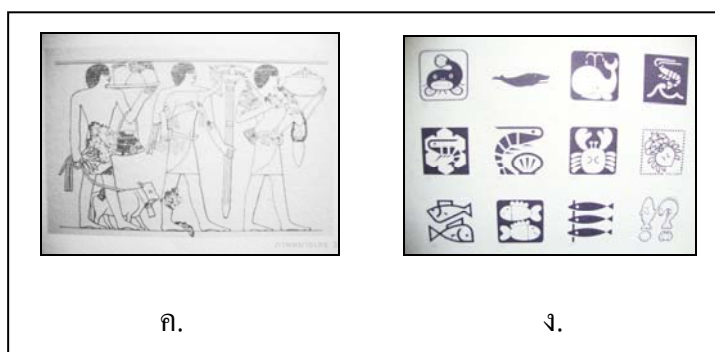
2.1 สิ่งที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ เช่น ดิน , น้ำ , ลม , ไฟ , ก้อนหิน , ดวงอาทิตย์ , ดวงจันทร์ , ต้นไม้

2.2 สิ่งมีชีวิต เช่น คน ผู้ใหญ่ เด็ก คนชรา สัตว์ชนิดต่างๆ สัตว์น้ำ สัตว์บก สัตว์ปีก ฯลฯ

2.3 สิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น อาคารที่พักอาศัย , สิ่งประดิษฐ์ , เครื่องจักร , เครื่องมือ
เครื่องใช้

2.4 ภาพใหม่ที่เกิดจากจินตนาการของมนุษย์ผสมกับอารมณ์ต่าง ๆ เช่น ภาพยนตร์เกี่ยวกับ
อากาศ , กำลังภายใน

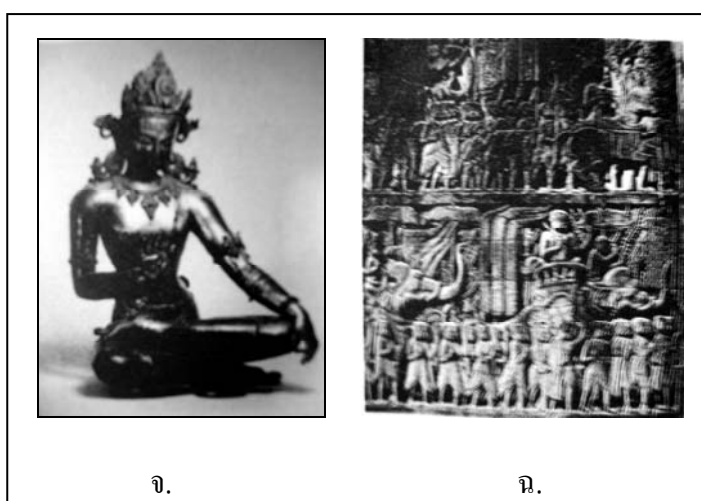
สัญลักษณ์ที่กล่าวมาแต่ละประเภทจะเป็นตัวแปรที่เสมือนตัวแทนความคิดของผู้ที่ต้องการ
บอกความสำคัญของสิ่งนั้น ๆ ว่าเกี่ยวข้องกับ อะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร เพียงแต่การนำ
สัญลักษณ์เข้ามาใช้นั้นผู้ที่สร้างจะต้องเลือกหาความสมบูรณ์ทางการสื่อสารกับผู้อื่น ให้มีความเรียบ
ง่าย ง่ายต่อการตีความและเข้าใจเพื่อให้เกิดการสืบทอดคุณค่าที่มีความเฉพาะ ดังภาพที่ 9 ที่เป็น
ภาพแกะสลักร่องลึกบนผนังถ้ำ The Cave of Lascaux at Middle Magdalenian. ซึ่งเป็นภาพที่ทำขึ้น
ช่วงก่อนประวัติศาสตร์โดยแกะหินให้เป็นเส้น เป็นรูปวัวตัวใหญ่และมีรูปวัวขนาดเล็กซ้อน กันอยู่
บนวัวตัวใหญ่อีกทีหนึ่ง ซึ่งอาจมีนัยความหมายถึง เป็นฝูงวัวที่อยู่รวมกันเป็นกลุ่ม หรือการล่าวัวฝูง
ที่ได้เป็นจำนวนมากก็ได้ ส่วนภาพที่ 10 เป็นภาพของวัวกำลังกินหญ้าในดอกไม้ ในตอนล่างเป็น
รูปสัตว์รูปร่างคล้ายกันกับม้าที่มีขนาดเล็กยื่นเรียงกันเป็นแถว อาจหมายถึงการเลี้ยงวัวและเลี้ยงลูก
ม้าไว้ด้วยกัน แสดงให้เห็นถึงความอุดมสมบูรณ์หรือการเลี้ยงสัตว์เพราะลักษณะของรูปร่างสัตว์มี
ความน่ารักไม่แสดงความดุร้าย

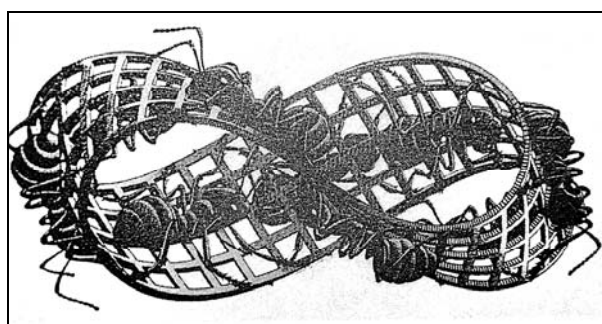
ภาพที่ 12 สัญลักษณ์ของสมัยของฟาโรห์ในอาณาจักรอียิปต์

เมื่อเปรียบเทียบกับภาพสัญลักษณ์ของสมัยของฟาโรห์ในอาณาจักรอียิปต์ จะเป็น
ความแตกต่างที่เห็นเรื่องของการใช้สัญลักษณ์สื่อความหมายที่มีการพัฒนาจากอดีตโบราณหลายพัน
ปีอย่างเห็นได้ชัด ในเรื่องของการสัสดส่วนของคนที่มีความถูกต้องตามหลักกายวิภาคอัน ประกอบ
ไปด้วยรูปของชายหนุ่มสามคนนั่งผ้าผืนเดียว ชายหนุ่มด้านซ้ายมือของผู้อ่านลึงแบกถาดผลไม้และ

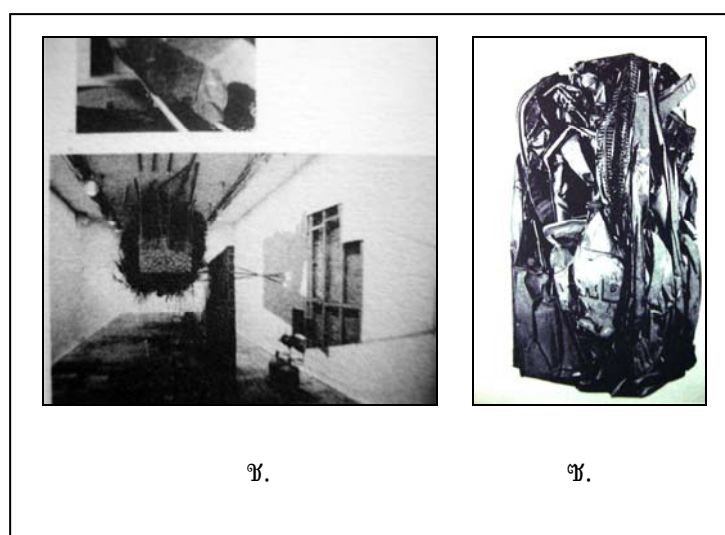
แขนข้างเดียวกันก็คล้องตะกร้าคล้ายตะกล้าจักรสาน มือขวาถือของเหมือนช่อดอกไม้และมือข้างเดียวกันก็จูงสัตว์ที่มีลักษณะคล้ายวัว ส่วนผู้ชายคนกลางมือขวาอุ้มสัตว์ลักษณะคล้ายควายและมือซ้ายถือของคล้ายคอบเพลิง และผู้ชายคนที่สามมือซ้ายถือถาดมือขวาหิ้วสัตว์ลักษณะคล้ายเป็ด เมื่อมองภาพรวมแล้วคงไม่ทำให้นึกถึงความตายแน่นอน แต่กลับทำให้นึกถึงการอพยพเดินทางจากที่หนึ่งไปอีกที่หนึ่ง หรือการเดินทางเพื่อไปมอบบรรณาการให้กับอีกเมืองหนึ่ง ซึ่งนัยของการตีความสัญลักษณ์นั้นถือได้ว่าเป็นการนำเอา ปัจจัยแวดล้อมที่เป็นอยู่ในขณะนั้นมาสร้างขึ้นมาใหม่ โดยใช้การตัดทอนรายละเอียดบางอย่างที่รุ่มร่ามมากเกินไป จนอาจทำให้การสื่อความหมายคลาดเคลื่อนไปมากกว่าเดิม ดังนั้นจึงต้องอาศัยผู้มีความรู้ความชำนาญต่อการสร้างสรรค์รูปแบบในการที่จะบอกกับคนอื่นที่พบเห็นหรือศึกษาให้เข้าใจได้ง่ายและรวดเร็วที่สุด ซึ่งต่อมาได้มีการสร้างสรรค์ สื่อสัญลักษณ์ที่ไม่ต่างจากเดิมเท่าใดนักเพียงแต่มีการนำวัสดุที่มนุษย์คิดประดิษฐ์ขึ้นนั้นมาจัดสรรขึ้นมาใหม่ดังตัวอย่าง ภาพ ง. เป็นการนำสัญลักษณ์ที่ไม่ต่างจากของโบราณเท่าไรนัก เพียงแต่การออกแบบ มีความกระชับ มีความชัดเจนการกำหนดรูปแบบให้เหมือนกับของจริงให้มากที่สุด แล้วใช้การสลับน้ำหนักระหว่างขาเข้ามาใช้ร่วมร่วมกันอย่างโดดเด่นและสามารถกำหนดรายละเอียดในประเภทของสัตว์นั้นให้ทราบได้ทันที แต่ก็ยังไม่สามารถบ่งบอกถึงอารมณ์ความเจ็บปวดได้เพียงแต่มองแล้วมีความเป็นเรียวร้อยเป็นระเบียบ โดยใช้พื้นที่ว่างที่เป็นรูปร่างรูปทรงของต้นแบบที่นำมาใช้นั้น สร้างค่าน้ำหนักที่ต่างกัน ซึ่งก็จะต่างกับภาพ ค. ซึ่งเป็นการใช้รูปร่างของคนตัดทอน อันมีหน้าตาที่มีความแปลกตา เอิบอím อบอูน เป็นทิพย์มาสื่อสารสัญลักษณ์ที่เป็น 3 มิติ ทำให้เกิดความคิดเชิงปรัชญาทางความเชื่อที่มีต่อศาสนา โดยใช้ท่าทางของร่างกายในอิริยาบถการนั่งและใช้มือยกขึ้นระดับหน้าอกรวมถึงรูปร่างอวบอímพบเห็นแล้วทำให้จิตใจเยียบสงบ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับรูปภาพที่ 14 แล้วเมื่อพบเห็นจะทำให้นึกถึงขบวนที่แสดงความมีอำนาจ ความสามัคคี , ความมีระเบียบวินัยมองดูแล้วไม่ใช่พิธีกรรมต่าง ๆ ของชาวบ้านทั่วไปอย่างแน่นอน เนื่องจากมีการใช้สัตว์ใหญ่ เช่น ช้าง , ม้าเข้ามาร่วมและกำลังพลจำนวนมากในการเดิน ซึ่งให้ความรู้สึกที่มีการเคลื่อนไหวตลอดเวลาและวัสดุก็ยังเป็นตัวแทนของยุค เช่น การบ่งบอกถึงความเจริญของเทคโนโลยี ผสมผสานกันกับฝีมือการทำเชิงช่างอย่างมีความละเอียดอ่อน , ประณีตในขณะนั้น

ภาพที่ 13 สัญลักษณ์ที่เป็น 3 และ 2 มิติ ที่เกิดจากความคิดเชิงปรัชญาทางความเชื่อที่มีต่อศาสนา

ภาพที่ 14 การนำเสนอแนวความคิดเชิงคณิตศาสตร์ เรื่องการลงตาและทางความคิด

ภาพที่ 15 งานศิลปะร่วมสมัยช่วงปี 9 ที่เกิดจากการนำวัตถุต่างชนิดให้มาอยู่รวมกันเป็นสัญลักษณ์

ซึ่งต่อมาการใช้สัญลักษณ์ในผลงานศิลปะมีรูปแบบที่แตกต่างไปจากอดีตดังภาพที่ 14 เป็นการนำเสนอแนวความคิดเชิงคณิตศาสตร์ เรื่องการลงตาและทางความคิดโดยใช้ มดกำลังปีนป่ายตามแผ่นตะแกรงที่แสดงความต่อเนื่องอย่างไม่หยุดนิ่ง หากว่าท่านไม่เชื่อในสิ่งที่ยกตัวอย่างมาให้นั้นไม่จริง ลองนำกระดาษหรือ แถบผ้ายาวประมาณ 1 ฟุต แล้วบิดซ้ายกระดาษหรือผ้าสลับด้านกันและนำมาต่อกันจะได้รูปร่างเหมือนดังภาพที่ 15 แล้วลองนำดินสอหรือปากกาขีดเป็นเส้นบนแผ่นกระดาษ จะเห็นเส้นที่ขีดปรากฏบนกระดาษทั้งด้านนอกด้านในของวงกลมกระดาษที่สร้าง ความอัศจรรย์ยิ่ง ซึ่งเป็นการนำเอาคณิตมาแสดงออกทางความคิดในรูปแบบงานศิลปะจากภาพที่ ๗. จะเห็นการนำสัญลักษณ์เข้ามาใช้งานศิลปะร่วมสมัยช่วงปี 1995 ศิลปินได้นำเอา ใบไม้ , ผลส้ม , เตาแก๊ส , อิฐก่อผนัง , การเปิดผนังห้อง , มาจัดวางภายในห้องสร้างความสัมพันธ์กันระหว่างสิ่งของที่นำมาใช้เป็นสัญลักษณ์สื่อความหมายตามยุคสมัยที่เปลี่ยนไป มีการใช้สถานที่ที่ต่างไปจากอดีต สภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ก็ต่างกันอย่างเห็นได้ชัดเจน และรูปภาพ ๗. จะเห็นถึงการนำเอาโลหะที่ได้จาการถยนต์มาอัดเป็นแท่งเป็นก้อนให้มาอยู่รวมกันเป็นสัญลักษณ์ เพื่อสื่อให้เห็นถึงสภาพสังคมที่ใช้ชีวิตกับสิ่งอำนวยความสะดวกที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นและอาจจะมองไปจนถึงความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการทางวิศวกรรมที่สามารถนำเอาทรัพยากรธรรมชาติมาสร้างสิ่งต่าง ๆ ที่ต้องใช้เครื่องจักรในการผลิตสิ่งอำนวยความสะดวกให้ ในจำนวนมากในระยะเวลาอันสั้นเพื่อให้ทันต่อการใช้งาน

อย่างไรก็ตามการนำสัญลักษณ์เข้ามาใช้ร่วมกันกับงานศิลปะตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องนำเอาสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทุกสิ่งทุกอย่างเข้ามาใช้ร่วมในงาน ซึ่งต้องใช้ความสามารถในการออกแบบเฉพาะตัวของศิลปินและเป็นที่ยอมรับกันในเวลานั้น โดยแทรกความสุนทรีย์ทางความคิดและจินตนาการที่เป็นสัญลักษณ์เฉพาะอย่าง ประกอบเพิ่มเติมด้วยเจตจำนงของศิลปินที่มีความแตกต่างกัน เพื่อดึงดูดใจจดจำอันเกิดความรู้เอื้อประโยชน์ต่อผู้พบเห็นเพื่อก่อให้เกิดจินตนาการต่าง ๆ และเข้าใจถึงความหมายที่แท้จริง

3. ข้อมูลด้านเทคนิคในการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะแต่ละประเภทให้ประสบความสำเร็จ ศิลปินหรือผู้สร้างสรรค์ผลงานจะต้องค้นคว้าทดลอง เลือหาเทคนิคที่เหมาะสมกับผลงานเพื่อให้ได้ผลงานที่สมบูรณ์สามารถถ่ายทอดแนวความคิด ความรู้สึก เนื้อหาของงานผ่านรูปทรงไปยังผู้ชมผลงาน โดยเฉพาะผลงานที่สร้างขึ้นด้วยเทคนิคเครื่องเคลือบดินเผาที่มีความพิเศษในเทคนิคของตัวเอง อีกทั้งยังต้องมีความรู้ในเชิงวิทยาศาสตร์ประกอบด้วยจึงจะได้ผลงานที่สมบูรณ์ ให้ความงามในแง่สุนทรียศาสตร์และมีเทคนิคที่เหมาะสมตามหลักวิชาการ การสร้างสรรค์ประติมากรรมเซรามิกในโครงการนี้ข้าพเจ้าค้นคว้า ทดลองเทคนิคต่างๆ เพื่อนำมาใช้ในการดำเนินงานอย่างเหมาะสม เพื่อสนับสนุนให้การสร้างผลงานประติมากรรมครั้งนี้ลุล่วงไปได้ เทคนิคสำคัญที่ถือว่าเป็นหลักในโครงการ

3.1 เนื้อดินปั้น (Clay Body)

เนื้อดินปั้นนับว่าเป็นสิ่งสำคัญอันดับแรกในการสร้างสรรค์ผลงานเครื่องเคลือบดินเผา เพราะเป็นสิ่งที่ทำให้เป็นรูปทรง เป็นชิ้น หรือสิ่งที่ทำให้เกิดเป็น 3 มิติ การสร้างผลงานในโครงการนี้ข้าพเจ้าให้ความสำคัญกับเนื้อดินปั้นเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากผลงานมีขนาดใหญ่และรูปทรงค่อนข้างซับซ้อนจึงทำให้มีข้อจำกัดเรื่องเนื้อดินพอสมควร เช่น การหัดตัวที่น้อยเพื่อลดการบิดเบี้ยวและแตกร้าว มีโครงสร้างที่ง่ายต่อการขึ้นรูป ทนต่อการเผาได้ดี สามารถปั้นด้วยความหนาที่แตกต่างกันได้ เนื้อดินปั้นที่ข้าพเจ้าใช้ในการสร้างงานประกอบด้วยส่วนผสมดังนี้

3.1.1 ดินแดงจังหวัดราชบุรี ลักษณะและสมบัติดิน เป็นดินลิก ดินบนเนื้อดินเป็นดินเหนียวปนทรายแป้งตลอด สี น้ำตาลปนเทาเข้ม มีจุดประสีน้ำตาลแก่และสีน้ำตาลปนเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดเล็กน้อย ดินบนตอนล่างเป็นดินเหนียว สีน้ำตาลปนเทาเข้มหรือสีน้ำตาลเข้ม มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลือง สีน้ำตาลและสีน้ำตาลปนเหลืองในดินชั้นล่าง อาจพบรอยอุไรและจุดประสีแดงปนเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นด่างปานกลาง ดินล่างตอนล่างอาจพบเกล็ดแร่ไมกา ก้อนเหล็ก และแมงกานีสสะสมตลอดหน้าตัดดิน

3.1.2 ดินขาวระนอง (Kaolin or China Clay) เป็น Primary Clay หรือดินที่ส่วนใหญ่เกิดบนภูเขา เกิดจากการย่อยสลายของแร่ธาตุต่างๆ เนื้อดินมีความละเอียดน้อยกว่า Ball Clay ทนไฟ

สูง มีการหดตัวน้อย แต่เนื่องจากมีความเหนียวน้อยจึงยากต่อการนำไปขึ้นรูปด้วยตัวมันเองเพียงอย่างเดียว

3.1.3 ทราย (Sand) เป็นวัตถุดิบที่ใช้เป็นโครงสร้างในเนื้อดินปั้นช่วยให้เนื้อดินทรงตัวได้ดีในขณะปั้น ช่วยลดการหดตัวของเนื้อดินในขณะปั้น ช่วยลดการหดตัวของเนื้อดินแก้ปัญหาการบิดเบี้ยวและแตกร้าวของชิ้นงาน

3.1.4 จี๊ถั่วแกลบ ใช้ผสมในเนื้อดินปั้นเพื่อทำให้เนื้อดินเกิดความพรุนตัว ง่ายต่อการระบายความชื้นออกจากเนื้อดิน ลดปัญหาชิ้นงานแตกขณะเผา และในจี๊ถั่วแกลบยังมีซิลิกาอยู่ด้วย ทำให้เป็นโครงสร้างของเนื้อดิน

3.1.5 ดินเชื้อ (Grog) คือดินที่เผาแล้วนำมาบดหรือทำให้เป็นเม็ดเล็กๆหยาบหรือละเอียดตามแต่ความเหมาะสมในการใช้งาน ดินเชื้อเป็นวัตถุดิบที่เป็นโครงสร้างใช้ผสมในเนื้อดินเพื่อลดการหดตัวของชิ้นงาน ลดปัญหาการบิดเบี้ยวและแตกร้าวของชิ้นงาน

3.2 เทคนิคการขึ้นรูป (Forming)

การขึ้นรูปในการสร้างงานเซรามิกมีหลากหลายวิธีให้เลือกใช้ตามความถนัดของผู้สร้างผลงาน ความเหมาะสมกับประเภท รูปแบบ ขนาดของชิ้นงาน ประเภทของเนื้อดิน และลักษณะพิเศษต่างๆที่เป็นร่องรอยการขึ้นรูป ข้อจำกัดในการทำงานในโครงการนี้คือ ขนาดของผลงานที่มีขนาดใหญ่และรูปทรงที่มีความซับซ้อน การแก้ปัญหาการขึ้นรูปของข้าพเจ้าจึงใช้การผสมผสานวิธีการขึ้นรูปตามความเหมาะสมแต่ละส่วนของผลงาน เทคนิคหลักในการขึ้นรูปผลงานในโครงการนี้มี 2 เทคนิคคือ

การขึ้นรูปด้วยมือ (Hand Forming) เป็นการขึ้นรูปด้วยวิธีการขด การบีบ การต่อเชื่อมดินตามรูปทรงที่กำหนด การขึ้นรูปด้วยวิธีนี้มีข้อดีคือ เนื้อดินเชื่อมประสานแน่นเป็นเนื้อเดียวกัน สามารถสร้างรูปทรงที่สลับซับซ้อนได้ สามารถขุด แกะเป็นร่องเป็นซอกลึกได้ แต่มีข้อด้อยคือ ไม่สามารถตรวจสอบขนาดที่แน่นอนได้ เพราะถ้าเป็นงานที่มีขนาดใหญ่ที่ต้องใช้ระยะเวลาในการขึ้นรูปนาน เนื้อดินส่วนที่ปั้นไปก่อนจะแห้งและหดตัวไปก่อนที่ผลงานจะแล้วเสร็จทั้งชิ้น

3.3 การเผาตกแต่ง (Firing)

การเผาผลงานประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผาที่มีขนาดใหญ่จะต้องใช้ความระมัดระวังในการเผาเนื่องจากความหนาในการขึ้นรูปอาจมีความหนามากกว่าการขึ้นรูปงานในลักษณะที่เป็น Pottery ทั่วไป น้ำหนักของชิ้นงานที่กดทับลงมาส่วนล่างของชิ้นงานจึงมีมากขึ้นตามขนาด ดังนั้นการเผาจึงต้องค่อยเพิ่มอุณหภูมิอย่างช้าๆ เพื่อให้ความชื้นและโมเลกุลของน้ำค่อยๆ ระบายออกจากเนื้อดิน และการหดตัวของเนื้อดินเป็นไปอย่างช้าๆ เพื่อป้องกันการแตกร้าวเสียหายจากการเผา อุณหภูมิสูงสุดในการเผาต้องพอดีกับการสุกตัวของเนื้อดิน ไม่ต่ำจนเนื้อดินไม่แข็งแรงและไม่สูงเกินไปจนหดตัวเปลี่ยนรูปทรงเดิม

จากข้อมูลที่กล่าวมาข้างต้นเป็นการรวบรวมเทคนิคสำคัญที่ใช้ในการสร้างผลงาน ซึ่งข้าพเจ้าเลือกใช้ให้เหมาะสมกับผลงานแต่ละชิ้นเพื่อให้เกิดความลงตัวกันระหว่างรูปทรงกับเทคนิค เกิดเป็นผลงานที่สมบูรณ์ที่จะนำเสนอแนวความคิดของผู้ศึกษาไปยังผู้ชมผลงาน

บทที่ 3

ขั้นตอนการดำเนินงานและการสร้างสรรค์ผลงาน

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในเชิงวิชาการจำเป็นต้องมีลำดับขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงานอย่างชัดเจน จากแนวความคิดสู่ชิ้นงาน การดำเนินงานต้องมีข้อมูลประกอบอ้างอิงอย่างมีเหตุผลในการนำข้อมูลเนื้อหา มาสร้างเป็นรูปทรงที่มีความหมาย ถ้าจะให้ผลงานสมบูรณ์มีคุณค่าทั้งทางด้านสุนทรียภาพและเกิดคุณค่าทางวิชาการ ผู้สร้างสรรค์จึงต้องแทรกคิดต่างๆลงในผลงานด้วย และถ้าจะให้ยกระดับคุณภาพผลงานให้สูงขึ้นอีกผลงานจะต้องถูกสร้างด้วยทฤษฎีเฉพาะของตัวผู้ศึกษาที่ได้ค้นคว้าข้อมูลด้วยตนเอง ผลงานวิทยานิพนธ์โครงการนี้ข้าพเจ้าได้ดำเนินงานอย่างเป็นลำดับขั้นตอน เพื่อให้ได้ผลงานสำเร็จที่ตรงตามจุดประสงค์ของโครงการ ดังขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นตอนการดำเนินงาน

ข้าพเจ้าได้ค้นคว้ารวบรวมข้อมูลและจัดแบ่งหมวดหมู่ของข้อมูลเป็น 2 หมวดคือ

1. วิเคราะห์ข้อมูลแนวความคิดและรูปแบบ
2. แบบร่าง 2 มิติ
3. แบบร่าง 3 มิติ
4. การทดลองเทคนิค

1. วิเคราะห์ข้อมูลแนวความคิดและรูปแบบ

การสร้างสรรค์ผลงานของโครงการนี้ ผู้ศึกษานำความรู้สึกที่มีต่อการเปลี่ยนแปลง เมื่อมีอารมณ์ใหม่,สิ่งใหม่เข้ามาแทนที่ ความไม่เที่ยง ไม่แน่นอน ความรู้สึกทุกข์ ความรู้สึกหดหู่ใจ ที่แปลเปลี่ยนจากการพิจารณา ค้นหาข้อมูลทางพระพุทธศาสนาถึงหลักธรรมในเรื่องนี้ และจากการพิจารณาปัจจัยดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงหยิบยกแนวความคิด เพื่อค้นหาวิธีแสดงออกถึงความเปลี่ยนแปลงในเชิงสัญลักษณ์

ดังนั้นในการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมเครื่องปั้นดินเผา ผู้ศึกษาจึงเลือกที่จะกำหนดสัญลักษณ์ เพื่อแทนความถึงแนวความคิดของโครงการ โดยเลือกนำรูปทรงที่สามารถแสดง

ความรู้สึก ความถึงความหนักแน่นแข็งแรง ผสมผสานกับรูปทรงในธรรมชาติจาก อวัยวะต่างๆ ของ ช้าง เช่นดวงตาที่มองแล้วรู้สึกหดหู่, กระดู, ผิวหนังหรือร่องรอยที่แสดงออกให้เห็นถึงอายุ จังหวะ และทิศทางการเคลื่อนไหวที่เกิดซ้ำกันอย่างต่อเนื่องของช้างมาเป็นสื่อในการสร้างสรรค์ ดังนั้นสิ่งแรกที่ข้าพเจ้าจะต้องทำก็คือ การวิเคราะห์ตีความ แปลความหมายเหล่านี้ถ่ายทอดเป็นรูปทรง

นอกจากนี้ข้าพเจ้าได้นำรูปทรงเหล่านี้คลี่คลาย สลายรูปทรงจากของเดิมที่เห็นอยู่จนจินตนาการ โดยที่มนุษย์ต่างไปยึดติดกับมันให้เป็นสาระของชีวิต เป็นสิ่งที่มีความหมายถ่ายทอดแนวความคิด เนื้อหาสาระของชิ้นงานได้แก่

1.1 สรรพสิ่งที่มีชีวิต, ความเป็นตัวตน ผู้ศึกษาแทนค่าด้วย ช้าง สิ่งมีชีวิตที่ได้สัมผัส และใกล้ชิดและได้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงของสังขารเรื่องนี้เด่นชัดมากที่สุด

1.2 ความแข็งแรง , ความดั่งมั่น ของรูปทรง แทนด้วย รูปเรขาคณิต (Geometric Form) มีรูปที่แน่นอน มาตรฐาน มีกฎเกณฑ์ เกิดจากการสร้างของมนุษย์ เช่น รูปสี่เหลี่ยม, รูปวงกลม และรูปทรงสามเหลี่ยม นอกจากนี้รูปเรขาคณิตยังเป็นรูป ที่ใช้เป็นโครงสร้างพื้นฐานของรูปต่าง ๆ อีกด้วย

1.3 ความรู้สึกถึง การเปลี่ยนแปลง เมื่อมีอารมณ์ใหม่, สิ่งใหม่เข้ามาแทนที่ ความไม่เที่ยง ไม่แน่นอน ความรู้สึกทุกข์ ความรู้สึกหดหู่ใจ ที่แปลเปลี่ยนไป แทนด้วย เส้นโค้งแบบกันหอย ซึ่งให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว, คลี่คลาย หรือเติบโตในทิศทางที่ หมุนวนออกมา ถ้ามองเข้าไปจะเห็นพลังความเคลื่อนไหวที่ไม่สิ้นสุด

1.4 สังขารที่ล่วงเลยไปตามกาลเวลา แทนด้วย ร่องรอยความเหี่ยวย่นบนผิวหนังที่แสดงออกให้เห็นถึงอายุ ทิศทางการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อ ที่เปลี่ยนแปลงไปตามการเคลื่อนไหว และกาลเวลาที่ผันเปลี่ยน

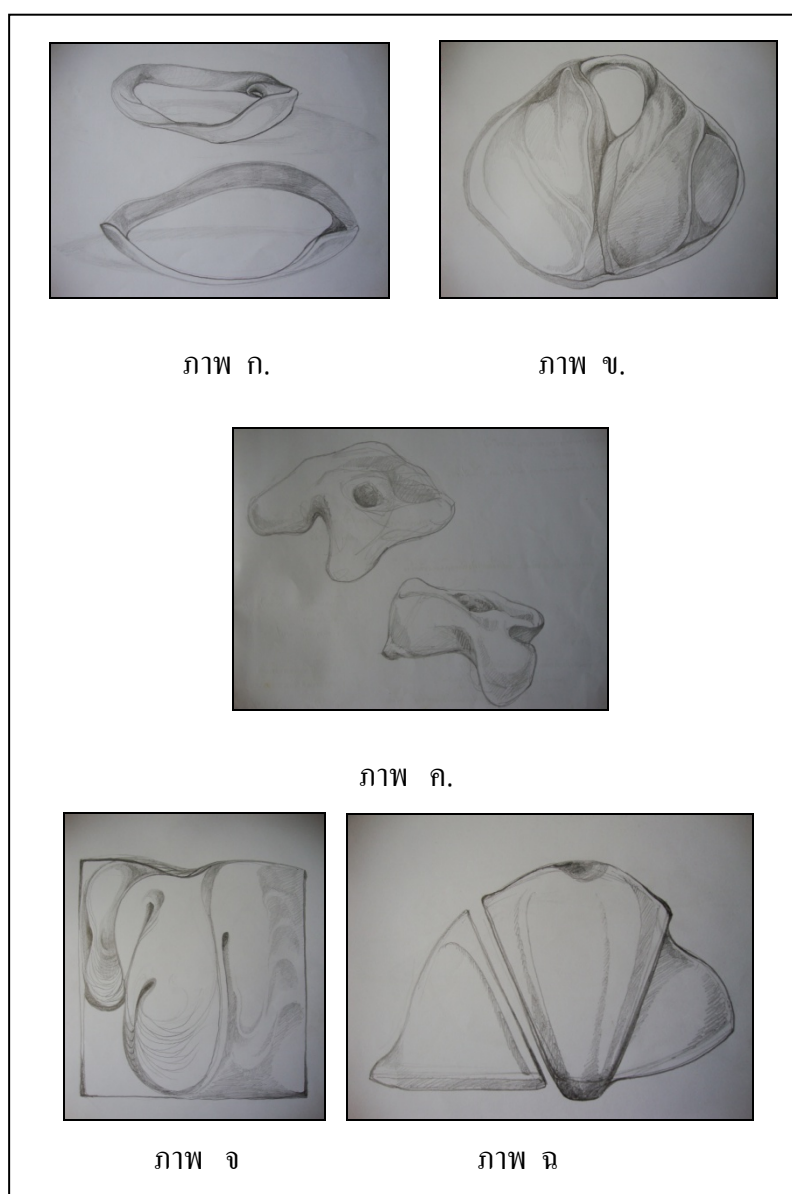
จากการวิเคราะห์ข้อมูลแนวความคิดและรูปแบบของการแสดงออก ผู้ศึกษานำเอา รูปทรงและกรอบทางความคิดเหล่านี้ ซึ่งเป็นรูปธรรม ใช้ในการแสดงออกถึงรูปทรงใหม่ เพื่อแทนค่าถึงแนวความคิด ซึ่งเป็นแนวทางในการสร้างรูปทรง

2. การร่างแบบ 2 มิติ

การร่างแบบ 2 มิติ คือการร่างแบบลงบนกระดาษด้วยดินสอ ปากกา หรือสี ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการถ่ายทอดจากแนวความคิด การวิเคราะห์ข้อมูลมาเป็นรูปทรง แสดงสิ่งที่คิดกลั่นกรองมาเป็นภาพแสดงภาพที่อยู่ในจินตนาการของผู้สร้างผลงานสู่สายตาผู้ชม ตามแนวคิดของข้าพเจ้าที่

สามารถสื่อแสดงเพื่อให้เห็นถึงความหมายภายใน ข้าพเจ้าเริ่มต้นด้วยการค้นหารูปแบบในการแสดงออกเพื่อเป็นโครงสร้างโดยรวมของผลงาน มุ่งเน้นสื่อในรูปแบบเชิงสัญลักษณ์

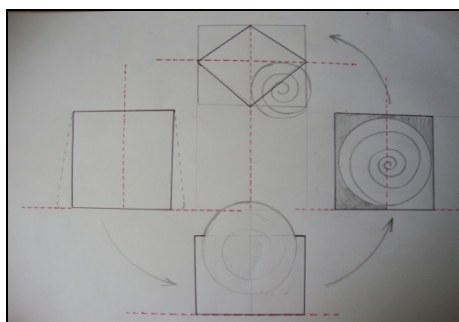
การค้นหารูปแบบในระยะที่ 1 คือการแสดงออก ถึงโครงสร้างโดยรวมของรูปทรงของ บ่วง, โซ่ ซึ่งเป็นอุปกรณ์ที่มนุษย์ใช้สำหรับชักลากไม้ที่ใช้เชื่อมต่อกับตัวช้าง และเป็นสิ่งประดิษฐ์ของมนุษย์ที่สร้างขึ้นเพื่อควบคุมการเคลื่อนไหว

ภาพที่ 16 ภาพ ก-ฉ. แบบร่าง 2 มิติ การค้นหารูปแบบร่างในระยะที่ 1

คือการแสดงออก ถึงโครงสร้างโดยรวมของรูปทรงของ บ่วง, โข่ ซึ่งเป็นอุปกรณ์ที่มนุษย์ใช้สำหรับพันนาการช้าง เพื่อใช้ในการชักลากไม้ และเป็นส่วนที่สัมผัสกับตัวช้างโดยตรงที่สุด ลักษณะของแบบร่างในระยะที่ 1.จึงออกมาในรูปแบบของการแทนเรื่องราวและความหมายด้วยรูปทรงของสิ่งของเครื่องใช้ ซึ่งยังขาดถึงสิ่งที่บอกถึงอารมณ์,ความรู้สึกถึงความแข็งแรงของช้างและความเปลี่ยนแปลงในเรื่องอายุและสังขารจึงควรนำปัญหาในส่วนนี้ปรับปรุงในการค้นหาแบบร่างในระยะต่อไป

การค้นหาแบบร่างในระยะที่ 2 ผู้ศึกษาจึงเริ่มต้นจากการกำหนดจากโครงสร้างโดยรวมของผลงานจากลักษณะของรูปทรงเรขาคณิต หรือ Geometric Form เปรียบเสมือนแกนของรูปทรงเมื่อนำรูปทรงหลายๆ รูปมาวางใกล้กันรูปเหล่านั้นจะมีความสัมพันธ์ดึงดูด หรือผลักไส ซึ่งกันและกัน การประกอบกันของรูปทรง อาจทำได้โดยใช้รูปทรงที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน รูปทรงที่ต่อเนื่องกัน รูปทรงที่ซ้อนกัน รูปทรงที่ผนึกเข้าด้วยกัน รูปทรงที่แทรกเข้าหากัน รูปทรงที่สานเข้าด้วยกัน หรือ รูปทรงที่บิดพันกัน

ภาพที่ 17 แสดงการจัดวางหาตำแหน่งและทิศทางในการจัดหาลักษณะประกอบในตัวตน

การนำรูปเรขาคณิตโดยแทน ความแข็งแรง,ความดั่งมั่น ถือมั่นในรูปร่าง,รูปทรง รวมไปถึงถึงอารมณ์ความรู้สึกที่ยึดถือว่าจะคงอยู่ในช่วงเวลาหนึ่ง โดยใช้องค์ประกอบทางทัศนศิลป์ เช่น เส้นตั้ง หรือ เส้นโค้ง ให้ความรู้สึกทางความสูง สง่า มั่นคง แข็งแรง เป็นหลักในการสร้างรูปทรง

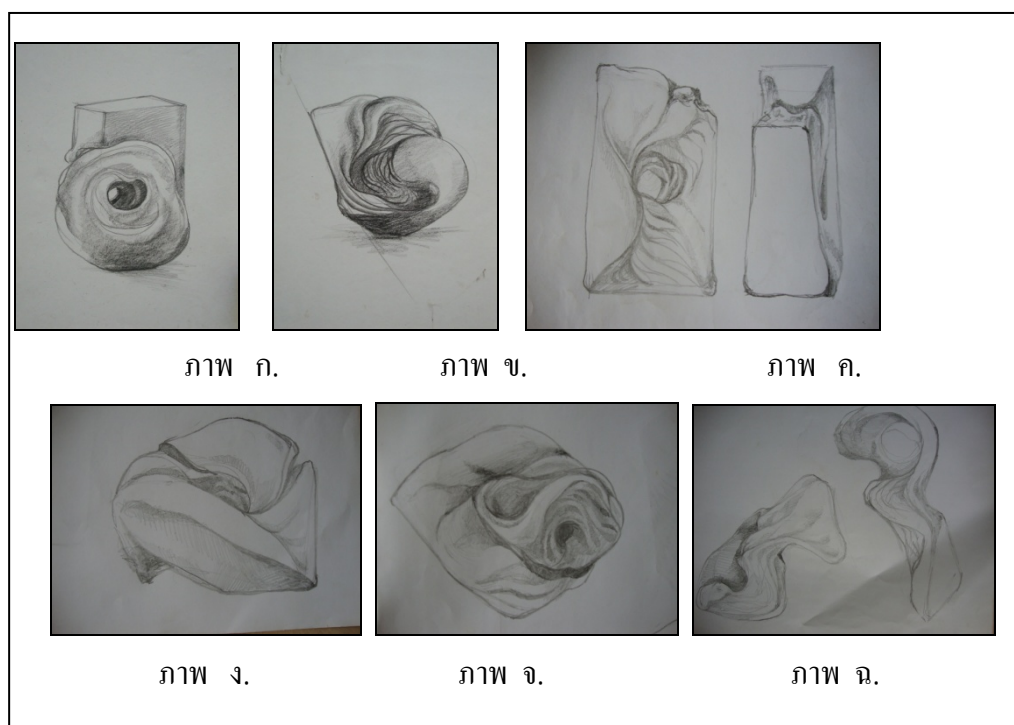
จากนั้นจึงสร้างรายละเอียดของรูปทรงโดยนำรูปทรงอินทรีย์รูปหรือ Organic Form ที่มาจากส่วนต่างๆของอวัยวะของช้างมาสร้างเนื้อหาเรื่องราวของชิ้นงาน เพื่อหาจุดเริ่มต้นของรูปทรงเส้นโค้งแบบกันหอย ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว คลื่นคลาย หรือเติบโตในทิศทางที่ หมุนวนออกมา ถ้ามองเข้าไปจะเห็นพลังความเคลื่อนไหวที่ไม่สิ้นสุด โดยแทน การเปลี่ยนแปลง ความทุกข์ก็ดี ความหดหู่ก็ดี ไม่ใช่ตัว ไม่ใช่ตน ไม่ใช่เรา จริง ๆ แล้วมันก็เปลี่ยนแปลงได้ และจะเปลี่ยนไปเอง เมื่อมี

อารมณ์ใหม่เข้ามาแทนที่ รูปอินทรีย์ และรูปทรงอิสระมาประกอบเข้าด้วยกัน จะได้รูปลักษณะใหม่ ๆ อย่างไม่สิ้นสุด

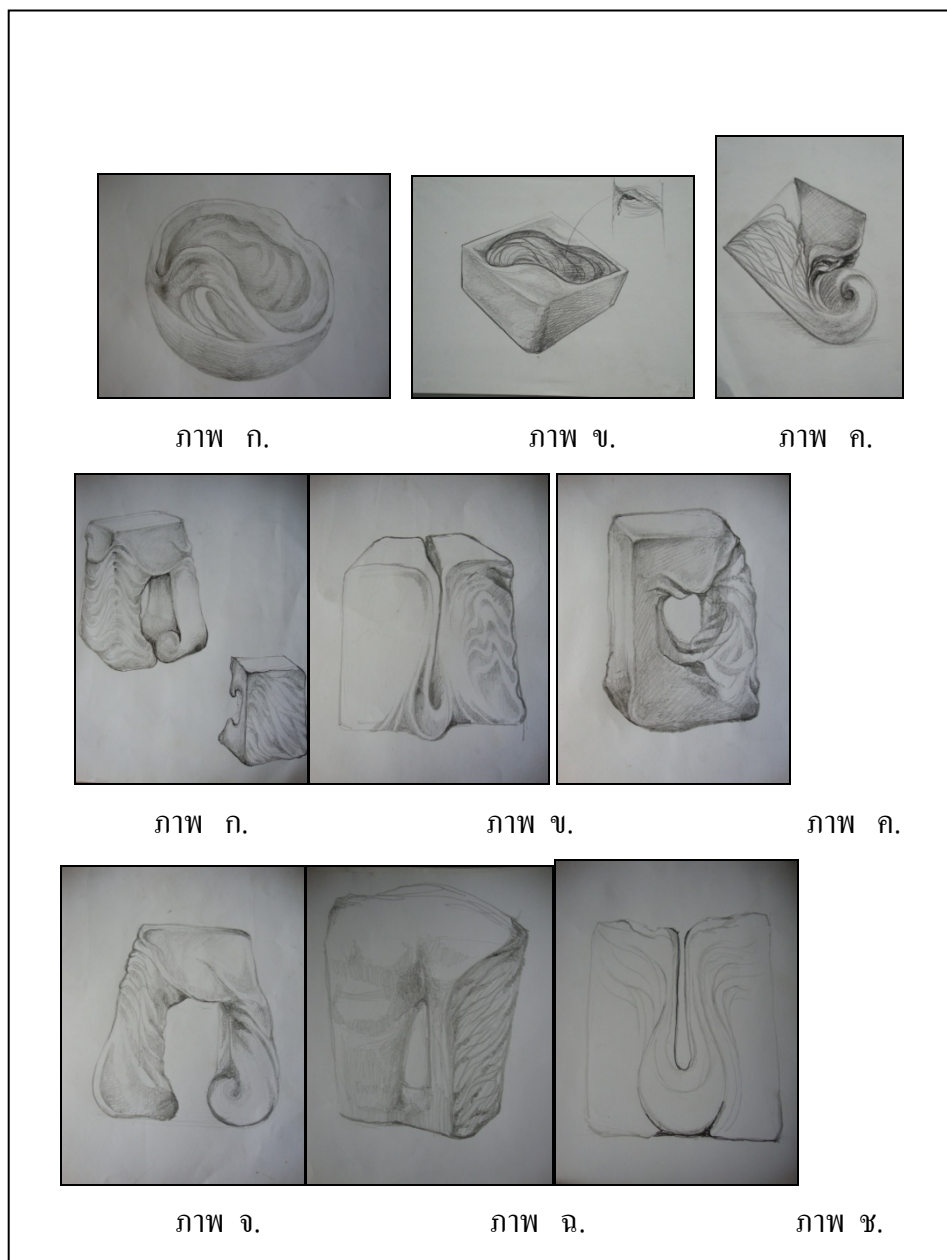
ภาพที่ 18 ภาพ ก.- ค. แบบร่าง 2 มิติ การค้นหารูปแบบร่างในระยะที่ 2 .

จากนั้นจึงค่อยปรับแก้ทั้งโครงสร้างและรายละเอียดจนได้รูปแบบที่สมบูรณ์ตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ และได้ผลงานที่มีองค์ประกอบสมบูรณ์ที่สุด

ภาพที่ 19 ภาพ ก.- ฉ. แบบร่าง 2 มิติ การค้นหารูปแบบร่างในระยะที่ 3

จะเห็นว่าผู้ศึกษาเริ่มต้นจากการกำหนดโครงสร้างของผลงานโดยกำหนดสัญลักษณ์แทนความคิดโดยใช้ ลักษณะของรูปทรงเรขาคณิต หรือ Geometric Form เปรียบเสมือนแกนของรูปทรง

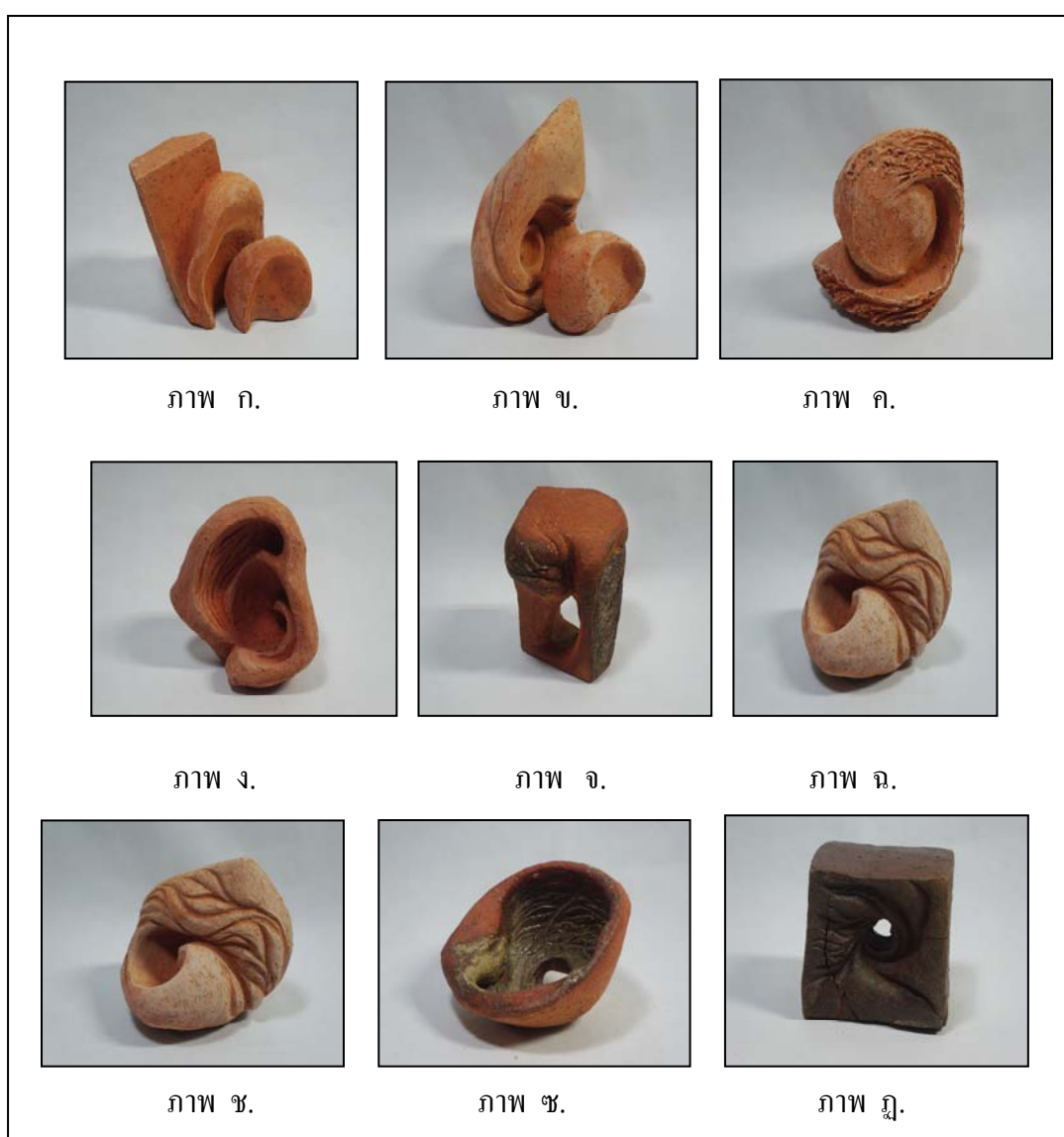
ภาพที่ 20. ภาพ ก.- ช. แบบร่าง 2 มิติ การค้นหารูปแบบร่างในระยะที่ 4

จะเห็นว่าข้าพเจ้าเริ่มต้นจากการกำหนดโครงสร้างของผลงานโดยกำหนดสัญลักษณ์แทนความคิดโดยใช้ลักษณะของรูปทรงเรขาคณิต หรือ Geometric Form เปรียบเสมือนแกนของรูปทรง

เมื่อนำรูปทรงหลายๆ รูปมาวางใกล้กัน รูปเหล่านั้นจะมีความสัมพันธ์ดึงดูด หรือผลักไส ซึ่งกันและกัน การประกอบกันของรูปทรง อาจทำได้โดยใช้รูปทรงที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน รูปทรงที่ต่อเนื่องกัน รูปทรงที่ซ้อนกัน รูปทรงที่ผนึกเข้าด้วยกัน รูปทรงที่แทรกเข้าหากัน รูปทรงที่สานเข้าด้วยกัน หรือ รูปทรงที่บิดพันกัน

3. การสร้างแบบจำลอง 3 มิติ

การสร้างแบบจำลอง 3 มิติ เป็นการนำแบบร่าง 2 มิติ มาแปลค่าให้เป็นผลงานที่มีรูปแบบพร้อมที่จะขยายเป็นผลงานจริงตามสัดส่วนและรายละเอียดที่กำหนด เป็นการจำลองผลงานจริงย่อให้มีขนาดเล็ก ประโยชน์ของการสร้างแบบจำลอง 3 มิติ คือ การสร้างให้เห็นภาพของผลงานทุกด้าน เนื่องจากการร่างแบบ 2 มิติ เรามองเห็นรูปทรงได้เพียงด้านเดียวไม่สามารถกำหนดรูปร่างรูปทรงด้านอื่นได้ ซึ่งอาจเป็นปัญหาในการขยายผลงานจริงได้

ภาพที่ 21. ภาพ ก.- ญ. แบบร่าง 3 มิติ การค้นหารูปแบบในระยะที่ 1

ภาพที่ 22 ภาพ ก.- ฉ. แบบร่าง 3 มิติ ระยะที่ 2

มีลักษณะของรูปทรงข้างที่ตัดทอนจากอวัยวะ บางส่วน เช่น กะโหลกศีรษะ กระดูกสันหลัง นัยน์ตา ซึ่งการตัดทอนเลือกใช้ส่วนใดส่วนหนึ่งมาจัดองค์ประกอบไว้รวมกัน แบบร่าง 3 มิติ ในระยะนี้จึงให้ความรู้สึกถึงความตาย, ซากชิ้นส่วนของสิ่งมีชีวิต รูปทรงขาดความเคลื่อนไหว ความแข็งแรงของรูปทรงเดิมหลงเหลืออยู่ จึงควรเพิ่มเติมถึงส่วนที่บกพร่องในการพัฒนาในแบบร่าง 3 มิติในระยะต่อไป

ภาพที่ 23 ภาพ ก.- ฎ. แบบร่าง 3 มิติ ระยะที่ 3

มีลักษณะของการนำเส้นใช้ร่วมกับโครงสร้างของอวัยวะบางส่วนของช้าง ในการสร้างรูปทรงใหม่ เพื่อให้เกิดความเคลื่อนไหว เพิ่มเติมด้วยรายละเอียดของผิวหนังในบางส่วนของรูปทรง นี่จึงมีการพัฒนาจากแบบร่าง 3 มิติระยะที่ 2 ทำให้รูปทรงของแบบร่างในระยะนี้ที่ดูมีชีวิตและมีความเคลื่อนไหว ซึ่งเส้นบอกความเคลื่อนไหวเหล่านี้ เป็นส่วนสำคัญที่จะสามารถบอกถึงเรื่องความเปลี่ยนแปลงของระยะเวลา ซึ่งเป็นใจความสำคัญของหัวข้อโครงการ ดังนั้น

ภาพที่ 24 ภาพ ก.- ญ. แบบร่าง 3 มิติ ระยะที่ 4

ผู้ศึกษาเริ่มสร้างรูปทรงจากการนำรูปทรงการนำรูปเรขาคณิตโดยแทน ความแข็งแรง ,ความตึงมั่น, ถี่อมั่น ใ้ร่วมกับรูปทรงอินทรีย์รูปหรือ Organic Form ที่มาจากส่วนต่างๆของอวัยวะของช้างมาสร้างเนื้อหาเรื่องราวของชิ้นงาน เพื่อหาจุดเริ่มต้นของรูปทรง เส้นโค้งแบบก้นหอย ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว คลื่นคลาย หรือเติบโตในทิศทางที่ หมุนวนออกมา ถ้ามองเข้าไปจะเห็นพลังความเคลื่อนไหวที่ไม่สิ้นสุด

ภาพ ก.

ภาพ ข.

ภาพ ค.

ภาพ ง.

ภาพ จ.

ภาพ ช.

ภาพ ซ.

ภาพที่ 25 ภาพ ก.- ฉ. แบบร่าง 3 มิติ ระยะที่ 5

ผลงานแบบจำลองชุดศิลปะนิพนธ์ หัวข้อเรื่อง “สัญลักษณ์แห่งการเปลี่ยนแปลง” คือการแปรค่าให้เป็นผลงานที่มีรูปแบบพร้อมที่จะขยายเป็นผลงานจริงตามสัดส่วนและรายละเอียดที่กำหนด เป็นการจำลองผลงานจริงย่อให้มีขนาดเล็ก ประโยชน์ของการสร้างแบบจำลอง 3 มิติ คือ การสร้างให้เห็นภาพของผลงานทุกด้าน เนื่องจากการร่างแบบ 2 มิติ เรามองเห็นรูปทรงได้เพียงด้านเดียวไม่สามารถกำหนดรูปทรงรูปทรงด้านอื่นได้ ซึ่งอาจเป็นปัญหาในการขยายผลงานจริงได้ ความสำคัญการสร้างแบบจำลอง 3 มิติอีก ข้อหนึ่งคือ การปรับแก้ไขส่วนบกพร่องของผลงานแบบร่าง 2 มิติเพื่อให้ได้แบบที่สมบูรณ์ด้วยองค์ประกอบที่เกิดความงามพอดี

ภาพที่ 26 ผลงานแบบจำลองชุดศิลปนิพนธ์ หัวข้อ “สัญลักษณ์แห่งการเปลี่ยนแปลง”
จำนวน 5 ชิ้น

ผลงานแบบจำลองชุดศิลปนิพนธ์ หัวข้อเรื่อง “สัญลักษณ์แห่งการเปลี่ยนแปลง” ประกอบ ผลงานทั้งหมดจำนวน 5 ชิ้น ซึ่งในแต่ละชิ้นมีลักษณะที่แตกต่างกัน ตามรูปทรง โครงสร้างพื้นฐานของ ของรูปทรงเรขาคณิต หรือ Geometric Form ประกอบไปด้วย รูปทรงสี่เหลี่ยม, รูปทรงสามเหลี่ยม, วงกลมและวงรี ใช้แทนสัญลักษณ์ของความแข็งแรง, ความดั่งมั่น ถิ่นมั่นในรูปกาย, รูปทรง รวมไปถึงอารมณ์ความรู้สึกที่ยึดถือว่าจะคงอยู่ในช่วงเวลาหนึ่ง และการนำรูปทรงอินทรีย์รูปหรือ Organic Form ที่มาจากส่วนต่างๆของอวัยวะของช้างมาสร้างเนื้อหาเรื่องราวของชิ้นงาน เพื่อหาจุดเริ่มต้นของรูปทรง เส้นโค้งแบบกันหอย ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว คลื่นคลายหรือเติบโตในทิศทางที่ หมุนวนออกมา ถ้ามองเข้าไปจะเห็นพลังความเคลื่อนไหวที่ไม่สิ้นสุด โดยแทน การเปลี่ยนแปลง ความทุกข์ก็ดี ความหตุก็ดี ไม่ใช่ตัว ไม่ใช่ตน ไม่ใช่เรา จริง ๆ แล้วมันก็เปลี่ยนแปลงได้ และจะเปลี่ยนไปเอง เมื่อมีอารมณ์ใหม่เข้ามาแทนที่ ตรงตาม ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษาการสร้างสรรคผลงานประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผา ที่แสดงถึงความรู้สึกถึงความไม่เที่ยงของสิ่งทั้งปวง ซึ่งเป็นกฎสำคัญของธรรมชาติ สือสะท้อน”สัจธรรมของธรรมชาติเชิงสัญลักษณ์” ตามจินตนาการและแรงบันดาลใจทางความคิด

4. การทดลองเนื้อดิน

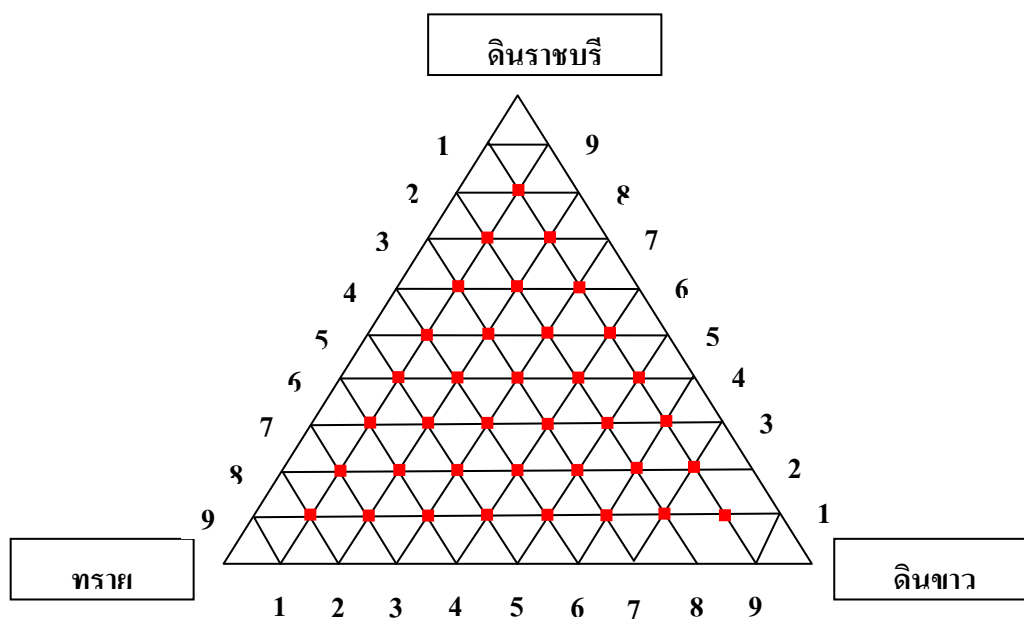
ผลงานประดิษฐ์กรรมในโครงการนี้ใช้การขึ้นรูปด้วยมือ เป็นงานประดิษฐ์กรรมเครื่องเคลือบดินเผาที่มีขนาดใหญ่ ดังนั้นเนื้อดินปั้นจึงจะต้องมีความแข็งแรงสูง ตั้งแต่กระบวนการของการขึ้นรูป, การเผาดิบและการเผาตกแต่ง ดังนั้นการทดลองหาอัตราส่วนของเนื้อดิน เป็นการหาเนื้อดินที่เหมาะสมที่สุดนำมาใช้สร้างสรรค์ผลงานเพื่อให้ผลงานสำเร็จสมบูรณ์และเกิดปัญหาน้อยที่สุด

การปั้นขึ้นรูปในบางส่วนของชิ้นงานมีความจำเป็นต้องปั้นให้มีความหนามากกว่าปกติ จึงส่งผลให้ชิ้นงานมีน้ำหนักมากตามไปด้วย ดังนั้นเนื้อดินที่ใช้ต้องมีคุณสมบัติดังนี้คือ

แข็งแรงทนทานดีและมีการหดตัวน้อย เพราะมีน้ำหนักกดทับลงมายังพื้นมากหากเนื้อดินหดตัวมากจะทำให้เกิดปัญหาแตกร้าวได้มีความพรุนตัวสูงเพื่อให้น้ำและความชื้นในดินระเหยออกได้ง่ายเพื่อลดปัญหาการแตกแยกในชิ้นงานที่หนา

จากความต้องการเนื้อดินที่มีคุณสมบัติดังกล่าว ผู้ศึกษาได้นำสูตรดินปั้นที่ผู้ศึกษาใช้ในการสร้างผลงานประดิษฐ์กรรมเครื่องเคลือบดินเผามาก่อนหน้านี้แล้วซึ่งมีส่วนผสมดังนี้

ดินแดง จังหวัดราชบุรี	50 %
ดินขาวระนอง	35%
ทราย	25%
ดินเชื้อ	10%

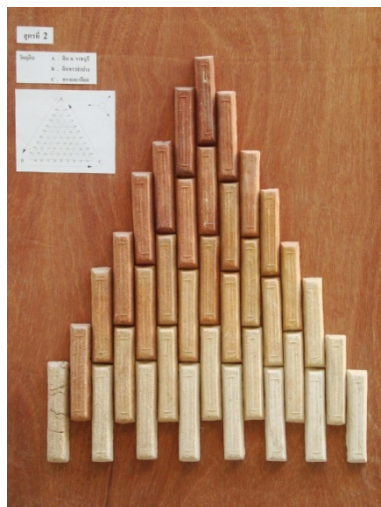
ตารางที่ 1 ตาราง แสดงสูตรสามเหลี่ยมเพื่อกันหาอัตราส่วนของเนื้อดิน

ตารางที่ 2 ตาราง แสดงอัตราส่วนของเนื้อดิน

สูตรที่	จีเส้าไม้ยางพารา	ดินรพบุรี	Soda Feldspar
1	10	80	10
2	20	70	10
3	10	70	20
4	30	60	10
5	20	60	20
6	20	50	30
7	40	50	10
8	30	50	20

สูตรที่	ซีเมนต์ยางพารา	ดินราชบุรี	Soda Feldspar
9	20	50	30
10	40	50	10
11	10	40	50
12	40	40	20
13	30	40	30
14	20	40	40
15	10	40	50
16	60	30	10
17	50	30	20
18	40	30	30
19	30	30	40
20	20	30	50
21	10	30	60
22	70	20	10
23	60	20	20
24	50	20	40
25	40	20	40

สูตรที่	ซีเมนต์ยางพารา	ดินราชบุรี	Soda Feldspar
26	30	20	50
27	20	20	60
28	10	20	70
29	80	10	10
30	70	10	20
31	60	10	30
32	50	10	40
33	40	10	50
34	30	10	60
35	20	10	70
36	10	10	80

ภาพที่ 27 ผลการทดลองเนื้อดินทั้ง 36 สูตรผ่านการเผาอุณหภูมิ 1000 องศาเซลเซียส

ในด้านการขึ้นรูปนั้นมีการขึ้นรูปในหลายวิธีการเพื่อทดลองเปรียบเทียบคุณสมบัติ ผลการทดลองพบว่า การขึ้นรูปด้วยการปั้นแบบอิสระ นั้นมีความเหมาะสมมากเพราะ มีความเหนียวที่พอเหมาะ อีกทั้งมีการทรงตัวที่ดี เพราะมีทราย และดินเชื้อที่เป็นตัวช่วยในด้านโครงสร้างของเนื้อดินด้วย เหมาะสมกับการปั้นงานประติมากรรมเครื่องปั้นดินเผา ที่มีขนาดใหญ่

ในด้านการหด และ โกงตัวนั้น จะมีการหดตัวน้อย เพราะเนื้อดินที่ประกอบไปด้วยทรายที่มาก ดินเชื้อผสมอยู่ จะเป็นตัวช่วยในด้านโครงสร้างของเนื้อดิน ทำให้ลดการหดตัวของดินได้ ส่วนดินเชื่อนั้นจะช่วยลดการหดตัวได้ แต่ว่าเมื่อเผาชิ้นงานแล้วจะส่งผลให้งานเปราะแตกได้ง่ายเป็นเพราะส่วนผสมในดินเชื่อนั้นมีอินทรีย์วัตถุอยู่มากทำให้เมื่อเผาอินทรีย์จะถูกเผาไหม้ ภายในเนื้อดินเกิดความโป่งและการบิดเกะไม่ดี อีกทั้งมีการสูญเสียน้ำหนักมาก โดยรวมแล้วผลการทดลองทั้งหมดมีการหดตัวอยู่ที่ประมาณ ร้อยละ 4 - 13 ซึ่งเป็นที่น่าพอใจอย่างยิ่ง

ในด้านสีของเนื้อดินนั้น สีของดินหลังการเผาที่อุณหภูมิต่างมีการเปลี่ยนแปลงดังนี้ 800 องศาเซลเซียส จะมีสี ส้มอมน้ำตาล ที่ อุณหภูมิ 1100 องศาเซลเซียส มีสีส้ม-น้ำตาลแดง เมื่อเผาถึง 1250 องศาเซลเซียส จะมีสีน้ำตาลอ่อน แต่ถ้าเผา ด้วย บรรยากาศ ไม่สมบูรณ์ จะมีสีเข้มขึ้น เพราะ จะเกิดเขม่าในการเผา ทำให้คาร์บอนไดออกไซด์ ไปฟอก เหล็กออกไซด์ ออกมาทำสีดินมีความเข้มขึ้น

การเตรียมดินปั้น

การเตรียมดินปั้นเป็นการนำส่วนผสมของวัตถุดิบที่ใช้ทำดินปั้นตามอัตราส่วนของสูตรที่ทดลองไว้มาผสมคลุกเคล้าให้เป็นเนื้อเดียวกันและผสมกับน้ำให้เกิดความเหนียวอยู่ในสภาพที่พร้อมจะปั้นได้ วิธีการผสมอาจจะใช้เครื่องรีดดิน (Extruder) รีดส่วนผสมที่หมาดๆออกมาเป็นดินเหนียวที่โคนบดคลุกจนเป็นเนื้อเดียวกัน แต่วิธีการเตรียมดินของข้าพเจ้าได้ใช้วิธีผสมวัตถุดิบด้วยน้ำในปริมาณน้ำที่มากจนเป็นน้ำดิน แล้วใช้เครื่องปั่นน้ำดินปั่นจนวัตถุดิบถูกกวนผสมจนกลายเป็นเนื้อเดียวกันแล้วจึงนำไปเกรอะใน Plaster Mold จน Mold คุดนํ้าไปจนดินกลายเป็นดินเหนียวที่เหมาะสมกับการปั้นขึ้นรูปด้วยมือจึงนำไปนวดด้วยมือแล้วนำไปขึ้นรูปต่อไป

การขยายแบบผลงาน

การขยายแบบผลงานหมายถึงการนำแบบจำลองที่เลือกมาสร้างเป็นผลงานจริงซึ่งผู้ศึกษาได้ทำตามขั้นตอนดังนี้

นำแบบจำลอง 3 มิติมาถ่ายทอดลงบนกระดาษวัดขนาดเท่าจริงเหมือนการเขียนภาพฉาย

จากนั้นตีตารางสเกลบนกระดาษแล้วเอาจำนวนเท่าที่เราจะขยายคูณขนาดบนกระดาษทุกด้านแล้วจะได้ขนาดจริง แล้วจึงนำไปร่างแบบขยายตามขนาดจริงเพื่อเทียบขนาดขณะขึ้นรูป จากนั้นจึงทำการขึ้นรูปผลงานด้วยเนื้อดินปั้นที่เตรียมไว้ สำหรับการขึ้นรูปของผู้ศึกษาคือ การขึ้นรูปด้วยมือ

การขึ้นรูปด้วยมือ นับว่าเป็นการขึ้นรูปที่สะดวกในการสร้างสรรค์ประติมากรรมเซรามิก เนื่องจากสามารถสร้างรูปทรงได้หลากหลาย วิธีการขึ้นรูปของผู้ศึกษาใช้วิธีการขดแล้วบีบต่อขึ้นมาเป็นรูปทรงโดยรวมทั้งชิ้นก่อนแล้วจึงมาปั้นต่อเติมรายละเอียดต่างๆภายหลัง และขัดแต่งพื้นผิวของชิ้นงานในขั้นตอนสุดท้าย

เนื่องจากผลงานประติมากรรมในโครงการนี้ใช้เทคนิคการขึ้นรูปด้วยมือ เป็นงานเซรามิกขนาดใหญ่ การปั้นขึ้นรูปในบางส่วนของชิ้นงานมีความจำเป็นต้องปั้นให้มีความหนามากกว่าปกติ จึงส่งผลให้ชิ้นงานมีน้ำหนักมากตามไปด้วย ดังนั้นเนื้อดินที่ใช้ต้องมีคุณสมบัติดังนี้คือ แข็งแรงทรงตัวดีและมีการหดตัวน้อย เพราะมีน้ำหนักกดทับลงมายังพื้นมากหากเนื้อดินหดตัวมากจะทำให้เกิดปัญหาแตกร้าวได้ มีความพรุนตัวสูงเพื่อให้ น้ำและความชื้นในดินระเหยออกได้ง่าย การโรยทรายบน

ไม้กระดานก่อนเริ่มต้นขึ้นรูปชิ้นงานเพื่อลดปัญหาการแตกแยกในชิ้นงานที่หนาของดินในระหว่างหดตัว

ผลงานประติมากรรมในโครงการนี้มีจำนวน 5 ชิ้น โดยแบ่งตามหมวดของโครงสร้าง ของรูปทรงเรขาคณิต ได้แก่ รูปทรงสี่เหลี่ยม จำนวน 2 ชิ้น, รูปทรงสามเหลี่ยม 1 ชิ้น, รูปทรงวงกลม 1 ชิ้น และวงรี 1 ชิ้น ซึ่งแต่ละชิ้นมีรายละเอียดของเนื้อหา และรูปทรงที่ต่างกัน เนื่องจากในแต่ละชิ้นมีโครงสร้างที่แตกต่างกัน ดังนั้นการขึ้นรูปจึงมีวิธีที่แตกต่างกัน ดังต่อไปนี้

ภาพ ก. ทรายละเอียดก่อนเริ่มต้นขึ้นรูป

ภาพ ข. การขึ้นรูปด้วยวิธีรีดดิน

ภาพ ค. แสดงผลงานขณะขึ้นรูปแบบขด

ภาพ ง. แสดงผลงานขณะเพิ่มเติมรายละเอียด

ภาพ จ. แสดงการขูดแต่งพื้นผิว

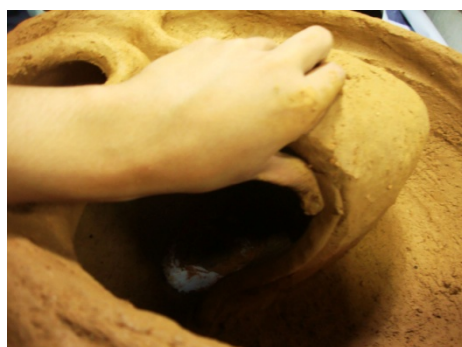
ภาพ ฉ. แสดงการขูดแต่งเพิ่มเติมพื้นผิว

ภาพที่ 28 ภาพ ก.-ข. แสดงการขึ้นรูปชิ้นงานที่มีโครงสร้างจากรูปทรงสี่เหลี่ยมพื้นผ้า

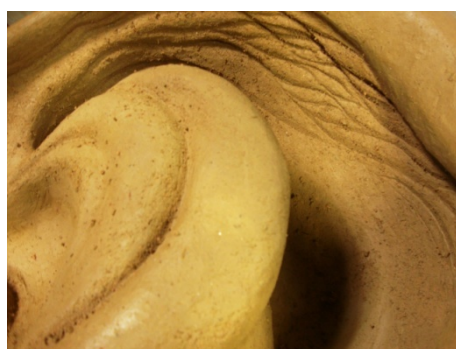
การเริ่มต้นขึ้นรูปชิ้นงาน ควรเริ่มขึ้นรูปจากส่วนฐาน ซึ่งจะเป็นส่วนที่รับน้ำหนักทั้งหมด ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องคำนึงถึงจุดรับน้ำหนักงานขนาดใหญ่

ภาพ ก. ขึ้นรูปชิ้นงานโดยการกดเป็นครึ่งวงกลม ภาพ ข. ใช้ไม้ตบให้ได้รูปทรงตามต้นแบบ

ภาพ ค. ภาพแสดงการเพิ่มโครงสร้างรายละเอียดด้านในของครึ่งวงกลมด้วยการกด

ภาพ ง. แสดงการชุบขีดรีวรอย ส่วนในและส่วนนอกตามจังหวะทิศทางจากจุดกึ่งกลางของชิ้นงาน

ภาพที่ 29 ภาพ ก.- ข. แสดงการขึ้นรูปชิ้นงานที่มีโครงสร้างจากรูปทรงครึ่งวงกลม

ภาพที่ 30 ผลงานดินดิบ ชั้นที่ 1 ด้านที่ 1

ภาพที่ 31 ผลงานดินดิบ ชั้นที่ 1 ด้านที่ 2

ภาพที่ 32 ผลงานดินดิบ ชั้นที่ 2 ด้านที่ 1

ภาพที่ 33 ผลงานดินดิบ ชั้นที่ 2 ด้านที่ 2

ภาพที่ 34 ผลงานดินดิบ ชั้นที่ 3

ภาพที่ 35 ผลงานดินดิบ ชั้นที่ 4 ด้านที่ 1

ภาพที่ 36 ผลงานดินดิบ ชั้นที่ 4 ด้านที่ 2

ภาพที่ 37 ภาพแสดงการกรีดดินด้านในของชิ้นงานบริเวณที่มีความหนา
ลดอัตราเสี่ยงต่อการแตกร้าว

เนื่องจากรูปทรงของชิ้นงานโดยรวมเป็นรูปอิสระ (Free Form) เกิดขึ้นอย่างอิสระ ไม่มีโครงสร้างที่แน่นอน มีทิศทางที่บิดผันและขัดแย้ง ดังนั้นการกำหนดจุดรับน้ำหนักจึงควรคำนึงถึงกฎแห่งแรงโน้มถ่วง เพื่อป้องกันการแตกร้าวเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับชิ้นงานจากแรงกดทับของน้ำหนักหรือส่วนที่ยื่นออกมาจากโครงสร้างโดยรวม ดังนั้นเพื่อลดความเสี่ยง จึงควรรองด้วยฟองน้ำที่มีความหนามากพอที่จะรองรับน้ำหนักทั้งหมดของชิ้นงาน และวางในตำแหน่งที่เหมาะสม

ภาพที่ 38 ภาพแสดงผลงานใช้ฟองน้ำรองในส่วนที่รับน้ำหนัก

เมื่อเก็บรายละเอียดเสร็จเรียบร้อยแล้วก็เป็นอันเสร็จขั้นตอนของการขึ้นรูป จากนั้นปล่อยหรือฝังดินให้แห้ง สำหรับผลงานที่มีขนาดใหญ่และมีน้ำหนักมากควรค่อยๆ ปล่อยให้แห้งอย่างช้าๆ เพื่อป้องกันการแตกร้าวเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับชิ้นงาน

ความงามจากการเผาดิบและการเผาแกร่ง (Biscuit Firing)

กระบวนการของเครื่องปั้นดินเผานั้น ต้องอาศัยความร้อนหรือการเผาเพื่อแปรเปลี่ยนสภาพวัตถุดิบให้สำเร็จเป็นผลงาน การเผาดิบเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการเผาแกร่ง หรือ เผาเคลือบ คือการเปลี่ยนสภาพของงานจาก green ware เป็น biscuit ware ความสำคัญของการเผาดิบมีดังนี้

1. ทำให้ชิ้นงานมีความคงรูป และแข็งแรงขึ้น ทนต่อแรงกระแทกเสียดสี
2. ทำให้ง่ายต่อการเคลือบเนื่องจากชิ้นงานที่เผาดิบแล้วสามารถโดนน้ำได้โดยไม่ละลาย

เสียหาย

3. ทำให้สีของชิ้นงานมีความงามของเนื้อดินเด่นชัดมากขึ้น

ภาพที่ 39 ภาพแสดงการนำชิ้นงานบรรจุเข้าเผา

ภาพที่ 40 ภาพแสดงชิ้นงานหลังการเผา อุณหภูมิ 1100 องศาเซลเซียส บรรยากาศรีดักชัน

วิธีการเผาของศึกษานั้นมีความแตกต่างจากการเผาดินดิบโดยทั่วไป เนื่องจากเป็นงานที่ปั้นขึ้นรูปด้วยมือ มีความหนาและไม่สม่ำเสมอทั้งชิ้นจึงต้องเผาด้วยความระมัดระวังมากเป็นพิเศษ คือหลังจากที่นำชิ้นงานดินดิบที่แห้งแล้วมาบรรจุเข้าเตาเผา จัดพื้นที่ให้มีช่องว่างให้ความร้อนไหลเวียนได้สะดวกทั่วถึงทั้งเตา การเริ่มเผาในระยะแรกต้องค่อยๆเพิ่มอุณหภูมิอย่างช้าๆ และต้องแง้มฝาเตาไว้เพื่อให้ระบายความร้อนได้ดีป้องกันการแตกร้าวเสียหาย โดยเฉพาะที่อุณหภูมิ 573 องศาเซลเซียส เนื่องจากเป็นช่วงที่ควอตซ์ขยายตัวเปลี่ยนรูปทรงของผลึก ช่วงที่ผู้ศึกษาปิดฝาเตาจนสนิทที่อุณหภูมิประมาณ 350 – 400 องศาเซลเซียส แล้วจึงค่อยๆเพิ่มอุณหภูมิจนถึงอุณหภูมิ 750 – 850 องศาเซลเซียส ปล่อยให้เย็นกว่าอุณหภูมิลดลงจนถึงระดับที่ต่ำกว่า 200 องศาเซลเซียส จึงสามารถเปิดเตาได้

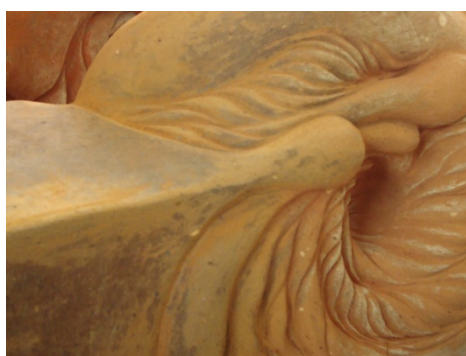

ภาพ ก. ภาพแสดงชิ้นงานหลังการเผา

ภาพ ข. ภาพแสดงชิ้นงานก่อนเผา

ภาพที่ 41 แสดงตำแหน่งการวางชิ้นงานในเตา คำนวณถึงรูปทรงของของชิ้นงาน,จุดรับน้ำหนัก เพื่อลดอัตราความเสี่ยงต่อการแตกร้าว

ภาพ ก.

ภาพ ข.

ภาพที่ 42 สีของเนื้อดินที่ผ่านการเผาในอุณหภูมิ 1100 องศาเซลเซียส
บรรยากาศศักดิ์สิทธิ์

หลังจากได้ผลงานเผาเรียบร้อยแล้ว สังเกตเห็นได้ว่า สีและร่องรอยจากการขึ้นรูปที่น่าสนใจ คือ ลักษณะผิวบางประเภทเกิดจากความตั้งใจสร้างขึ้นด้วยเทคนิคต่างๆ เช่นการขูดขีด บีบ กด หรือตีด้วยวัสดุต่างผิวให้เกิดริ้วรอบขึ้นบนพื้นผิว เพราะดินเป็นวัสดุที่มีธรรมชาติในการเก็บซัปร่องรอยหรือรายละเอียดได้อย่างเด่นชัด เช่น ลักษณะผิวหยาบ,ละเอียดเรียบเนียน หรือขรุขระ ก่อให้เกิดการเน้นจากความแตกต่างของพื้นผิวได้อย่างชัดเจน หรือ กลับกันบางกรณีลักษณะผิวยังสามารถย้าซ้ำ

ให้เกิดการผสมกลมกลืนของพื้นผิวแต่ละส่วนได้อย่างแนบเนียนตลอดจนสีของชิ้นงานมีความงามของความแตกต่างในรายละเอียดทั้งหมดในตัวชิ้นงานเด่นชัดมากขึ้น

ภาพที่ 43 ภาพแสดงชิ้นงานหลังการเผาภาพแสดงชิ้นก่อนเผา

แสดงตำแหน่งการวางชิ้นงานในเตา กำหนดถึงรูปทรงของของชิ้นงาน, จุติรับน้ำหนัก เพื่อลดอัตราความเสี่ยงต่อการแตกร้าว

ความแตกต่างของลักษณะผิวอาจอาจจะเกิดขึ้นจากเนื้อดิน หรือจากลักษณะของเคลือบตลอดจนในหลายสถานะ อาทิเช่น ในสภาวะดินเหนียว สภาวะหมาดตัว หรือขณะแห้งแล้ว ตลอดจนถึงองค์ประกอบการเผานั้นต้องสอดคล้องกับธรรมชาติของดิน โดยครอบคลุมถึงระดับของอุณหภูมิ บรรยากาศในการวางเผา ในสภาวะต่างๆเหล่านี้ พื้นผิวของผลงานที่ต่างกันออกไป ความแตกต่างของลักษณะผิวอาจอาจจะเกิดขึ้นจากเนื้อดิน หรือจากลักษณะของเคลือบตลอดจนในหลายสถานะ อาทิเช่น ในสภาวะดินเหนียว สภาวะหมาดตัว หรือขณะแห้งแล้ว ในสภาวะต่างๆเหล่านี้ สำหรับผู้มีประสบการณ์ย่อมสามารถที่จะสร้างลักษณะผิวให้เกิดขึ้น คือคุณค่าความงามอันเป็นเนื้อแท้แห่งวัสดุที่หลอมรวมกับความคิดสร้างสรรค์หรือบังเกิด ทั้งโครงสร้างและองค์ประกอบ เมื่อผ่านการเผาแล้วจะเกิดความแตกต่างกันมากมาย ไม่ว่าจะเป็นความหยาบละเอียดตลอดจนสีของเนื้อดิน สิ่งเหล่านี้เปรียบเสมือนผิวพรรณของแต่ละบุคคลที่สามารถแยกย่อยได้มากมาย

ผลงานแบบจำลองชุดศิลปะนิพนธ์ หัวข้อเรื่อง “ สัญลักษณ์แห่งการเปลี่ยนแปลง ” ประกอบ ผลงานทั้งหมดจำนวน 5 ชิ้น ซึ่งในแต่ละชิ้นมีลักษณะที่แตกต่างกัน ตามรูปทรง

โครงสร้างพื้นฐานของ ของรูปทรงเรขาคณิต หรือ Geometric Form แล้ว ผู้ศึกษามีความประสงค์ที่จะเพิ่มเติมความแตกต่างของสีเส้นและรายละเอียดของผลงานในแต่ละชิ้น โดยกำหนดวิธีการตกแต่งด้วยวิธีการเผา ในอุณหภูมิและบรรยากาศที่แตกต่างกัน ประกอบไปด้วย รูปทรงสี่เหลี่ยมจำนวน 2 ชิ้น, รูปทรงสามเหลี่ยมจำนวน 1 ชิ้น และวงรี จำนวน 1 ชิ้น เผาในอุณหภูมิ 1100 องศาเซลเซียส บรรยากาศรีดักชัน, และ วงกลม จำนวน 1 ชิ้น เผาในอุณหภูมิ 1100 องศาเซลเซียส บรรยากาศรีดักชัน ใช้แทนสัญลักษณ์ของความแข็งแรง, ความตั้งมั่น ถิ่นมั่นในรูปกาย, รูปทรงรวมไปถึงอารมณ์ความรู้สึกที่ยึดถือว่าจะคงอยู่ในช่วงเวลานึง และการนำรูปทรงอินทรีย์รูปหรือ Organic Form ที่มาจากส่วนต่างๆของอวัยวะของช้างมาสร้างเนื้อหาเรื่องราวของชิ้นงาน เพื่อหาจุดเริ่มต้นของรูปทรง เส้นโค้งแบบกันหอย ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว คลื่นคลาย หรือเติบโตในทิศทางที่ หมุนวนออกมา ถ้ามองเข้าไปจะเห็นพลังความเคลื่อนไหวที่ไม่สิ้นสุด โดยแทน การเปลี่ยนแปลง ความทุกข์ก็ดี ความหตุก็ดี ไม่ใช่ตัว ไม่ใช่ตน ไม่ใช่เรา จริง ๆ แล้วมันก็เปลี่ยนแปลงได้ และจะเปลี่ยนไปเอง เมื่อมีอารมณ์ใหม่เข้ามาแทนที่ ตรงตาม ความมุ่งหมาย

องค์ประกอบการเผานั้นต้องสอดคล้องกับธรรมชาติของดินโดยครอบคลุมถึงระดับของอุณหภูมิ บรรยากาศในการวางเผา รวมถึงตำแหน่งในการวางชิ้นงานภายในเตาและการทิ้งร่องรอยจากการเผา อันเป็นการจัดที่ต้องอาศัยประสบการณ์ร่วมกับธรรมชาติของความร้อนอย่างเหมาะสม จึงจะบรรลุถึงเป้าหมายแห่งความงามได้อย่างสมบูรณ์แบบ

บทที่ 4

การวิเคราะห์ทัศนธาตุของผลงาน

การสร้างสรรค์ประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผา ในหัวข้อ “สัญลักษณ์แห่งความเปลี่ยนแปลง” ซึ่งผู้ศึกษาได้แรงบันดาลใจจากความเปลี่ยนแปลงต่างๆที่เกิดขึ้น และได้หยิบยกตัวแทนทางความคิด โดยใช้ช้าง เป็นสัญลักษณ์ทางความคิด และนำรูปทรงที่สามารถแสดงความรู้สึก ถึงความหนักแน่น ความแข็งแรง ผสมผสานกับรูปทรงในธรรมชาติจาก อวัยวะต่าง ๆ ของช้าง เช่นดวงตา ที่มองแล้วรู้สึกหดหู่ กระดูก ผิวหนังหรือร่องรอยที่แสดงออกให้เห็นถึงอายุ จังหวะและทิศทางการเคลื่อนไหวที่เกิดซ้ำกันอย่างต่อเนื่องของช้างมาเป็นสื่อในการสร้างสรรค์ โดยจัดองค์ประกอบทางศิลปะ และกลั่นกรองความรู้สึกจากตัวผู้ศึกษา สู่อารมณ์ความรู้สึกของผลงาน ประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผา

ผลงานประติมากรรมเครื่องปั้นดินเผาเป็นงานศิลปะที่ใช้สื่อในการแสดงออก ทางปริมาณของรูปทรง ที่มีลักษณะเป็น 3 มิติ คือ ความกว้าง,ความยาว,ความลึก และเกิดจากการประสานกันของทัศนธาตุ เข้ากับเนื้อหาทางความคิดควบคู่ไปกับที่ว่าง ซึ่งมีความสำคัญในการควบคุม กำหนดให้เกิดความหมาย ในการแสดงออกของรูปทรงและการแสดงออกทางความคิดจินตนาการต่อการสร้างสรรค์ผลงานอย่างเป็นระเบียบ และประสานสัมพันธ์ของทัศนธาตุที่สำคัญในการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมเครื่องปั้นดินเผา

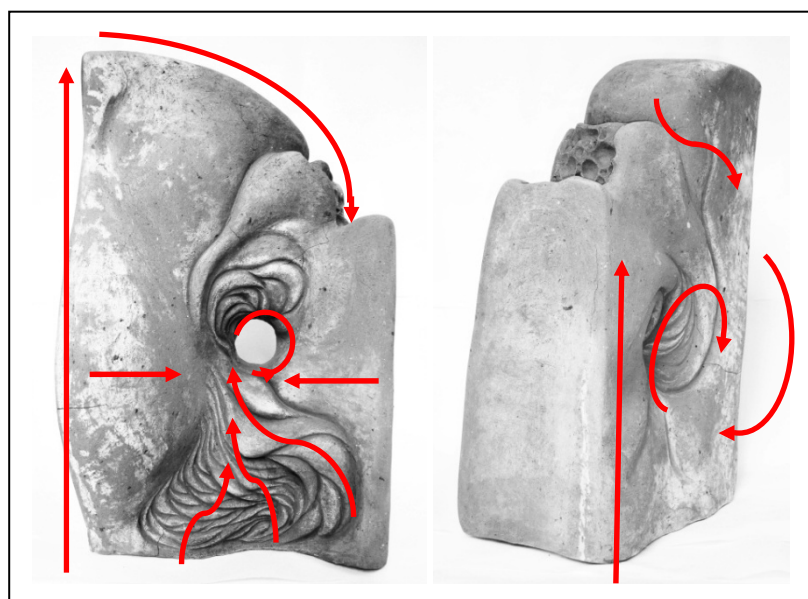
การวิเคราะห์ทัศนธาตุ โดยอาศัยหลักการวิเคราะห์ทัศนธาตุ โดยอาศัยหลักการวิเคราะห์ และการสังเคราะห์และการสังเคราะห์ เพื่อทำให้เห็นถึงกลไกในการทำงานของทัศนธาตุต่างๆ ในด้านความประสานสัมพันธ์ หน้าที่ ความหมาย และคุณค่าของการสร้างสรรค์ ทัศนธาตุที่สำคัญในการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมเครื่องปั้นดินเผา ได้แก่

ทัศนธาตุของรูปทรง (Elements)

1. รูปร่างและรูปทรง (Shape & Form)

รูปร่าง (Shape) คือ รูปแบน ๆ มี 2 มิติ มีความกว้างกับความยาวไม่มีความหนาเกิดจากเส้นรอบนอกที่แสดงพื้นที่ขอบเขตของรูปต่าง ๆ เช่น รูปวงกลม รูปสามเหลี่ยม หรือ รูปอิสระที่แสดง

เนื้อที่ของผิวที่เป็นระนาบมากกว่าแสดงปริมาตรหรือมวล รูปทรง (Form) คือ รูปที่ลักษณะเป็น 3 มิติ โดยนอกจากจะแสดงความกว้าง ความยาวแล้ว ยังมีความลึก หรือความหนา นูน ด้วยเช่น รูปทรงกลม ทรงสามเหลี่ยม ทรงกระบอก เป็นต้น ให้ความรู้สึกมีปริมาตร ความหนาแน่น มีมวลสาร ที่เกิดจากการใช้ค่าน้ำหนัก หรือการจัดองค์ประกอบของรูปทรง หลายรูปรวมกันรูปร่างและรูปทรง เป็นรูปธรรมของงานศิลปะ ที่ใช้สื่อเรื่องราวจากงานศิลปะไปสู่ผู้ชม

ภาพที่ 44 ภาพการวิเคราะห์รูปทรง ,งานสำเร็จชิ้นที่ 1

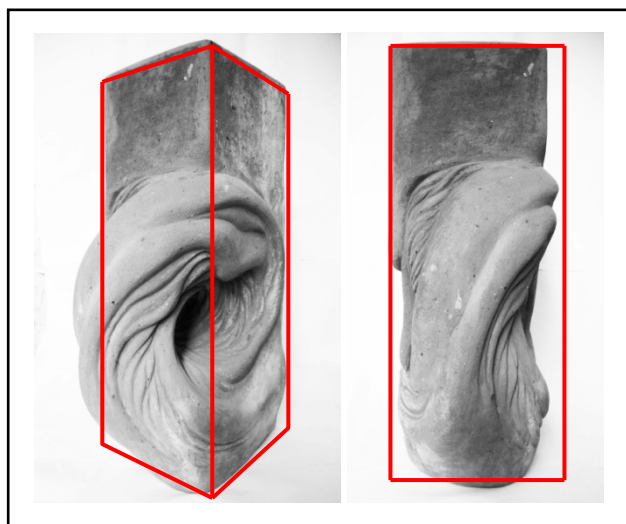
การวิเคราะห์ผลงานสำเร็จชิ้นที่ 1 จุดกำเนิดของรูปทรงมีโครงสร้างมาจาก รูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า แนวตั้ง ซึ่งลักษณะของเส้นตั้ง หรือ เส้นดิ่ง ให้ความรู้สึกถึงความมั่นคง แข็งแรง หนักแน่น เปรียบกับจุดเริ่มต้นของชีวิต และใช้ “ข้าง” เป็นสัญลักษณ์ของชีวิต ทิศทางการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อ ที่เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา จากตำแหน่งบอกทิศทางของเส้นที่มุ่งเข้าหาจุดศูนย์กลางของตัวชิ้นงาน เส้นโค้ง แบบคลื่น ให้ความรู้สึก เคลื่อนไหวอย่างช้า ๆ ลื่นไหล ต่อเนื่อง อ่อนโยน นุ่มนวล เส้นโค้งวงแคบ ให้ความรู้สึกถึงพลังความเคลื่อนไหวที่รุนแรง การเปลี่ยนทิศทาง ที่รวดเร็ว ไม่หยุดนิ่ง จากตำแหน่งบอกทิศทางของเส้น ที่มุ่งเข้าหาจุดศูนย์กลางของตัวชิ้นงาน ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นซึ่งเป็นกฎของธรรมชาติ ไม่ว่าอะไรก็ไม่ยืนยงคงอยู่ และคงเปลี่ยนต่อไปจนถึงวันหนึ่งก็อาจเปลี่ยนไปจนหมดสภาพของความเป็นโลก ซึ่งผู้ศึกษาเองต้องการแสดงให้เห็นว่า ไม่ว่าสิ่งใดในโลกนี้ก็ไม่มีความคงสภาพ นอกจากเรื่องทางกายภาพแล้ว ทุกสิ่งไม่

เที่ยง แม้เรื่องทางอารมณ์ความรู้สึกนึกคิด สุขความทุกข์ ยิ่งไม่เที่ยงมากขึ้น เปลี่ยนแปลงให้เราเห็นได้ทุกวัน

2. ปริมาตร (Volume)

ปริมาตรจะมีลักษณะเป็น 3 มิติ ที่มีความกว้าง ความยาว และความลึก ที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างระนาบที่เป็นขอบเขตของปริมาตร ที่กำหนดถึงความราบเรียบ ความโค้ง ความนูน ซึ่งเป็นปริมาตรของที่ว่างที่ถูกแทนที่โดยมวล มีปริมาตรของรูปทรงที่แน่นตัน (Solid Form) กินเนื้อที่อากาศปริมาตรของรูปทรงจะมีพลังเคลื่อนไหวของปริมาตรพื้นผิว ในลักษณะต่างๆ ที่ประสานและเชื่อมต่อซึ่งกันและกัน และทำให้เกิดการแทนค่าของแสงเงาในรูปทรง

ในการศึกษาเปรียบเทียบผลกระทบของลักษณะปริมาตรในแง่มุมต่างๆนี้เป็นพื้นฐานของรูปทรง และทางความคิด ความเข้าใจต่อการแสดงออกของผู้ศึกษาที่มีต่อรูปทรงให้มีความหมายสอดคล้องกับเนื้อหา โดยมุ่งเน้นการนำลักษณะปริมาตรที่ทับตัน เป็นแท่งสี่เหลี่ยม โค้ง และระนาบแบน ที่มีลักษณะเรขาคณิตมาเชื่อมต่อผนึกกันเป็นโครงสร้างของรูปทรงที่มีที่แสดงให้เห็นถึงความเคลื่อนไหว ด้วยการนำสายคาดด้วยเส้นอย่างต่อเนื่องเป็นจังหวะตามปริมาตรของรูปทรง ที่มีผิวเรียบ จึงเกิดมิติของแสงเงาได้อย่างชัดเจน เป็นการสะท้อนความรู้สึกที่มีต่อการศึกษารูปทรงที่ถึงสิ่งมีชีวิต

ภาพที่ 45 การวิเคราะห์ปริมาตร,งานสำเร็จชิ้นที่ 2

ในการศึกษาเปรียบเทียบผลกระทบของลักษณะปริมาตรในแง่มุมต่างๆนี้เป็นพื้นฐานทางความคิด ความเข้าใจต่อการแสดงออกของผู้ศึกษาที่มีต่อรูปทรงให้มีความหมายสอดคล้องกับเนื้อหา โดยมุ่งเน้นการนำลักษณะปริมาตรที่ทับตัน เป็นแท่งสี่เหลี่ยม โค้ง และระนาบแบน ที่มีลักษณะ

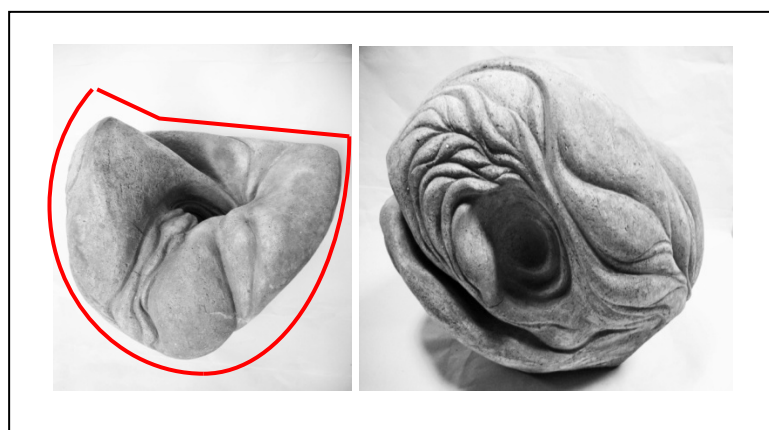
เรขาคณิตมาเชื่อมต่อนักกันเป็นโครงสร้างของรูปทรงที่มีที่แสดงให้เห็นถึงความเคลื่อนไหว ด้วยการนำสายตาดูด้วยเส้นอย่างต่อเนื่องเป็นจังหวะตามปริมาตรของรูปทรง ที่มีผิวเรียบ จึงเกิดมิติของแสงเงาได้อย่างชัดเจน เป็นการสะท้อนความรู้สึกที่มีต่อการศึกษาค้นคว้าถึง “สัญลักษณ์แห่งการเปลี่ยนแปลง”

การวิเคราะห์ผลงานสำเร็จชิ้นที่ 2 ในภาพที่ 149 จุดกำเนิดของรูปทรงมีโครงสร้างมาจาก รูปทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า แนวตั้ง ซึ่งลักษณะของเส้นตั้ง หรือ เส้นตั้ง ให้ความรู้สึกถึงความมั่นคง แข็งแรง หนักแน่น เปรียบกับ ทิศทางการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อ ที่เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา จากตำแหน่งบอกทิศทางของเส้น ที่มุ่งเข้าหาจุดศูนย์กลาง หรือพื้นที่ว่าง ในตัวชิ้นงาน เส้นโค้งวงแคบ ให้ความรู้สึกถึงพลังความเคลื่อนไหวที่รุนแรง การเปลี่ยนทิศทาง ที่รวดเร็ว ไม่หยุดนิ่ง เส้นโค้งแบบก้นหอย ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว ถ้ามองเข้าไปจะเห็นพลังความเคลื่อนไหวที่ไม่สิ้นสุด

การกำหนดทิศทางของเส้น โดยใช้หลัก ดุลยภาพจากรัศมีวงกลม (Radial Balance) เป็นการสร้างดุลยภาพที่เกิดจากจุดศูนย์กลางของวงกลมที่มีรัศมีแผ่กระจายไปรอบทิศทาง ให้ความความรู้สึกที่ดูเคลื่อนไหว (Movement) เป็นการสร้างรูปทรงให้แสดงถึงการเคลื่อนที่ ขยับ ไม่อยู่นิ่ง แสดงความรู้สึกว่ามีชีวิต แสดงให้เห็นจุดเริ่ม จุดจบ หรือการเคลื่อนไปอย่างไม่มีจุดจบ

3. มวล (Mass)

มวล คือ เป็นก้อนปริมาตรของรูปทรงที่เป็น 3 มิติ ที่เกิดจากการประกอบกันของขอบระนาบ ซึ่งเป็นขอบเขตปริมาตรของรูปทรงที่ถูกแทนค่าโดยมวล ที่มีลักษณะทึบตัน มีความแน่น มีค่าน้ำหนัก หรือ เป็นกลุ่มก้อนของปริมาตรในที่ว่าง ที่มีส่วนกำหนดลักษณะของปริมาตรที่ว่างที่ล้อมรอบรูปทรง

ภาพที่ 46 ภาพการวิเคราะห์งานสำเร็จชิ้นที่ 3

การวิเคราะห์ผลงานสำเร็จชิ้นที่ 3 จุดกำเนิดของรูปทรงมีโครงสร้างมาจาก รูปทรงสี่เหลี่ยมจัตุรัส แนวนอน ซึ่งลักษณะของเส้นตรง 2 เส้นที่ทำมุม 90 องศา ให้ความรู้สึกถึงความแข็งแรง หนักแน่น เปรียบกับ จุดเริ่มต้นของชีวิตที่แข็งแรง เส้นโค้งวงแคบ ให้ความรู้สึกถึงพลังความเคลื่อนไหวที่รุนแรง การเปลี่ยนทิศทาง ที่รวดเร็ว ไม่หยุดนิ่ง เส้นโค้งแบบก้นหอย ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว คลื่นกลาย หรือเติบโตในทิศทางที่ หมุนวนออกมา ถ้ามองเข้าไปจะเห็นพลังความเคลื่อนไหวที่ไม่สิ้นสุด ทิศทางการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อ ที่เปลี่ยนแปลงไป ความหนาและร่องรอยความหยาบบนผิวหนังที่แสดงออกให้เห็นถึงอายุ ทิศทางการเคลื่อนไหว ที่เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา

ในการพัฒนารูปทรงผลงานประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผา ชุดนี้ ได้นำมวลที่มีลักษณะเป็นรูปทรงสี่เหลี่ยมทึบตัน พร้อมทั้งมีการเปลี่ยนแปลงลักษณะมวลด้วย รูปร่าง,ขนาด ด้วยการผ่าแบ่ง หรือตัดทอนบางส่วนของมวล ซึ่งยังคงลักษณะของความรู้สึกในปริมาตรเรขาคณิตอยู่ มาประกอบเข้ากับโครงสร้างรูปทรงที่มีลักษณะ ตั้ง นอน หรือเฉียง เพื่อลดทอนความรู้สึกรุนแรงและความขัดแย้ง ของพลังความเคลื่อนไหวระหว่างรูปทรงกับที่ว่าง และเป็นการสร้างมิติความซับซ้อนให้เกิดการตอบโต้ทางความรู้สึกที่ผลักดัน,ดึงดูด และเคลื่อนไหว

4. น้ำหนักของแสงเงา (Tone)

ในงานประติมากรรม น้ำหนักของแสงเงา มีความสำคัญต่อน้ำหนักทางสายตาที่สามารถสร้างความรู้สึกและความน่าสนใจ ที่เกิดจากการตัดกันของน้ำหนักต่างๆของรูปทรง และให้ความรู้สึกถึงจังหวะต่างๆ ที่เคลื่อนไหวนำสายตา ในการสร้างความกลมกลืน ความสม่ำเสมอหรือความขัดแย้งของรูปทรง

การสร้างผลงานประติมากรรมเครื่องปั้นดินเผา ชุดนี้ ผู้ศึกษาเน้นให้เห็นถึงน้ำหนักต้นลึกของระนาบ ที่มีปริมาตรเป็น 3 มิติของรูปทรง เพื่อแสดงรูปทรง เพื่อแสดงความรู้สึกทางสายตาในการเคลื่อนไหวอย่างเป็นจังหวะ ทิศทางที่แน่นอนของน้ำหนักแสงเงา ที่มีปริมาตรเป็นเหลี่ยมและมีลักษณะแสงเงา มีความต้นลึก ชับซ้อน ชัดเจน แน่นนอน ตามลักษณะโครงสร้างของรูปทรงที่บ่งบอกถึงความ หมุนวน และผันแปรของเวลา

ภาพที่ 47 ภาพการวิเคราะห์น้ำหนักแสงและเงา,งานสำเร็จชิ้นที่ 4

การวิเคราะห์ผลงานสำเร็จชิ้นที่ 4 ในภาพที่ 151 จุดกำเนิดของรูปทรงมีโครงสร้างมาจาก รูปทรง ทิศทางการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อ ที่เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา จากตำแหน่งบอกทิศทางของเส้น ที่มุ่งเข้าหาจุดศูนย์กลางของตัวชิ้นงาน เส้นโค้งวงแคบ ให้ความรู้สึกถึงพลังความเคลื่อนไหวที่รุนแรง การเปลี่ยนทิศทาง ที่รวดเร็ว ไม่หยุดนิ่ง เส้นโค้งแบบก้นหอย ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว คลื่นกลาย หรือเติบโตในทิศทางที่ หมุนวนออกมา ถ้ามองเข้าไปจะเห็นพลังความเคลื่อนไหวที่ไม่สิ้นสุด

5. ลักษณะพื้นผิว (Texture)

พื้นผิว หมายถึง ลักษณะของบริเวณผิวหน้าของสิ่งต่าง ๆ ที่เมื่อสัมผัสแล้วสามารถ รับรู้ได้ว่ามีลักษณะอย่างไร ก็คือรู้ว่า หยาบ ขรุขระ เรียบ มัน ค้าน เนียน สาก เป็นต้น ดังนั้นสำคัญต่อการแสดงออกของรูปทรงงานประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผา ในด้านความคิด อารมณ์ ความรู้สึก รู้ถึงค่าน้ำหนักและสัดส่วน แสงเงา และความงามในพื้นที่สัมผัสได้ด้วย ลักษณะพื้นผิวทำให้เรา

สามารถรู้สีจากการสัมผัสจับต้องได้โดยตรง เช่น พื้นผิวที่ขรุขระ เรียบ หยาบ ลักษณะที่สัมผัสได้
ของ

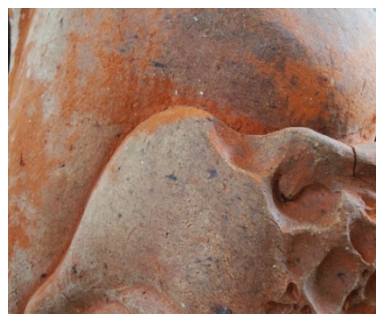
\

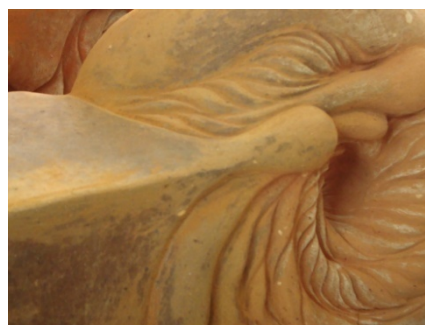
ภาพที่ 48 ภาพแสดงสีและรายละเอียดของพื้นผิวของผลงานชิ้นที่ 1

ภาพที่ 49 ภาพแสดงสีและรายละเอียดของพื้นผิว ของผลงานชิ้นที่ 2

ภาพที่ 50 ภาพแสดงสีและรายละเอียดของพื้นผิว ของผลงานชิ้นที่ 3

ภาพที่ 51 ภาพแสดงสีและรายละเอียดของพื้นผิว ของผลงานชิ้นที่ 4

ความแตกต่างของลักษณะผิวชิ้นงาน มีลักษณะที่หยาบด้าน ให้ความรู้สึกถึงดินที่ผ่านกระบวนการทางการเผา ซึ่งตรงกับวัตถุประสงค์ที่ผู้ศึกษาดังไว้ในเบื้องต้นให้พื้นผิวของชิ้นงานเปรียบเสมือนผิวพรรณของมนุษย์หรือสิ่งมีชีวิตของแต่ละช่วงอายุ ในการสร้างสรรค์ประดิกรรมเครื่องเคลือบดินเผา ชุดนี้ ได้แสดงลักษณะพื้นผิวที่ต่อเนื่องพื้นผิวของผลงานที่ต่างกันออกไป ความแตกต่างของลักษณะผิวอาจจะเกิดขึ้นจากเนื้อดิน หรือจากลักษณะของเคลือบตลอดจนในหลายสถานะ อาทิเช่น ในสถานะดินเหนียว สภาวะหมาดตัว หรือขณะแห้งแล้ว ในสถานะต่างๆเหล่านี้ สำหรับ ผู้มีประสบการณ์ย่อมสามารถที่จะสร้างลักษณะผิวให้เกิดขึ้น คือคุณค่าความงามอันเป็นเนื้อแท้แห่งวัสดุที่หลอมรวมกับความคิดสร้างสรรค์หรือบังเกิด ทั้งโครงสร้างและองค์ประกอบ เมื่อผ่านการเผาแล้วจะเกิดความแตกต่างกันมากมาย ไม่ว่าจะเป็นความหยาบละเอียดตลอดจนสีของเนื้อดิน สิ่งเหล่านี้เปรียบเสมือนผิวพรรณของแต่ละบุคคลที่สามารถแยกย่อยได้มากมาย

6. ที่ว่าง (Space)

ที่ว่างเป็นระวางเนื้อที่ของอากาศ ที่ไม่มีขอบเขต ไม่มีรูปร่าง เป็นที่อยู่ของสิ่งต่างๆ ที่ถูกกำหนดขอบเขตของรูปทรง ในการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผา ความสำคัญของที่ว่างที่อยู่รอบๆ รูปทรงมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่ารูปทรง เพราะการสร้างสรรค์ของรูปทรงที่สมบูรณ์ ต้องอาศัยรูปแบบที่ว่าง ซึ่งเป็นทัศนธาตุที่มีบทบาทสำคัญในองค์ประกอบของรูปทรง ที่มีความสัมพันธ์กับทัศนธาตุอื่นๆ ในการแสดงออก ของพลังเคลื่อนไหวของที่ว่างที่มีต่อรูปทรง ตามลักษณะและมิติที่ต้องการ

6.1 ที่ว่าง (Space) และ เวลา (Time)

จังหวะในการเคลื่อนไหว ก็คือช่วงจังหวะของเวลา เป็นความรู้สึกของเวลาที่ปรากฏอยู่ในผลงานประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผา ซึ่งเวลาเป็นสิ่งที่ควบคู่กับที่ว่าง ที่เกิดจากการเคลื่อนไหวของวัตถุ ที่มีความเคลื่อนไหวในตัวเอง การเคลื่อนย้ายตำแหน่ง ระยะทิศทางของที่ว่างกับรูปทรง และสายตาที่เคลื่อนไปตามทัศนธาตุต่างๆของรูปทรงกับที่ว่าง ซึ่งเป็นการเคลื่อนไหวทางความรู้สึกกับที่ว่าง ซึ่งเป็นการเคลื่อนไหวทางความรู้สึกของเวลา ดังนั้นความสัมพันธ์ของเวลากับที่ว่างจึงเป็นส่วนสำคัญในการถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึก

สำหรับผลงานประติมากรรมชุดนี้ ข้าพเจ้าได้เน้นถึงความสัมพันธ์ของเวลา ให้ความงามของการเคลื่อนไหวที่เกิดจาก ความรู้สึกที่ซับซ้อนของปริมาณของรูปทรง ที่เคลื่อนไปตามจังหวะเวลาของการเคลื่อนไหว หมุนเวียนเป็นการแสดงออกถึงเวลาทางความรู้สึก

ภาพที่ 52 ภาพการวิเคราะห์พื้นที่ว่าง งานสำเร็จชิ้นที่ 5 (ด้านบน)

6.2 พลังการเคลื่อนไหวของพื้นที่ว่าง

เป็นปฏิบัติการการตอบโต้ซึ่งกันและกันของที่ว่างกับรูปทรงที่มีความขัดแย้งและความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ในทางประติมากรรมที่ว่างเกิดจากความรู้สึก สัมผัส ทางสายตาที่เคลื่อนไหว การเคลื่อนไหวของรูปทรงจะต้องควบคู่ไปกับการเคลื่อนไหว แต่ลักษณะของรูปทรงที่สร้างขึ้นจากความรู้สึกส่วนตัว จะให้ความเคลื่อนไหวแก่สายตาแก่อาชีพการของผู้ดูที่เคลื่อนสายตาไปยังจุดต่างๆ ซึ่งเป็นการเคลื่อนไหวที่สามารถถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกที่มีต่อเนื้อหาทางรูปทรงของพลังการเคลื่อนไหว

การวิเคราะห์ผลงานสำเร็จชิ้นที่ 5 รูปทรงครึ่งวงกลม ภายในมีพื้นที่ว่าง ส่งเสริมให้รูปทรงมีที่อากาศเคลื่อนไหวอยู่โดยรอบ จากตำแหน่งบอกทิศทางของเส้น ที่มุ่งเข้าหาจุดศูนย์กลางของตัวชิ้นงาน เส้นโค้งวงแคบ ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว คลื่นคล้าย หรือเติบโตในทิศทางที่ หมุนวนออกมา ถ้ามองเข้าไปจะเห็นพลังการเคลื่อนไหวที่ไม่สิ้นสุด

ภาพที่ 53 ภาพการวิเคราะห์พื้นที่ว่าง งานสำเร็จชิ้นที่ 5 (ด้านข้าง)

ผลงานประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผาของผู้ศึกษา ได้นำอิทธิพลของที่ว่างที่โอบรอบรูปทรง และที่ว่างที่เข้าสู่รูปทรงทะลุเปิด หรือรูปทรงแบบครึ่งวงกลมเปิดด้านหน้า การนำที่ว่างที่โอบรอบรูปทรง เป็นการสร้างความเคลื่อนไหวไปตามจังหวะของความโค้ง เว้า เป็นสันเป็นเหลี่ยม ที่มีขนาดของปริมาตรที่เทียบกัน เพื่อกำหนดทิศทางของที่ว่างในการเชื่อมต่อของรูปทรงต่างๆ ของเส้นรอบนอกที่โค้ง ตรง และมีส่วนสำคัญต่อการบังคับการเคลื่อนไหวของที่ว่าง การนำที่ว่างเข้าสู่รูปทรงทะลุเปิดในตัวผลงาน เพื่อลดความรู้สึกที่หนักทึบตันของปริมาตร ที่เป็นระนาบ ให้มีความโปร่งและเบา การแสดงมวลของที่ว่างให้ทะลุผ่าน และรูปร่างภายในที่เกิดจากการเจาะพื้นระนาบ ต้องมีความสอดคล้องกับโครงสร้างของรูปทรง เพื่อให้จังหวะลีลาของที่ว่างตอบสนองรับกับรูปทรง ที่ว่างจะไม่จำกัดเพียงภายในรูปทรง แต่จะสร้างความสำคัญให้กับที่ว่างภายนอก ที่สามารถแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของที่ว่างภายในและที่ว่างภายนอก เพื่อสร้างพลังความเคลื่อนไหวที่เคลื่อนไหวไหล ต่อเนื่องกันโดยตลอดของโครงสร้างรูปทรงกับที่ว่าง

ผลงานศิลปนิพนธ์ หัวข้อ “ สัญลักษณ์แห่งการเปลี่ยนแปลง ”

ผลงานสำเร็จชิ้นที่ 1

ภาพที่ 54 สัญลักษณ์แห่งการเปลี่ยนแปลง 1,ดินราชบุรี,1100 °c ,Redection, 18.5 × 45 × 75 cm.

ภาพที่ 55 ผลงานสำเร็จชิ้นที่ 1 ด้านที่ 2

ภาพที่ 56 ผลงานสำเร็จชิ้นที่ 1 ด้านที่ 3

ผลงานสำเร็จชิ้นที่ 2

ภาพที่ 57 สัญลักษณ์แห่งการเปลี่ยนแปลง2, ดินราชบุรี, 1100°C, Redaction, 19×75×28 cm.

ภาพที่ 58 ผลงานสำเร็จชิ้นที่ 1 ด้านที่ 1

ภาพที่ 59 ผลงานสำเร็จชิ้นที่ 2 ด้านที่ 2

ผลงานสำเร็จชิ้นที่ 3

ภาพที่ 60 สัญลักษณ์แห่งการเปลี่ยนแปลง 3, ดินราชบุรี ,1100°C , Redaction, 51 × 38 × 26 cm.

ภาพที่ 61 ผลงานสำเร็จชิ้นที่ 2 ด้านที่ 2

ภาพที่ 62 ผลงานสำเร็จชิ้นที่ 2 ด้านที่ 2

ผลงานสำเร็จชิ้นที่ 4

ภาพที่ 63 สัญลักษณ์แห่งการเปลี่ยนแปลง 4 , ดินราชบุรี , 1100, °c , Redaction , 56 × 38×26 cm.

ภาพที่ 64 ผลงานสำเร็จชิ้นที่ 4 ด้านที่ 2

ภาพที่ 65 ผลงานสำเร็จชิ้นที่ 4 ด้านที่ 3

ผลงานตำเรีจจีนที่ 5

ภาพที่ 66 สัญลักษณ์แห่งการเปลี่ยนแปลง 5, ดินราชนบุรี, 1100 °c , Oxidation, 52 × 23 × 30 cm.

ภาพที่ 67 ผลงานสำเร็จชิ้นที่ 2 ด้านที่ 2

ภาพที่ 68 ผลงานสำเร็จชิ้นที่ 2 ด้านที่ 2

บทที่ 5

บทสรุปผลของการดำเนินงานและข้อเสนอแนะ

การสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผา หัวข้อ “สัญลักษณ์แห่งการเปลี่ยนแปลง” ผู้ศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อ สร้างสรรค์ผลงาน ที่แสดงถึงความไม่เที่ยงของสิ่งทั้งปวง ซึ่งเป็นกฎสำคัญของธรรมชาติ จากแรงบันดาลใจทางความคิดและสามารถแสดงออกถึงความหมายภายในเพื่อส่งผลให้ผู้ชมเกิดความคิดและพิจารณาถึงความไม่แน่นอน และก่อให้เกิดสติในการดำรงอยู่ในโลกแห่งการเปลี่ยนแปลง

การสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผา หัวข้อ “สัญลักษณ์แห่งการเปลี่ยนแปลง” ขึ้นรูปขึ้นงานด้วยดินพื้นบ้าน จังหวัดราชบุรี จำนวนผลงานสร้างสรรค์ประติมากรรมเครื่องปั้นดินเผา ประกอบด้วยผลงานทั้งหมด 5 ชิ้น ขนาดผลงาน 70 -100 เซนติเมตร โดยประมาณ

1.สรุปผลการดำเนินงาน

1.1 การวิเคราะห์ที่มาและแรงบันดาลใจ

จากแรงบันดาลใจเบื้องต้นนั้นผู้ศึกษาได้นำมาถ้อยแถลงประกอบกับข้อมูลธรรมะจากพระพุทธศาสนา เรื่อง ไตรลักษณ์ สิ่งทั้งหลายเกิดจากส่วนประกอบต่างๆ มาประกอบกันแต่ในช่วงเวลาหนึ่งเท่านั้น แต่แท้จริงแล้ว ล้วนเกิดดับต่อกันไปเรื่อยๆ ไม่มีความเที่ยง ไม่คงที่ หรือดำเนินต่อไป อย่างน้อยที่สุดเราจะต้องยอมรับความจริงถึงความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นและใช้ ช้าง เป็นตัวแทนสัญลักษณ์ทางความคิดจากทัศนคติของข้าพเจ้า เป็นแรงบันดาลใจให้ข้าพเจ้านำความรู้สึที่มีต่อการเปลี่ยนแปลง เมื่อมีอารมณ์ใหม่,สิ่งใหม่เข้ามาแทนที่ ความไม่เที่ยง ไม่แน่นอน ความรู้สึกทุกข์ ความรู้สึกหดหู่ใจ ที่เปลี่ยนแปลงจากการพิจารณา มาสู่แนวความคิด การค้นหาวะการ

ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของโครงการเป็นแนวทางในการสร้างเนื้อหาของผลงาน เมื่อได้ความชัดเจนด้านเนื้อหาและแนวคิดแล้วจึงจัดหาข้อมูลด้านศิลปะ โดยเฉพาะทฤษฎีการจัดองค์ประกอบศิลป์ที่เหมาะสมในการนำมาใช้งานเพื่อส่งเสริมคุณค่าทางสุนทรียศาสตร์และเน้นการแสดงออกทางด้าน

เนื้อหาให้เกิดความแจ่มชัดและแสดงพลังในงาน จากนั้นจึงสกัดงานทั้งสองมิติและสามมิติ เพื่อให้ได้รูปแบบงานที่ดีมีความสอดคล้องประสานกันกับเนื้อหาและแนวความคิดอย่างพอเหมาะพอดี จากนั้นจึงนำไปผลิตผลงานในกระบวนการทางเครื่องปั้นดินเผาซึ่งผู้ศึกษาต้องทดลองและเลือกเทคนิคที่เหมาะสมและส่งเสริมให้ผลงานมีความสมบูรณ์ แล้วขยายผลงานตามขนาดที่เหมาะสม จากนั้นจึงหาเทคนิคการขึ้นรูปเพื่อพัฒนาการสร้างผลงานให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

1.2 การค้นหารูปแบบวิธีการแสดงออกถึงแนวความคิด

การค้นหารูปแบบวิธีการแสดงออกถึงแนวความคิดโดยการตีความ, คิดวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด นำมาประกอบกันแนวความคิด วิเคราะห์ จัดวางองค์ประกอบศิลป์ การสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ผู้ศึกษาแบ่งวิธีการศึกษาค้นหารูปแบบวิธีการแสดงออกถึงแนวความคิดเป็น 3 ขั้นตอน เพื่อให้ได้ผลงานที่สื่อได้ตามแนวความคิดที่กำหนด โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 นำรูปทรงเรขาคณิต เช่น รูปทรงสี่เหลี่ยม โดย ใช้รูปทรงที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน รูปทรงที่ต่อเนื่องกัน รูปทรงที่ซ้อนกัน รูปทรงที่ผนึกเข้าด้วยกัน รูปทรงที่แทรกเข้าหากัน รูปทรงที่สานเข้าด้วยกัน หรือ รูปทรงที่บิดพันกัน การนำรูปเรขาคณิต รูปอินทรีย์ และรูป อิสระ มาประกอบเข้าด้วยกัน

ขั้นตอนที่ 2 นำทฤษฎีองค์ประกอบศิลป์เข้ามาประกอบกับข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 มาคลี่คลาย จัดวาง และสร้างรูปทรงใหม่ เพื่อให้สื่อได้ตามแนวความคิดเพื่อเห็นถึงความเคลื่อนไหวและเปลี่ยนแปลงของรูปทรง ตามแนวความคิดและที่มาเพื่อ สื่อถึง "สัญลักษณ์แห่งการเปลี่ยนแปลง" ทำให้รู้สึกถึงความไม่แน่นอน มาเป็นหลักในการออกแบบสร้างสรรค์รูปทรงผลงานประติมากรรมเครื่องปั้นดินเผา

1.3 การวิเคราะห์ข้อมูลด้านเทคนิคในการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะแต่ละประเภทให้ประสบความสำเร็จ ศิลปินหรือผู้สร้างสรรค์ผลงานจะต้องค้นคว้าทดลอง เลือกหาเทคนิคที่เหมาะสมกับผลงานเพื่อให้ได้ผลงานที่สมบูรณ์สามารถถ่ายทอดแนวความคิด ความรู้สึก เนื้อหาของงานผ่านรูปทรงไปยังผู้ชมผลงาน โดยเฉพาะผลงานที่สร้างขึ้นด้วยเทคนิคเครื่องปั้นดินเผานั้นมีความพิเศษในเทคนิคของตัวเอง อีกทั้งยังต้องมีความรู้ในเชิงวิทยาศาสตร์ประกอบด้วยจึงจะได้ผลงานที่สมบูรณ์ ให้ความงามในแง่

สุนทรียศาสตร์และมีเทคนิคที่เหมาะสมตามหลักวิชาการ การสร้างสรรค์ประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผาในโครงการนี้ข้าพเจ้าค้นคว้า ทดลองเทคนิคต่างๆ เพื่อนำมาใช้ในการดำเนินงานอย่างเหมาะสม เพื่อสนับสนุนให้การสร้างผลงานประติมากรรมครั้งนี้ลุล่วงไปได้

2. ปัญหาและแนวทางแก้ไข

ข้อจำกัดในการทำงานในโครงการนี้คือ ขนาดของผลงานที่มีขนาดใหญ่และรูปทรงที่มีความซับซ้อน ปัญหาที่พบบ่อยในการทำงานมักเกิดจากน้ำหนักและความหนาของตัวชิ้นงาน ที่เกิดจากแรงกดทับตามแรงโน้มถ่วง ในขณะที่ชิ้นงานกำลังหดตัวทั้งในขณะที่เป็นดินดิบและขณะเผา

ภาพที่ 69 รอยแตกร้าวที่เกิดขึ้นในลักษณะของการระเบิดออกจากตัวชิ้นงาน

ภาพที่ 70 ผลงานที่เกิดการเสียหายหลังจากการเผา

การแก้ปัญหาการเกิดความเสียหายหลังจากการเผา ผู้ศึกษาใช้การปรับและผสมผสานวิธีการขึ้นรูปตามความเหมาะสมตามลักษณะของรูปทรงนั้นๆ

ภาพที่ 71 ภาพการเปลี่ยนทิศทางการแนวตั้งให้อยู่ในแนวนอนเพื่อกระจายน้ำหนักให้ลดลง

และในแต่ละส่วนของผลงานใช้เทคนิคหลักในการขึ้นรูปด้วยมือ (Hand Forming) เป็นการขึ้นรูปด้วยวิธีการขด การบีบ การต่อเชื่อมดินตามรูปทรงที่กำหนด การขึ้นรูปด้วยวิธีนี้มีข้อดีคือ เนื้อดินเชื่อมประสานแน่นเป็นเนื้อเดียวกัน สามารถสร้างรูปทรงที่สลับซับซ้อนได้ สามารถขุด แกะเป็นร่องเป็นซอกลึกได้ แต่มีข้อด้อยคือ ไม่สามารถตรวจสอบขนาดที่แน่นอนได้ เพราะถ้าเป็นงานที่มีขนาดใหญ่ที่ต้องใช้ระยะเวลาในการขึ้นรูปนาน เนื้อดินส่วนที่ป็นไปก่อนจะแห้งและหดตัวไปก่อนที่ผลงานจะแล้วเสร็จสิ้นทั้งชิ้นงาน

ภาพที่ 72 ภาพแสดงผลงานใช้ฟองน้ำรองในส่วนที่รับน้ำหนักในส่วนที่จุดรับน้ำหนักของชิ้นงาน เพื่อลดอัตราเสี่ยงต่อการแตกร้าว

ภาพที่ 73 ภาพแสดงการใช้อิฐทนไฟรองตรงจุดรับน้ำหนัก เพื่อหนุนรับน้ำหนักที่อาจเกิดขึ้นอย่างฉับพลันเมื่อขึ้นงานหัตถ์ระหว่างการเผา

ภาพที่ 74 แสดงตำแหน่งการวางชิ้นงานในเตา คำนึงถึงรูปทรงของของชิ้นงาน,จุดรับน้ำหนัก เพื่อลดอัตราความเสี่ยงต่อการแตกร้าว

ภาพที่ 75 ภาพตัวอย่างชิ้นงานที่มีจุดรองรับน้ำหนักน้อยเสี่ยงต่อการแตกร้าว

การเผาผลงานประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผาที่มีขนาดใหญ่ จะต้องใช้ความระมัดระวังในการเผาเนื่องจากความหนาในการขึ้นรูปอาจมีความหนามากกว่าการขึ้นรูปงานใน

ลักษณะที่เป็น Pottery ทั่วไป น้ำหนักของชิ้นงานที่กดทับลงมาส่วนล่างของชิ้นงานจึงมีมากขึ้นตามขนาด ดังนั้นการเผาจึงต้องค่อยเพิ่มอุณหภูมิอย่างช้าๆ เพื่อให้ความชื้นและโมเลกุลของน้ำค่อยๆ ระเหยออกจากเนื้อดิน และการหดตัวของเนื้อดินเป็นไปอย่างช้าๆ เพื่อป้องกันการแตกร้าวเสียหายจากการเผา อุณหภูมิสูงสุดในการเผาต้องพอดีกับการสุกตัวของเนื้อดิน ไม่ดำจนเนื้อดินไม่แข็งแรงและไม่สูงเกินไปจนหดตัวเปลี่ยนรูปทรงเดิม

ภาพที่ 76 การตกแต่งชิ้นงานหลังเผาแกร่งด้วยเครื่องขัดไฟฟ้า เพื่อลดความคมของบริเวณพื้นผิว เพื่อความปลอดภัยต่อการสัมผัสผลงานที่สมบูรณ์

3. ข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์ข้อมูล และอภิปรายผลของทุกส่วนประกอบในโครงการการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผา หัวข้อ “สัญลักษณ์แห่งการเปลี่ยนแปลง” การสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้า คือการได้นำรูปทรงที่สามารถแสดงความรู้สึก ถึงความหนักแน่น,ความแข็งแรง ผสมผสานกับรูปทรงในธรรมชาติจาก อวัยวะต่างๆ ของช้าง เช่นดวงตา ที่มองแล้วรู้สึกหุดหู่, กระดุก ,ผิวหนังหรือร่องรอยที่แสดงออกให้เห็นถึงอายุ จังหวะและทิศทางการเคลื่อนไหวที่เกิดซ้ำกันอย่างต่อเนื่องของช้างมาเป็นสื่อในการสร้างสรรค์ โดยจัดองค์ประกอบทางศิลปะ และกลั่นกรองความรู้สึกจากตัวข้าพเจ้า สู่อารมณ์สร้างสรรค์ผลงาน ประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผา แสดงให้เห็นถึงกฎธรรมชาติดังที่กล่าวมา เป็นแรงบันดาลใจให้เกิดจินตนาการในการสร้างสรรค์ผลงาน สื่อสะท้อน “สัญลักษณ์แห่งการเปลี่ยนแปลง” ตามแนวคิดที่สามารถสื่อแสดงเพื่อให้เห็นถึงความหมายภายใน จากการพิจารณาอย่างมีสติและเพื่อเตือนสติเพื่อนมนุษย์ในการดำรงอยู่ใน

โลกแห่งการเปลี่ยนแปลงรูปแบบผลงานประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผา เป็นสื่อในการสร้างสรรค์ผลงาน

ที่กล่าวมาข้างต้นเป็นการวิเคราะห์เทคนิคสำคัญที่ใช้ในการสร้างผลงาน ซึ่งข้าพเจ้าเลือกใช้ให้เหมาะสมกับผลงานแต่ละชิ้นเพื่อให้เกิดความลงตัวกันระหว่างรูปทรงกับเทคนิค เกิดเป็นผลงานที่สมบูรณ์ที่จะนำเสนอแนวความคิดของข้าพเจ้าไปยังผู้ชมผลงาน

การสร้างสรรค์ผลงานโครงการนี้นับว่าเป็นผลงานเครื่องเคลือบดินเผาที่มีขนาดใหญ่ และใช้เนื้อดินพื้นบ้านจังหวัดราชบุรีในการขึ้น ซึ่งมีข้อจำกัดในเรื่องขนาดของผลงานประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผา ด้วยรูปทรงที่มีความซับซ้อนและน้ำหนักมาก และอีกทั้งรูปทรงบางส่วนมีจุดรับน้ำหนักน้อย ซึ่งขัดกับความกว้างของชิ้นงานส่วนบน ผู้ศึกษาจึงต้องมีความพยายามแก้ไขปัญหาจากการตั้งข้อสันนิษฐานถึงปัญหาที่เกิดขึ้น และแก้ไขการทำงานอยู่ตลอดการดำเนินโครงการ ดังนั้นความผิดพลาดที่เกิดกับตัวชิ้นงาน จึงเปรียบเสมือนบทเรียนและบททดสอบความรู้, ความสามารถและประสบการณ์ทั้งหมดที่ผู้ศึกษาสะสมมาตลอดการศึกษาในสาขาวิชาเครื่องเคลือบดินเผา ตั้งแต่หลักสูตรปริญญาศิลปบัณฑิต และปริญญาโทบริหารศิลป

ผู้ศึกษามีความเห็นว่าการทำงานสร้างสรรค์ผลงานเพื่อให้เกิดผลตามแนวความคิดและจินตนาการของศิลปิน โดยที่ศิลปินจะต้องเลือกใช้เทคนิคและวิธีการเฉพาะบุคคลมาปรับใช้เพื่อแก้ปัญหา ดังนั้นการจึงหาได้มีข้อจำกัดในเรื่องดังที่กล่าวในข้างต้นหากแต่ต้องใช้กระบวนการและเทคนิคที่เหมาะสมโดยเฉพาะกับการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผา จึงไม่มีสิ่งใดที่เป็นข้อจำกัดสำหรับการสร้างสรรค์ผลงานประเภทนี้ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของตัวศิลปิน ผู้สร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมเครื่องเคลือบดินเผาที่ต้องการ จากแรงบันดาลใจและแนวความคิดที่ต้องการแสดงออกถึงความหมายภายในให้ผู้ชมเกิดความคิดความเข้าใจอย่างไร้ขีดจำกัด

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- ชลูด นิ่มเสมอ. องค์ประกอบของศิลป์. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2531.
- พุทธทาสภิกขุ. คู่มือมนุษย์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ธรรมสภา, 2543.
- ไพจิตร อังศิริวัฒน์. เนื้อดินเซรามิก. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, 2541.
- ไพโรจน์ ชมูณี. สุนทรียศาสตร์: ปรัชญา และการสร้างสรรค์ศิลปกรรม. ม.ป.ท., ม.ป.ป..
- มาโนช กงกะนันทน์. ศิลปะการออกแบบ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ คอรั ฟังก์ชั่น, 2549.

ภาษาอังกฤษ

- Callahan, Sean and Petra Olschewski. Nude. Zurich : Graphis, 1992.
- Greub, Suzanne. Expression of Belief. New York : Rizzoli International Publication, 1988.
- Jobe, Brock and Myrna Kaye. New England Furniture The Colonial Era. Boston : Houghton Mifflin Company, 1984.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวสุธินี อินทนี
เกิดเมื่อวันที่	23 พฤศจิกายน 2528
ที่อยู่ปัจจุบัน	97/5 ถ.ชัยชุมพล ต.ปากแพรก อ.ทุ่งสง จ.นครศรีธรรมราช 80110
ประวัติการศึกษา	พ.ศ.2538 ประถมศึกษา โรงเรียนเทศบาลวัดชัยชุมพล พ.ศ.2542 มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสตรีทุ่งสง พ.ศ.2545 วิทยาลัยช่างศิลป์ จังหวัดนครศรีธรรมราช พ.ศ.2552 ศิลปบัณฑิตภาควิชาเครื่องเคลือบดินเผา คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ.2554 ศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาเครื่องเคลือบดินเผา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
เกียรติประวัติการแสดงผลงาน	พ.ศ.2547 ร่วมแสดงนิทรรศการผลงาน นักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 พ.ศ.2550 การแสดงผลงานโครงการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ และบรรจุภัณฑ์สินค้า OTOP จังหวัดนครปฐม 2548 พ.ศ.2551 นิทรรศการศิลปะนิพนธ์ ครั้งที่ 38 คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัย ศิลปากร 2551 พ.ศ.2551 รางวัลดีเด่นประเภทเครื่องปั้นดินเผา ร่วมสมัย การประกวด เครื่องปั้นดินเผาแห่งชาติ ครั้งที่ 8 พ.ศ.2551-2553 ร่วมแสดงผลงานศิลปะเครื่องปั้นดินเผาแห่งชาติ ครั้งที่ 8 ครั้งที่ 9 ครั้งที่ 12 ครั้งที่ 13 และครั้งที่ 14 พ.ศ.2554 รับทุน กองทุนส่งเสริมการศึกษาศรสร้างสรรค์ศิลปะ “มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์”